

ΜΕΛΕΤΗ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΘΕΜΑ : «Επεξεργασία συγκροτημένης πρότασης παρέμβασης στο 3^ο Κ.Π.Σ με στόχο την μέγιστη δυνατή αξιοποίησή του για την ανάπτυξη του Νομού Φωκίδας»

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
 Βαίνου Παγώνα Μ-Μ
 Μητσιάνη Γεωργία Χ-Μ
 Γκελαούζος Ιωάννης Μ-Μ
 Κοντοκοντής Δημήτριος Χ-Μ

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (2000-2006) ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ Ν. ΦΩΚΙΔΑΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΝΟΜΟΥ ΦΩΚΙΔΑΣ σελ. 1

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΣΤΟΧΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΦΩΚΙΔΑΣ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ σελ. 23

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΣΤΟΧΩΝ ΝΟΜΟΥ ΦΩΚΙΔΑΣ σελ.24
ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ σελ.27

ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΣΤΟΧΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟ ΦΩΚΙΔΑΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΤΟΜΕΑΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΣΤΟΧΩΝ ΝΟΜΟΥ ΦΩΚΙΔΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ σελ. 29
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ σελ. 31

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΓΙΑ ΤΟ 3^ο Κ.Π.Σ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ σελ.32

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΔΗΜΩΝ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΦΩΚΙΔΑΣ

ΔΗΜΟΣ ΑΜΦΙΣΣΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΙΤΕΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΛΙΔΩΡΙΚΙΟΥ
ΔΗΜΟΣ ΓΑΛΑΞΙΔΙΟΥ
ΔΗΜΟΣ ΤΟΛΟΦΩΝΟΣ
ΔΗΜΟΣ ΔΕΛΦΩΝ
ΔΗΜΟΣ ΓΡΑΒΙΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ
ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΛΙΕΩΝ
ΔΗΜΟΣ ΔΕΣΦΙΝΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΒΑΡΔΟΥΣΙΩΝ
ΔΗΜΟΣ ΕΥΠΑΛΙΟΥ

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΦΩΚΙΔΑΣ

ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΦΩΚΙΔΑΣ
ΕΡΓΑΤΟΥΠΑΛΛΗΛΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΝΟΜΟΥ ΦΩΚΙΔΑΣ
ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝ/ΣΜΩΝ ΑΜΦΙΣΣΑΣ

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΤΕΕ ΝΟΜΟΥ ΦΩΚΙΔΑΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟ ΦΩΚΙΔΑΣ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ 3^{ΟΥ} Κ.Π.Σ

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΦΩΚΙΔΑΣ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ 3^{ΟΥ} Κ.Π.Σ σελ. 35
ΘΕΣΜΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΠΙΛΥΘΟΥΝ σελ 42

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα μελέτη θα παρουσιάσει μία ολοκληρωμένη πρόταση ανάπτυξης του Νομού Φωκίδας, αναφέροντας γενικά τις δράσεις που μπορούν να ενταχθούν στο 3^ο Κ.Π.Σ, αλλά και εξειδικεύοντας σε συγκεκριμένες μελέτες έργων τα οποία μπορούν και είναι αναγκαίο να ενταχθούν σε αυτό. Συγκεκριμένα η μελέτη θα ασχοληθεί με τα παρακάτω σημεία :

1. Καταγραφή των προτάσεων των Υπηρεσιών της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Φωκίδας.
2. Έρευνα και καταγραφή των αναπτυξιακών κατευθύνσεων και σχεδιασμών που αφορούν τον Νομό Φωκίδας και προγραμματίζονται είτε σε Εθνικό Επίπεδο είτε σε Περιφερειακό Επίπεδο.
3. Μελέτη των οδηγιών για το 3^ο Κ.Π.Σ του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας για το κατά πόσο υπάρχει εξειδίκευση αυτού στο Νομό Φωκίδας.
4. Σύλλογή και καταγραφή των προτάσεων όλων των φορέων του Νομού και ειδικότερα τυχόν προτάσεις που έχουν διατυπωθεί ή θα διατυπωθούν από τους νέους Δήμους του Νομού.
5. Ταξινόμηση των κατά καιρούς απόψεων και προτάσεων του τμήματος.

**ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (2000-2006) ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗΣ
ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ Ν. ΦΩΚΙΔΑΣ**

ΑΠΟΦΑΣΗ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΝΟΜΟΥ ΦΩΚΙΔΑΣ

2000 - 2006

Το Σχέδιο Ανάπτυξης της Φωκίδας θα καλύψει τη χρονική περίοδο 2000 - 2006 μια περίοδο πολύ σημαντική για το Νομό μας την Περιφέρειά μας και τη Χώρα μας.

Στις αρχές ενός νέου αιώνα που έρχεται και που απαιτεί να μας βρει όσο το δυνατό περισσότερο προετοιμασμένους.

Στη νέα εποχή που αναμένεται να συνεχιστούν οι ραγδαίες εξελίξεις σε όλους τους τομείς της Οικονομικής και Κοινωνικής μας ζωής, με σημαντικότερη όλων την αναμενόμενη ένταξη της χώρας μας στην Οικονομική και Νομισματική Ενοποίηση (ΟΝΕ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η περίοδος αυτή απαιτεί μεγάλη προσπάθεια προσαρμογής στα νέα δεδομένα για να μπορέσουμε να ισορροπήσουμε στους κλυδωνισμούς που θα επιφέρει η Ο. Ν. Ε και το συνεχόμενο κύμα της Τεχνολογικής Εξέλιξης στην κοινωνία μας.

Γι' αυτό η κατάρτιση ενός Σχεδίου Ανάπτυξης για το Νομό μας είναι αναγκαία για να περιγράψουμε την Υφιστάμενη κατάσταση, να προσδιορίσουμε τη Στρατηγική και τους Στόχους της Ανάπτυξης του Νομού στα πλαίσια της Περιφέρειας και να προτείνουμε τις απαραίτητες και αναγκαίες Θεσμικές και Οργανωτικές προσαρμογές προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι.

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ:

1. Γενικά Χαρακτηριστικά

Ο Νομός Φωκίδας καταλαμβάνει το Νότιο - Δυτικό Τμήμα της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας όπως καθορίσθηκε, σύμφωνα με τη διοικητική διαίρεση της Χώρας (Ν.1622/86).

Η συνολική έκταση του Νομού ανέρχεται σε 2.122 Km² που αποτελεί το 13,6% της συνολικής έκτασης των 15.549 Km² της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας.

Η μορφολογία του εδάφους είναι κύρια ορεινή, μιας και καλύπτεται από τις οροσειρές Παρνασσού, Γκιώνας, Βαρδουσίων και Οίτης με αποτέλεσμα το 78,7% (1.670.200 στέμματα) να είναι ορεινό, το 18,8% (398.400 στρέμματα) ημιορεινό και μόνο το 2,5% (53.000 στρέμματα) πεδινό.

Ο πληθυσμός του Νομού ανέρχεται σύμφωνα με την απογραφή του 1991 σε 44.183 κατοίκους ποσοστό 7,59% του συνολικού πληθυσμού των 582.280 κατοίκων της Περιφέρειας.

Βασικό χαρακτηριστικό της διάρθρωσης του πληθυσμού της Φωκίδας είναι το γεγονός ότι κατανέμεται σε ημιαστικό και αγροτικό πληθυσμό γιατί δεν υπάρχει κανένα αξιόλογο - σημαντικό αστικό κέντρο.

Η κατανομή του πληθυσμού απεικονίζεται ως εξής:

ΕΤΗ	1961	1971	1981	1991
ΑΣΤΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	-	-	-	-
ΗΜΙΑΣΤΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	11.396-23,8%	12.166-29,4%	14.020-31,7%	13.881-31,4%
ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	36.446-76,2%	29.195-70,6%	30.202-68,3%	30.302-68,6%
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	47.842	41.361	44.222	44.183

Υστερα από μία συνεχή πληθυσμιακή αφαίμαξη την περίοδο 1961 - 1971 φαίνεται ο πληθυσμός ν' αυξάνει την δεκαετία 1971 - 1981 και να σταθεροποιείται την δεκαετία 1981 - 1991.

Παρότι το 1981 ο πληθυσμός του Νομού εμφανίζει μικρή αύξηση, ο ενεργός πληθυσμός συνεχίζει να μειώνεται.

<u>ΕΤΗ</u>	<u>ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ</u>
1961	25.171 άτομα 52,6%
1971	16.536 άτομα 39,9%
1981	17.060 άτομα 38,5%
1991	15.879 άτομα 35,9%

Το εργατικό δυναμικό, η απασχόληση και η καταγεγραμμένη ανεργία την περίοδο 1961 - 1991 απεικονίζεται στον κάτωθι πίνακα.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΝΟΜΟΥ ΦΩΚΙΔΑΣ					
ΕΤΗ	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ	ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	ΝΕΟΙ ΑΝΕΡΓΟΙ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΝΕΡΓΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΙΑΣ
1961	25.171	24.741	-	430	1,7%
1971	16.536	16.220	120	316	1,9%
1981	17.101	16.557	379	544	3,2%
1991	15.879	14.461	902	1.418	8,9%

Η συνολική απασχόληση την περίοδο 1961 - 1991 εμφανίζει αισθητή μείωση στο Νομό κατά 10.280 άτομα δηλαδή 58,4%, με κύρια μείωση στον αγροτικό τομέα και ιδιαίτερα στους κλάδους της κτηνοτροφίας και της γεωργίας με αποτέλεσμα η ανεργία το 1991 ν' ανέρχεται στο 8,9%

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ				
ΕΤΗ	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ	ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	ΑΝΕΡΓΟΙ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΙΑΣ
1993	189.400	169.800	19.600	10,3%
1994	185.400	164.700	20.700	11,2%
1995	184.600	166.600	18.100	9,8%
1996	190.700	168.900	21.800	11,4%
1997	184.800	161.200	23.600	12,8%

Η ανεργία τα τελευταία χρόνια σε επίπεδο Περιφέρειας παρατηρούμε να βρίσκεται σε αύξουσα πορεία φθάνοντας το 12,8% με δειγματοληπτική έρευνα της Στατιστικής Υπηρεσίας.

Η αυξανόμενη ανεργία τα τελευταία χρόνια οφείλεται κατά κύριο λόγο στη φθίνουσα πορεία του δευτερογενούς τομέα, κλείνοντας μια σειρά επιχειρήσεις ή μειώνοντας το προσωπικό άλλες λόγω της τεχνολογικής Εξέλιξης.

Στη Φωκίδα η μείωση της απασχόλησης και η αύξηση της ανεργίας οφείλεται κύρια στις μαζικές απολύσεις από τις μεταλλευτικές εταιρείες και στη μείωση προσωπικού ή το κλείσιμο μονάδων συσκευασίας ή τυποποίησης ελιάς καθώς και στην εισαγωγή νέας Τεχνολογίας.

2. Συγκριτικά πλεονεκτήματα.

Οι σημαντικότερες πλουτοπαραγωγικές πηγές του Νομού μας είναι ο Τουρισμός, ο Βωξίτης, η Βρώσιμη Ελιά, το νερό του Μόρνου και σε μικρότερο βαθμό η Κτηνοτροφία, η Αλιεία και τα Δάση. Παρόλα αυτά η Φωκίδα έχει όλα τα χαρακτηριστικά μιας καθυστερημένης περιοχής σε σχέση με τους υπόλοιπους Νομούς της Περιφέρειας - αν εξαιρέσει κανείς την Ευρυτανία - παρουσιάζοντας χαμηλή αποδοτικότητα στη γεωργία και την κτηνοτροφία, ανεκμετάλλευτα δάση, περιορισμένη δευτερογενή παραγωγή και μη σωστή αξιοποίηση του Τουρισμού.

Το πλούσιο υπέδαφος, οι περιορισμένοι αλλά αξιόλογοι φυσικοί πόροι, οι φυσικές καλλονές και το αξιόλογο πολιτιστικό δυναμικό συνθέτουν όλες τις προϋποθέσεις για μια πιο δυναμική πορεία ανάπτυξης.

ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟ ΕΓΧΩΡΙΟ ΠΡΟΪΟΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΑΝΑ ΝΟΜΟ ΚΑΙ ΕΤΟΣ					
ΝΟΜΟΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΤΡΕΧΟΥΣΕΣ ΤΙΜΕΣ ΣΕ ΕΚΑΤ. ΔΡΑΧΜΕΣ				
	1990	1991	1992	1993	1994
ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	148.821	180.023	187.400	211.464	236.911
ΒΟΙΩΤΙΑΣ	199.576	238.933	256.852	291.377	319.986
ΕΥΒΟΙΑΣ	194.651	237.454	252.620	286.175	318.183
ΦΩΚΙΔΑΣ	36.209	43.459	44.978	50.936	56.672
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	15.911	18.688	19.260	21.704	23.662
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	595.168	718.557	761.110	861.656	955.414

Αναλύοντας τα ανωτέρω στοιχεία της εξέλιξης του Α.Ε.Π. της Περιφέρειας και των Νομών που τη συγκροτούν την περίοδο 1990 - 1994, παρατηρούμε:

Η αύξηση του Α.Ε.Π. της Περιφέρειας την περίοδο 1990 - 1994, ανέρχεται στο 60,52% δηλαδή μέση ετήσια αύξηση του Α.Ε.Π. της Περιφέρειας 15,13%.

Η αύξηση του Α.Ε.Π. στη Φωκίδα την ίδια περίοδο 1990 - 1994, ανέρχεται στο 56,51% δηλαδή μέση ετήσια αύξηση του Α.Ε.Π. στο Νομό 14,12% μικρότερη από το μέσο όρο της Περιφέρειας.

•Ενώ η αύξηση του Α.Ε.Π. στην Εύβοια την ίδια περίοδο 1990 - 1994 ανέρχεται στο 63,46% με μέση ετήσια αύξηση του Α.Ε.Π. στο 15,86% μεγαλύτερη από το μέσο όρο της Περιφέρειας και φυσικά της Φωκίδας.

•Ενώ η αύξηση του Α.Ε.Π. στη Βοιωτία την ίδια ακριβώς περίοδο 1990 - 1994, ανέρχεται στο 60,33%, με μέση ετήσια αύξηση του Α.Ε.Π. στο 15,08%

προσεγγίζοντας σχεδόν το μέσο όρο αύξησης της Περιφέρειας και φυσικά μεγαλύτερη από το μέσο όρο αύξησης του Α.Ε.Π. της Φωκίδας.

•Ενώ η αύξηση του Α.Ε.Π. στη Φθιώτιδα την ίδια ακριβώς περίοδο 1990 - 1994, ανέρχεται στο 59,19%, με μέση ετήσια αύξηση του Α.Ε.Π. στο 14,79%, μικρότερη από το μέσο όρο του Α.Ε.Π. της Περιφέρειας και μεγαλύτερη από το μέσο όρο αύξησης του Α.Ε.Π. της Φωκίδας.

•Αντίθετα η αύξηση του Α.Ε.Π. στην Ευρυτανία την ίδια ακριβώς περίοδο 1990 - 1994, ανέρχεται στο 48,71% με μέση ετήσια αύξηση του Α.Ε.Π. στο 12,18% μικρότερη από το μέσο όρο αύξησης του Α.Ε.Π. της Περιφέρειας και φυσικά της Φωκίδας.

Επομένως βλέπουμε ότι το ποσοστό αύξησης του Α.Ε.Π. στο Νομό είναι μικρότερο από το μέσο όρο της Περιφέρειας και τους αντίστοιχους μέσους όρους των Νομών Ευβοίας, Φθιώτιδας και Βοιωτίας.

Τέλος όλα τα ανωτέρω παρατηρούνται στη διάρκεια του 1990 - 1994 όταν σε μια σχεδόν παραπλήσια περίοδο - μέσα 1988 έως τέλος 1993 - η Φωκίδα χρηματοδοτείται από ένα « Ειδικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα » ύψους περίπου 8 δισ. δραχμών περίπου (πέραν των γνωστών χρηματοδοτήσεων) προσπαθώντας να αμβλύνει τους άνισους ρυθμούς ανάπτυξης μεταξύ των υπολοίπων Νομών της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας.

Η ανάλυση της παραγωγικής διάρθρωσης του Νομού σε σχέση με την Περιφέρεια θα έδινε μια ολοκληρωμένη εικόνα για τις δυνατότητες ανάπτυξης και του περιοριστικούς παράγοντες της Φωκίδας.

ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ:

1. ΦΥΤΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Η γεωργική γη του Νομού φθάνει τα 187.000 στρέμματα, ποσοστό 8,8% της συνολικής έκτασης του Νομού και 4,6% επί της γεωργικής γης της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας. Από τα 187.000 στρέμματα αρδεύονται μόνο τα 43.000 στρέμματα, ποσοστό 23%.

Κατά τη διάρκεια 1971 - 1991 εμφανίζεται μείωση της γεωργικής γης από 299.000 στρέμματα σε 187.000 στρέμματα, δηλαδή μείωση κατά 62,5%

ΝΟΜΟΙ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΚΤΑΣΗ	ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΓΗ		ΠΟΣΟΣΤΟ ΠΟΥ ΑΝΤ/ΧΕΙ ΣΤΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΔΕΥΣΙΜΗ ΓΗ	
		ΕΚΤΑΣΗ	ΠΟΣΟΣΤΟ		ΕΚΤΑΣΗ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΦΘΙΩΤΙΔΑ	4.400 Km ²	1528 Km ²	34,7%	37,9%	-	-
ΒΟΙΩΤΙΑ	2.948 Km ²	1140 Km ²	38,7%	28,2%	-	-
ΕΥΒΟΙΑ	4.170 Km ²	1079 Km ²	25,9%	26,7%	-	-
ΦΩΚΙΔΑ	2.122 Km ²	187 Km ²	8,8%	4,6%	43 Km ²	23%
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑ	1.871 Km ²	102 Km ²	5,5%	2,5%	-	-
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	15.551 Km ²	4.036 Km ²	25,6%	100%		

Ωστόσο τα πιο παραγωγικά εδάφη του Νομού είναι:

α) Ελαιώνας Άμφισσας:

Όπου υπάρχει η μονοκαλλιέργεια της φημισμένης βρώσιμης ελιάς στη χώρα μας. Τα 850.000 περίπου ελαιόδενδρα καλύπτουν έκταση 64.000 στρεμμάτων και απασχολούνται 4.000 γεωργικές εκμεταλλεύσεις.

Η μέση ετήσια παραγωγή ανέρχεται σε 7.000 τόνους επιτραπέζιας ελιάς και 2.000 τόνους ελαιόλαδο - συμπεριλαμβανομένης και της παραγωγής των λαδοελιών της παραλιακής Φωκίδας.

Όταν η χώρα μας είναι τέταρτη στον κόσμο στην παραγωγή βρώσιμων ελιών με πρώτη την Ισπανία και τρίτη στην παραγωγή ελαιολάδου μετά την Ισπανία και την Ιταλία.

Τα 850.000 περίπου ελαιόδενδρα βρώσιμης ελιάς, χαρακτηρίζονται από συντελεστές χαμηλής ή μέσης παραγωγής λόγω μη άρδευσης του ελαιώνα και έλλειψης μέτρων αντιπαγετικής προστασίας.

Τέλος ένας άλλος σημαντικός λόγος για τη μικρή έως μέση παραγωγικότητα της ελιάς Άμφισσας είναι το γεγονός ότι μεγάλο μέρος του ελαιώνα ανήκει ιδιοκτησιακά σε μη αγρότες που πολλές φορές δεν διαμένουν και στη περιοχή.

Τα απορρέοντα ύδατα διαχειρίζονται δύο (2) ΤΟΕΒ μαζί με μικρές ποσότητες υδάτων από γεωτρήσεις αρδεύοντας έκταση 18.000 στρεμμάτων. Τα υφιστάμενα αρδευτικά ύδατα είναι υποτυπώδη παρ'ότι έχουν βελτιωθεί ανα διαστήματα, με κατασκευή τσιμενταυλάκων συνολικού μήκους 25.000 μέτρων με σχετικά τεχνικά.

Η περιοχή σήμερα θεωρείται ως μη αρδευόμενη με την έννοια ότι δεν διατίθεται επαρκής ποσότητα υδάτων κατά την αρδευτική περίοδο 1^η Απριλίου έως 30 Οκτωβρίου εκάστου έτους.

Η επίλυση του προβλήματος της άρδευσης αποτελεί τον σημαντικότερο στόχο στον τομέα της καλλιέργειας ιδιαίτερα της βρώσιμης ελιάς γιατί θα συμβάλει στη βελτίωση της ποιότητας και της ποσότητας σε μία ευαίσθητη περιοχή που δέχεται τους περιοριστικούς όρους και τις δεσμεύσεις της ΖΕΟ Δελφών και θα υποτελέσει την μόνη διέξοδο για την αύξηση του εισοδήματος των παραγωγών.

β) Περιοχή πεδιάδας Μόρνου:

Η συνολική έκταση της περιοχής ανέρχεται σε 17.000 στρέμματα καλλιεργούμενα κυρίως από μηδική, αραβόσιτο, εσπεριδοειδή, φράουλες, λαδοελιές κ.λ.π.

Στη περιοχή σήμερα υφίσταται ένας ΤΟΕΒ που διαχειρίζεται τα νερά του ποταμού Μόρνου, πηγαία και νερά από γεωτρήσεις.

Σήμερα έχει ολοκληρωθεί η κατασκευή της Α' φάσης του αρδευτικού έργου του Μόρνου ύψους 1,7 δισεκ. δρχ. από το Α' Κ.Π.Σ. που αφορά άρδευση έκτασης 5.000 στρεμμάτων με κλειστό δίκτυο και έχει δημοπρατηθεί η Β' φάση του αρδευτικού έργου που αφορά την άρδευση της υπόλοιπης έκτασης προϋπολογισμού 2,7 δισεκ. δραχμών προχωρώντας παράλληλα ο αναδασμός.

γ) Περιοχή Ανω ρου Βοιωτικού Κηφισού:

Η περιοχή αυτή που αφορά το Νομό Φωκίδας έχει έκταση περίπου 25.000 στρέμματα και περιλαμβάνει τις τέως Κοινότητες Καστελλίων, Γραβιάς, Μαριολάτας, Λιλαιάς και Πολυδρόσου, όπου καλλιεργούνται Σιτάρι, Κριθάρι, Αραβόσιτος, Καπνά και Κηπευτικά, που προσδιορίζεται από μέση παραγωγικότητα λόγω μικροτεμαχισμένου κλήρου και μη ολοκλήρωσης της άρδευσης.

Στην περιοχή υφίσταται ένας ΤΟΕΒ που διαχειρίζεται τους υδάτινους πόρους από γεωτρήσεις για έκταση 3.300 στρεμμάτων. Από την υπόλοιπη έκταση των 21.700 στρεμμάτων αρδεύεται τμήμα αυτής (κατ'εκτίμηση 3.000 στρέμματα) από πηγαία νερά και από ιδιωτικές γεωτρήσεις.

Στην περιοχή έχουν κατασκευασθεί από το Α.Κ.Π.Σ. τσιμεντιάυλακες μήκους 10.000 μέτρων με τα σχετικά τεχνικά και από το Β.Κ.Π.Σ. άλλα 15.000 μέτρα περίπου.

Η μελέτη που έχει εκπονηθεί από το έτος 1977 για όλη την έκταση του Άνω ρου του Βοιωτικού Κηφισού συμπεριλαμβανομένης και αυτής του Ν. Φωκίδας αφορά άρδευση έκτασης 70.000 στρεμμάτων από νερά λιμνοδεξαμενών και γεωτρήσεων.

Σήμερα μελετάται η κατασκευή εγγ/κού έργου από νερά γεωτρήσεων για άρδευση έκτασης 8.000 στρεμμάτων στις περιοχές Λιλαίας και Πολυδρόσου.

δ) Παραλιακή Φωκίδα:

- Ακόμη στην παραλιακή περιοχή από το Γαλαξίδι μέχρι και τη πεδιάδα του Μόρνου καλλιεργούνται σε έκταση 36.000 στρεμμάτων, 380.000 ελαιόδενδρα ποικιλίας «λαδοελιάς» για ελαιοποίηση καθώς εσπεριδοειδή σε έκταση 1.700 στρεμμάτων, 42.500 δένδρα, εκ των οποίων 560 στρέμματα πορτοκαλιές, 960 στρέμματα λεμονιές και 180 στρέμματα μανταρινιές.

Από το 1982 άρχισε να εφαρμόζεται πρόγραμμα αναδιάρθρωσης της καλλιέργειας εσπεριδοειδών με αποτέλεσμα την αλλαγή των καλλιεργούμενων ποικιλιών με νέες ανθεκτικές σε ασθένειες καλλιέργειες για την λεμονιά και πλέων εμπορικές (πρώιμες και όψιμες) για την πορτοκαλιά και μανταρινιά.

- Άγιοι Πάντες: έκταση 2.000 στρεμμάτων ελαιοκαλλιέργειας και θερμοκήπια αρδεύονται από ιδιωτικές γεωτρήσεις (αριθ. γεωτ. 17)

- Πάνορμος: έκταση 2.000 στρεμμάτων ελαιοκαλλιέργειας, ιδιωτικές γεωτρήσεις 7.

- Ερατεινή - Τολοφώνα έκταση 4.000 στρεμμάτων ελαιοκαλλιέργειας, ιδιωτικές γεωτρήσεις 45.

- Γλυφάδα - Τριζόνια - Σπηλιά : έκταση 2.000 στρεμμάτων ελαιοκαλλιέργεια - εσπεριδοειδή, ιδιωτικές γεωτρήσεις 3.

- Σεργούλα: έκταση 2.000 στρεμμάτων ελαιοκαλλιέργεια - εσπεριδοειδή αρδεύεται από πηγαία νερά.

- Μαραθιάς: έκταση 1.000 στρεμμάτων εσπεριδοειδή αρδεύεται από πηγαία νερά.

ε). Ορεινές Περιοχές:

Όλη η ορεινή Δωρίδα και Παρνασσίδα συνολικής έκτασης κατ'εκτίμηση 60.000 στρεμμάτων σήμερα σποραδικά αρδεύεται με παροχές πηγών για εκιάσεις μικρής σημασίας, πιθανών αξιόλογες για καλλιέργειες οικολογικών προϊόντων.

Σπουδαιότερη καλλιέργεια είναι του αμπελιού. Το 1980 καλλιεργούνταν 11.000 στρέμματα αμπελιού για οινοποιία στο Νομό.

Η είσοδος της φυλλοξήρας και το πρόγραμμα της εκρίζωσης στις αρχές της 10ετίας του 1990 οδήγησαν στη μείωση της καλλιεργούμενης έκτασης που ανέρχεται σήμερα στα 4.380 στρέμματα.

Η ετήσια παραγωγή φθάνει τους 2.500 τόνους σταφυλιών, η καλλιέργεια παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον στην περιοχή της Δεσφίνας που καλλιεργούνται 2.500 στρέμματα παράγοντας εξαιρετικής ποιότητας κρασί.

Π Ι Ν Α Κ Α Σ Ι

ΚΛΑΔΟΙ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΝΟΜΟΥ ΦΩΚΙΔΑΣ (Στοιχεία 1996)

ΚΛΑΔΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	ΕΚΤΑΣΗ (σε στρέμματα)	ΑΡΙΘ. ΔΕΝΔΡΩΝ	ΠΑΡΑΓΩΓΗ (σε τόνους)
<u>Α. ΔΕΝΔΡΟΚΟΜΙΑ</u>			
1. Ελαιία : α) Βρώσιμη	64.000	850.000	1.900 Λάδι 8.000 Ελιές
β) Λαδοελιά	36.000	380.000	836 Λάδι
2. Εσπεριδοειδή:			
α) Πορτοκάλια	560	14.000	610
β) Λεμόνια	960	24.000	710
γ) Μανταρίνια	180	4.500	300
3. Αμπέλια Οινοποιίας	4.380	-	2.400
<u>Β. ΦΥΤΑ ΜΕΓ.ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ</u>			
1. Σίτος α) Σκληρός	5.660	-	760
β) Μαλακός	6.160	-	1.130
2. Κριθή καρπός	680	-	140
3. Βρώμη »	3.560	-	755
4. Αραβόσιτος καρπός	6.450	-	6.010
5. Μηδική σανός	11.900	-	13.700
6. Βίκος »	1.250	-	335
7. Βρώμη »	800	-	220
8. Κριθή »	300	-	70
9. Καπνά	1.400	-	440
10. Βαμβάκι	845	-	162
<u>Γ. ΑΝΘΗ ΥΠΟ ΚΑΛΥΨΗ</u>	2	-	
<u>Δ.ΚΗΠΕΥΤΙΚΑ ΥΠΟ ΚΑΛΥΨΗ</u>			
Φράουλα	60	-	110

2. ΖΩΪΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ:

Οι βοσκότοποι του Νομού ανέρχονται σε 1.262.000 στρέμματα ποσοστό 59% της συνολικής έκτασής του και 19,2% επί των συνολικών βοσκοτόπων της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας.

ΝΟΜΟΙ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΚΤΑΣΗ	ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΙ		ΠΟΣΟΣΤΟ ΠΟΥ ΑΝΤ/ΧΕΙ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ
		ΕΚΤΑΣΗ	ΠΟΣΟΣΤΟ	
ΦΘΙΩΤΙΔΑ	4.400 Km ²	1.653 Km ²	37,6%	25,2%
ΕΥΒΟΙΑ	4.170 Km ²	1.632 Km ²	39,1%	24,9%
ΒΟΙΩΤΙΑ	2.948 Km ²	1.261 Km ²	42,8%	19,2%
ΦΩΚΙΔΑ	2.122 Km ²	1.262 Km ²	59%	19,2%
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑ	1.871 Km ²	759 Km ²	40,6%	11,6%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	15.551 Km ²	6.567 Km ²	42,2%	100%

Η κτηνοτροφία και ειδικότερα η αιγοπροβατοτροφία αποτελούσε κατά τις προηγούμενες δεκαετίες την κυριότερη πηγή πλούτου του μεγαλύτερου μέρους του ορεινού πληθυσμού με παράλληλη ανάπτυξη βιοτεχνιών μεγάλης εμβέλειας όπως Βυρσοδεψία, Κωδωνοποιία κ.λ.π.

α) ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΑ: Σήμερα στον κλάδο των αιγοπροβάτων παρατηρείται σχετική μείωση τόσο στον αριθμό των ζώων όσο και στον αριθμό των εκμεταλλεύσεων από το 1985 έως σήμερα.

Εάν προσδιορίσουμε τους παράγοντες που συνετέλεσαν στην αρνητική πορεία της Κτηνοτροφίας, τότε εύκολα μπορούμε να δώσουμε πρόταση για την ανάπτυξη του κλάδου που κατά το παρελθόν έδωσε ανάπτυξη στο Νομό.

Βασικός παράγοντας για την πορεία του κλάδου είναι σήμερα το καθεστώς που καθορίζει την Κοινή Αγροτική Πολιτική της Ένωσης (Ποσοστάσεις).

Αλλά πρέπει να ομολογήσουμε ότι λείπει παντελώς σύγχρονο θεσμικό πλαίσιο που θα καθορίζει την βελτίωση των βοσκοτόπων καθώς και την άριστη διαχείριση τους δεδομένου ότι το μοντέλο παραγωγής είναι αυτό της εκτατικής εκτροφής.

Στην εφαρμογή των επιστημονικών Ζωοτεχνικών δεδομένων οφείλουμε να παραδεχθούμε ότι τόσο στο Νομό μας, όσο και στην υπόλοιπη Χώρα υπήρξαν και υπάρχουν προβλήματα που δεν επέτρεψαν την ικανοποιητική της πορεία (π.χ. ηλικία και μορφωτικό επίπεδο παραγωγών, πολυνομία, ανυπαρξία έρευνας).

β) ΒΟΟΤΡΟΦΙΑ: Στο Νομό μας η Βοοτροφία εκτρέφεται κυρίως στους ορεινούς βοσκοτόπους με εκτατικό σύστημα και έχει κατεύθυνση κρεατοπαραγωγής.

Στην πεδιάδα του Μόρνου (Μανάγουλη - Καστράκι - Μαλάματα - Ευάλιο) υπάρχει ο κλάδος της γαλακτοπαραγωγικής Βοοτροφίας. Τα ζώα είναι άριστου ζωοτεχνικού δυναμικού με υψηλές αποδόσεις προϊόντων.

Σαν συγγενής κλάδος με την αιγοπροβατοτροφία αντιμετωπίζει τα ίδια προβλήματα που προαναφέραμε, συν το ότι η όποια μελλοντική ποσοτική αύξηση είναι οριακή και καθορίζεται από τη σημερινή σχέση βοσκοφόρτισης και βοσκοϊκανότητας των βοσκοτόπων.

γ) ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ: Η Χοιροτροφία και η Πτηνοτροφία είναι κλάδοι χωρίς προοπτική με στάσιμη παραγωγή και με λιγότερα προβλήματα σε σύγκριση με τους προηγούμενους κλάδους.

Η παραγωγή τους έχει σχεδόν βιομηχανοποιηθεί και τα προϊόντα τους επαρκούν πλήρως για τις ανάγκες της Χώρας.

Π Ι Ν Α Κ Α Σ   Π

ΚΛΑΔΟΙ ΖΩΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ Ν.ΦΩΚΙΔΑΣ (Στοιχεία 1996)

ΚΛΑΔΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	Αριθμός Ζώων	Π Α Ρ Α Γ Ω Γ Η			
		Κρέας τόννοι	Γάλα τόννοι	Αρ.Αυγών σε τεμάχ.	Μέλι τόννοι
1. ΑΓΕΛΑΔΟΤΡΟΦΙΑ	5.140	250	850	-	-
2. ΠΡΟΒΑΤΟΤΡΟΦΙΑ	77.500	770	5.081	-	-
3. ΑΙΓΟΤΡΟΦΙΑ	72.450	565	4.152	-	-
4. ΧΟΙΡΟΤΡΟΦΙΑ	995	616	-	-	-
5. ΟΡΝΙΘΟΤΡΟΦΙΑ	-	115	-	-	-
ωοπαραγωγής	21.500	-	-	2.900.000	-
6. ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΑ	9.400*	-	-	-	90

*Κυψέλες

Αν συγκρίνουμε τα ανωτέρω στοιχεία του έτους 1996 με τα κάτωθι αντίστοιχα στοιχεία του έτους 1986, παρατηρούμε:

Ε Τ Ο Σ 1986

ΚΛΑΔΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΖΩΩΝ	ΚΡΕΑΣ ΤΟΝΝΟΙ	ΓΑΛΑ ΤΟΝΝΟΙ
1. ΑΓΕΛΑΔΟΤΡΟΦΙΑ	3.200	188	1.200
2. ΠΡΟΒΑΤΟΤΡΟΦΙΑ	88.500	754	5.050
3. ΑΙΓΟΤΡΟΦΙΑ	84.000	603	4.715

Ότι την δεκαετία 1986 - 1996 υπάρχει μείωση του αριθμού των αιγοπροβάτων με σχεδόν διατήρηση της ίδιας περίπου παραγωγής σε κρέας και γάλα και αύξηση του αριθμού των βοοειδών με αντίστοιχη αυξομείωση σε παραγωγή κρέατος και γάλατος.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΒΟΣΚΟΤΟΠΩΝ

1995 - 1998

(Πιστώσεις και δαπάνες σε χιλιάδες δραχμές)

ΕΤΗ	ΕΡΓΑ	ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ	ΠΑΗΡΩΜΕΣ	ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΠΡΟΣ ΑΠΟΡΟΦΗΣΗ
1995	55	120.000	120.000	0
1996	35	130.000	130.000	0
1997	45	90.000	50.000	40.000
1998	9	100.000	3.000	97.000
	144	440.000	303.000	137.000

Πηγή Δ/ση Γεωργίας

**ΕΡΓΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΤΩΝ ΒΟΣΚΟΤΟΠΩΝ ΠΟΥ
ΕΚΤΕΛΕΣΘΗΚΑΝ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1995 - 1998**

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΩΝ	1995	1996	1997	1998
1. ΔΕΞΑΜΕΝΕΣ	5	9	2	-
2. ΠΟΤΙΣΤΡΕΣ	13	7	6	1
3. ΣΤΕΓΑΣΤΡΑ	1	0	1	-
4. ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΟΙ ΔΡΟΜΟΙ	36	19	28	1

Τέλος βρίσκονται υπό κατασκευή 5 κτηνοτροφικοί δρόμοι και 4 γεφύρια και καταρτίζονται μελέτες για 4 δεξαμενές, 2 κτηνοτροφικά στέγαστρα και 1 δρόμο.

δ) ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ:

Μέχρι το 1986 υπήρχε μία μόνο μυδοκαλλιέργεια στη περιοχή Γαλαξιδίου.

Στη συνέχεια και μέχρι το 1992 κατασκευάστηκαν 10 Ιχθυοκαλλιέργειες παραγωγής Τσιπούρας, Λαυρακίου, 2 Ιχθυογεννητικοί Σταθμοί παραγωγής γόνου. Επίσης κατασκευάστηκε και λειτουργεί μία μονάδα παραγωγής Χελιών.

ΜΟΝΑΔΕΣ	ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
Ιχθυοκαλλιέργειες	1.645 τόνοι Τσιπούρας & Λαυρακίου
Ιχθυογαν. Σταθμοί	45 εκατ. Ιχθύδια

Αναλυτικά στοιχεία παραγωγής κατά έτος δεν υπάρχουν διότι δεν κατατέθηκαν, πλην όμως από εκτιμήσεις της Δ/σης Γεωργίας προκύπτει ότι οι Ιχθυογεννητικοί Σταθμοί έφθασαν στο 100% της δυναμικότητάς τους και προσανατολίζονται ήδη στην παραγωγή νέων ειδών, ενώ οι Ιχθυοκαλλιέργειες έχουν φθάσει στο 70% της δυναμικότητάς τους.

Οι δυνατότητες για περαιτέρω ανάπτυξη όσον αφορά την επέκταση των μονάδων είναι περιορισμένες ενώ υπάρχει αναγκαιότητα για οργάνωση και εκσυγχρονισμό, έτσι ώστε να βελτιωθεί η ποιότητα και να διαφυλαχθεί το θαλάσσιο περιβάλλον.

ε) ΑΛΙΕΙΑ:

Παρότι υπάρχει σχετική υποδομή στο Νομό - ειδικότερα 7-8 Αλιευτικά καταφύγια - ο κλάδος της Αλιείας δεν παρουσιάζει σημαντική δραστηριότητα.

Το 1998 που έγινε η απογραφή και η χορήγηση Α.Μ.Α.Σ. (αριθμός μητρώου αλιευτικού σκάφους) στα αλιευτικά σκάφη του Νομού, βρέθηκε ότι ο συνολικός αλιευτικός στόλος αριθμούσε 280 σκάφη.

Στη συνέχεια με το μέτρο της απόσυρσης που εφαρμόστη το 1989 - 1992 καταστράφηκαν 36 σκάφη και ο τελικός αριθμός τους έφθασε τα 244.

Η επικρατούσα τάση είναι για περαιτέρω συρρίκνωση του αλιευτικού στόλου λόγω της δραστηκής μείωσης των αλιευμάτων που παρουσιάσθηκε τα τελευταία χρόνια στον Κορινθιακό Κόλπο.

Έτη	Μέχρι το 1998	1988 - 1992	1992 - 1994
Αριθμός σκαφών	288	244	244

ΔΑΣΗ :

Σημαντικοί πηγή πλούτου της Φωκίδας αποτελούν τα δάση του νομού τα οποία καλύπτουν 548.000 στρέμματα δηλαδή το 25,8% της συνολικής έκτασης του και το 13,9% της συνολικής δασικής έκτασης της περιφέρειας στερεάς.

ΝΟΜΟΙ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΚΤΑΣΗ	Δ Α Σ Η		ΠΟΣΟΣΤΟ ΠΟΥ ΑΝΤΧΕΙ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ
		ΕΚΤΑΣΗ	ΠΟΣΟΣΤΟ	
ΕΥΒΟΙΑΣ	4.170 Κμ ²	1.190 Κμ ²	28,5%	30,2%
ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	4.400 Κμ ²	1017 Κμ ²	23,1%	25,7%
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	1.871 Κμ ²	831 Κμ ²	44,4%	21,1%
ΦΩΚΙΔΑΣ	2.122 Κμ ²	548 Κμ ²	25,8%	13,9%
ΒΟΙΩΤΙΑΣ	2.948 Κμ ²	360 Κμ ²	12,2%	9,1%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	15.551 Κμ ²	3.946 Κμ ²	25,4%	100%

Η κατανομή κατά δασοπονικό είδος έχει ως εξής :

Δάσος ελάτης	327.590	στρέμματα
» Μαύρης Πεύκης	1.500	»
» Δρυός	84.800	»
» αεί φύλλων πλατύφυλλων	29.860	»
Λοιπές Δασικές Εκτάσεις	104.250	»

Σύνολο 548.000 στρέμματα

Η κατανομή κατά φορέα ιδιοκτησίας έχει ως εξής :

Δημόσια Δάση	411.880	στρέμματα
Κοινοτικά Δάση	7.510	»
Μοναστηριακά Δάση	10.350	»
Συνιδιόκτητα Δάση	14.010	»

Σύνολο 443.750 »

Τα καθαρώς παραγωγικά δάση Ελάτης, Μαύρης Πεύκης και Δρυός μπορούν να παράγουν αρκετές ποσότητες Τεχνικής Ξυλείας, Καυσοξύλων και Ξυλανθράκων.

Ασφαλώς υπάρχουν μεγάλες δυνατότητες αξιοποίησης των δασών, με εντατικοποίηση της ορθολογικής εκμετάλλευσής τους και με την παράλληλη εκτέλεση έργων υποδομής εκτάσεων όπως αναδάσωση των μερικώς δασοσκεπών εκτάσεων και βελτίωση των υποβαθμισμένων τμημάτων τους.

Η διάρθρωση των δασικών υπηρεσιών στο Ν. Φωκίδας έχει ως εξής :

α. Η Διεύθυνση δασών ως Προϊστάμενη αρχή

β. Τα Δασαρχεία Αμφισσας και Λιδορικού, με χωρική αρμοδιότητα της αντίστοιχες Επαρχίες Παρνασσίδας και Δωρίδας.

γ. Τα Δασονομεία Ιτέας, Γραβιάς, Ευπαλίου και Ερατεινής

δ. Τα κατά τόπους Δασοφυλακεία με τις αντίστοιχες περιοχές

Με την ασκούμενη Δασική δραστηριότητα επιδιώκονται τα ακόλουθα;

1. Η προστασία των δασών και δασικών εκτάσεων από κάθε κίνδυνο και ειδικότερα από τις πυρκαγιές και τις παράνομες εκχερσώσεις, καθώς και

μεταλλευτικές εξορύξεις κυρίως στην παραλιακή ζώνη του νομού, που γίνονται για οικοπεδοποίηση των δασικών εκτάσεων. Αμφότερα τα προβλήματα, λόγω της ιδιαιτερότητάς τους, συνιστούν τους πιο σοβαρούς κινδύνους για την υπόσταση και τη δομή του δασικού περιβάλλοντος, λόγω δυσχερειών ελέγχου, τόσο στον τομέα της πρόληψης, όσο και στον τομέα της καταστολής.

2. Η εντατικοποίηση της εκμετάλλευσης των παραγωγικών δασών, για την αύξηση της δασικής παραγωγής (τεχνική ξυλεία, καυσόξυλα κλπ) , στο ύψος της δυναμικότητάς τους.

3. Η βελτίωση των υποβαθμισμένων δασών και γενικά των δασικών εκτάσεων, για την ποιοτική και ποσοτική αύξηση του ξυλαποθέματος, αφού ένα μεγάλο τμήμα των δασών του Νομού, έχει κακοποιηθεί στο παρελθόν από τα πολεμικά γεγονότα, τις πυρκαγιές και την υπερβόσκηση.

4. Η επέκταση των παραγωγικών-οικονομικών δασών, με αναδασώσεις επί γυμνών δασικών εδαφών, σε συνδυασμό με τις ανάγκες της κτηνοτροφίας.

5. Η αποτελεσματική διευθέτηση των χειμάρρων, με τεχνικά και φυτοκομικά έργα, δραστηριότητα στην οποία έχει επιτελεσθεί, μέχρι σήμερα, πλούσιο έργο.

6. Η βελτίωση των βοσκοτόπων, που εξαπλούνται κατά πρώτο λόγο, στις χορτολιβαδικές και ψευδαλπικές εκτάσεις και, κατά δεύτερο λόγο, στις μερικώς δασοσκεπείς εκτάσεις και τους θαμνότοπους.

7. Η συστηματικότερη λειτουργία του δασικού Φυτωρίου « Πανάσσαρης» Γραβιάς , για την καλύτερη ποιοτικά και οικονομικά, παραγωγή του φυτευτικού υλικού και περαιτέρω αύξηση του αριθμού φυτών που παράγονται σήμερα (κυρίως ψυχρόβια κωνοφόρα όπως Ελάτη, Μαύρη πεύκη κλπ), για την κάλυψη αναγκών της Δασικής Υπηρεσίας και Τρίτων.

8. Η προστασία και διαχείριση, βάσει του εγκεκριμένου Διαχειριστικού Σχεδίου, του Εθνικού Δρυμού Παρνασσού, ο οποίος μπορεί σε συνδυασμό με τη λειτουργία των (3) χιονοδρομικών κέντρων να καταστεί πόλος έλξης του αστικού πληθυσμού, για την ικανοποίηση ψυχαγωγικών και περιβαλλοντικών κυρίως αναγκών του.

9. Η προστασία της γλωρίδας και άγριας πανίδας. Εδώ αξίζει να σημειωθεί ότι λαμβάνονται ιδιαίτερα μέτρα βελτίωσης και φύλαξης των βιοτόπων των (9) μονίμων καταφυγίων θηραμάτων, τα οποία έχουν θεσπισθεί για την προστασία του ενδημικού κυρίως θηράματος (λαγού, πέρδικα, αγριόχοιρου, ζαρκαδιού κλπ), σε συνολική έκταση 183.283 στρεμ. Ομοίως , προστασία και ορθολογική εκμετάλλευση των θηραμάτων στην ελεγχόμενη κυνηγετική περιοχή Παρνασσίδας, έκτασης 240.343 στρεμμάτων, που πρόσφατα ιδρύθηκε και λειτούργησε πειραματικά, κατά το παρελθόν έτος, με αρκετά θετικά και ελπιδοφόρα, για την ανάπτυξη της περιοχής, αποτελέσματα.

ΔΑΣΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 1994 - 1998

Δαπάνες σε χιλιάδες δραχμές

A/A	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	Δαπάνη 1994 - 98 2 ¹ ΚΠΣ
1	Προστασία δασών	202.741
2	βελτίωση Υποβαθμισμένων Δασών	43.256
3	Εθνικοί Δρυμοί - Δασική Αναψυχή	88.701
4	δασική Οδοποιία	247.484
5	Αναδασώσεις Φυτώρια	373.276
6	Διευθέτηση Χειμάρρων	72.409
7	βελτίωση Ορεινών Βοσκοτόπων	24.999
8	Έργα Ορεινής Οικονομίας	23.167
9	Θηραματοπονία	21.673
10	Οικον. Ενισχύσεις μη Δημ. Δασοπονίας	24.723
11	Μελέτες Έργων	3.232
12	Διάφ. Γεν. Δαπάνες	11.190
	ΣΥΝΟΛΟ	1.136.851

Πηγή Δ/ση Δασών

ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ:

Η Φωκίδα είναι ένας από τους λίγους Νομούς στη χώρα μας που παρουσιάζουν τους χαμηλότερους ρυθμούς βιοτεχνικής ανάπτυξης με ανύπαρκτη σχεδόν βιομηχανία. Σε επίπεδο περιφέρειας δε θα μπορούσε να αποτελέσει καν μέτρο σύγκρισης με την υπερκορεσμένη Βιομηχανικά Βοιωτία ούτε με τις ανεπτυγμένες Βιομηχανικά Εύβοια και Φθιώτιδα.

Η μεγάλη συγκριτικά καθυστέρηση του Νομού στην ανάπτυξη της Βιομηχανίας οφείλεται :

- Στη θέση της Φωκίδας που είναι εγκλωβισμένη στην σύγκλιση των δύο κύριων εθνικών οδικών αξόνων Θεσσαλονίκης - Αθήνας, Αθήνας - Πάτρα
- στην αντιορθολογική εκμετάλλευση και αφαιμάξη των πλουτοπαραγωγικών πόρων (Βωξίτη, νερό Μόρνου, Τουρισμός Δελφών κλπ) χωρίς κανένα αντάλλαγμα δημιουργώντας έτσι δυσεπίλυτα και οξυμένα προβλήματα για το Νομό.

Στην ανυπαρξία Βιομηχανικής Περιοχής (ΒΙ.ΠΕ) ή Βιοτεχνικού Πάρκου (ΒΙΟΠΑ) που θ' αποτελούσε σημαντικό κίνητρο για την προσέλωση νέων επενδυτών ιδιαίτερα την περίοδο Αύγουστο 1987 έως Απρίλιο 1998 που ο Νομός είχε ενταχθεί στην Δ' ζώνη κινήτρων των Νόμων 1262/82 και 1892/90.

- Στα ίδια σχεδόν επενδυτικά κίνητρα που εδίδοντο την περίοδο 1982-1987 και από Απρίλιο 1998 έως σήμερα στην Φωκίδα με τους Νομούς Φθιώτιδας και Εύβοιας από τους διάφορους νόμους επενδυτικών κινήτρων.

- Στον καθορισμό των ΖΟΕ Δελφών, γνωστού ως « Δελφικού Τοπίου» με τον μη λειτουργικό καθορισμό χρήσεων γης, συνεχίζει ν' αποτελεί και σήμερα ανασταλτικό παράγοντα για την ανάπτυξη της πιο ζωντανής περιοχής του Νομού.

Τέλος τα στοιχεία των Εθνικών Λογαριασμών που παρουσιάζουν την εικόνα ότι τόσο τα προηγούμενα χρόνια όσο 1981 και 1991 ότι η Φωκίδα εμφανίζει κατά κεφαλή Α.Ε.Π. μεγαλύτερο από το μέσο όρο της χώρας, η μεγαλύτερο από το ΑΕΠ της Αχαΐας, του Ηρακλείου, της Ηλείας, της Μεσσηνίας, των Ιωαννίνων και της Λάρισας, τότε πρέπει να παραδεχθούμε ότι είμαστε ένας αναπτυσσόμενος Βιομηχανικά Νομός.

Δυστυχώς η πραγματικότητα είναι εντελώς διαφορετική γιατί στον υπολογισμό του ΑΕΠ στον δευτερογενή τομέα υπολογίζεται η εξορυκτική δραστηριότητα των δύο Μεταλλευτικών επιχειρήσεων που ενώ εξορύχνουν τον Βωξίτη δεν τον μεταποιούν στο Νομό ούτε επανεπενδύουν τα κέρδη του, με αποτέλεσμα να εμφανίζεται τόσο υψηλό κατά κεφαλή Α.Ε.Π. στο Νομό.

Η Φωκίδα είναι η σημαντικότερη περιοχή της Χώρας μας σε κοιτάσματα Βωξίτη παράγοντας 70 % - 80 % της συνολικής παραγωγής της χώρας. Η κύρια εξορυκτική δραστηριότητα παρατηρείται στις δυτικές πλαγιές του Παρνασσού και στις ανατολικές πλαγιές της Γκιώνας, το 1/3 περίπου της παραγωγής μεταλλεύματος διοχετεύεται στον ΠΕΣΙΝΕ στην Βοιωτία και το υπόλοιπο εξάγεται από τις εγκαταστάσεις της Ιτέας σε χώρες της Δυτικής και Ανατολικής Ευρώπης.

Οι μέθοδοι λήψης του μεταλλεύματος είναι με αποκάλυψη που ενώ μειώνει το κόστος εξόρυξης καταστρέφει το φυσικό περιβάλλον (Δάση και Βοσκοτόπους) ή με υπόγεια εξόρυξη που δεν δημιουργεί περιβαλλοντικά προβλήματα.

Στο Νομό ακόμη υπάρχουν 10 μονάδες Κονσερβοποίηση και εξαγωγής «βρώσιμης ελιάς», 23 Ελαιοτριβεία που λειτουργούν εποχιακά διασκορπισμένα σ' όλες τις περιοχές που καλλιεργείται ελιά.

Υπάρχουν ακόμη μια χαρτοποιία, μια μονάδα παραγωγής Αλλαντικών, δύο μονάδα πλαστικών, ένα τυποποιητήριο ελαιολάδου, δύο ιχθυογεννητικοί Σταθμοί και μια σειρά μικρότερες μονάδες επεξεργασίας Ξύλου, σιδήρου, γαλακτοκομικών προϊόντων καθώς ασφαλικών, οικοδομών λατομικών υλικών κλπ που συνθέτουν το πάζλ του Δευτερογενή Τομέα στο Νομό.

Επομένως η συμμετοχή του δευτερογενούς τομέα στην δημιουργία του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος, αν εξαιρέσουμε την εξορυκτική δραστηριότητα των δύο μεταλλευτικών επιχειρήσεων, είναι πολύ χαμηλή λόγω έλλειψης βιοτεχνικής - βιομηχανικής ανάπτυξης στο Νομό.

Κατά το παρελθόν η δημιουργία του εργοστασίου Αλουμίνας αποτελούσε ένα όνειρο ακόμη και μετά την απόφαση μετεγκατάστασή του στην Βοιωτία. Σήμερα με τα νέα δεδομένα δηλαδή την διάλυση της Σοβιετικής Ένωσης, την αδυναμία της Ρωσίας να προχωρήσει στην υλοποίηση της συμφωνίας της Αλουμίνας στην Ελλάδα, την αναδιάρθρωση των επιχειρηματικών σχεδίων των μεταλλευτικών επιχειρήσεων και τον διεθνή ανταγωνισμό, η Φωκίδα γίνεται θύμα με τις συνεχείς μειώσεις θέσεων απασχόλησης στις μεταλλευτικές εταιρείες από 1300 περίπου στις αρχές του 80, σε 450 άτομα σήμερα δηλαδή μείωση θέσεων εργασίας κατά 850 άτομα.

Γι αυτό καθίσταται επιτακτική η ανάγκη δημιουργίας άμεσα του Βιοτεχνικού Πάρκου Άμφισσας, η ένταξη του Νομού στις φθίνουσες Βιομηχανικά περιοχές και η ένταξη της Φωκίδας στην Δ' ζώνη κινήτρων του ν. 2601/98.

ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ

1. ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Η Φωκίδα διαθέτει ένα βαρυσήμαντο πλεονέκτημα συγκριτικά με τους άλλους Νομούς της περιφέρειας έχει τους Δελφούς η ακτινοβολία των οποίων είναι παγκόσμια.

Οι Δελφοί ως Παγκόσμιο Πολιτιστικό και Πνευματικό Κέντρο παρέχει τεράστιες δυνατότητες Τουριστικής Ανάπτυξης και ανάδειξης τόσο της Φωκίδας όσο και της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, γι' αυτό χρειάζονται κάποια αναγκαία έργα υποδομής.

Επειδή όμως Φωκίδα δεν είναι μόνο οι Δελφοί θα μπορούσαμε να επισημάνουμε τις αναξιποίητες δυνατότητες τουριστικής ανάπτυξης της Άμφισσας, της Ιτέας του Γαλαξιδίου, όλης της παραλιακής ζώνης του Νομού καθώς και των γραφικών χωριών της ορεινής Φωκίδας όπως Επτάλοφος, Πολύδροσο, Καλοσκοπή, Μαυρολιθάρι, Αθανάσιος Διάκος, Πενταγιοί, Αρτοτίνα, Κροκύλειο, Ποτιδάχεια κλπ.

Η δημιουργία της απαραίτητης Τουριστικής υποδομής είναι αναγκαία και στον υπόλοιπο Νομό που εκτός Δελφών, Ιτέας και της παραλιακής ζώνης είναι από υποτυπώδης έως ανύπαρκτη.

ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΙΝΩΝ

ΝΟΜΟΣ	1971	1981	1991
ΦΩΚΙΔΑ	1.286	2.350	2.856

Στους Δελφούς σήμερα βρίσκεται το 60% - 65 % της Τουριστικής υποδομής του Νομού, μια απεικόνιση των αφίξεων και διανυκτερεύσεων θα έδιδε την πραγματική εικόνα σε επίπεδο Περιφέρειας.

ΝΟΜΟΙ	ΑΦΙΞΕΙΣ			ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ		
	1975	1981	1990	1975	1981	1990
ΦΩΚΙΔΑ	192.630	244.875	245.469	261.774	358.482	322.246
ΕΥΒΟΙΑ	113.906	159.487	151.134	556.337	884.363	760.208
ΦΘΙΩΤΙΔΑ	104.487	131.383	105.679	392.261	576.526	423.793
ΒΟΙΩΤΙΑ	27.903	50.056	51.246	64.483	101.858	103.666
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑ	9.608	13.473	22.974	26.742	40.856	84.467
ΣΥΝΟΛΟ	448.534	599.274	576.502	1.301.597	1.962.085	1.694.380

Εάν μελετήσουμε τον ως άνω πίνακα θα δούμε ότι ενώ η Φωκίδα έχει το υψηλότερο ποσοστό αφίξεων σε σχέση με τους υπόλοιπους Νομούς στην περιφέρεια, έρχεται τρίτη σε ποσοστό διανυκτερεύσεων στην περιφέρεια μετά την Εύβοια και την Φθιώτιδα.

Γιατί δεν έχει καταφέρει να διαμορφώσει την σύγχρονη υποδομή και να διαχύσει το τουριστικό ρεύμα από τους Δελφούς στο Νομό αυξάνοντας τις διανυκτερεύσεις.

Ο Νομός Φωκίδας εκτός του αρχαιολογικού χώρου των Δελφών που αποτελεί βασικό πόρο της Τουριστικής έλξης, διαθέτει και άλλους αξιόλογους Τουριστικούς Πόρους όπως το παραδοσιακό Γαλαξίδι, την Άμφισσα με το Κάστρο και την

Χάρμαινα , την Ιτέα, τις καθαρές ακτές της παραλιακής Φωκίδας καθώς τα γραφικά και παραδοσιακά χωριά του ορεινού όγκου. Όπου μπορεί ν' αναπτυχθεί ο Θερινός και Χειμερινός Τουρισμός, ο Αγροτουρισμός, ο Αθλητικός Τουρισμός, ο Θρησκευτικός Τουρισμός στα Μοναστήρια του Προφήτη Ηλία , της Βαρνάκοβας, του Κουτσοπού, Τρικόρφου κλπ, ο Κυνηγετικός Τουρισμός, ο Συνεδριακός Τουρισμός και άλλες μορφές Τουρισμού. Ειδικά τώρα που έχει κατασκευασθεί το μεγαλύτερο μέρος του βασικού επαρχιακού δικτύου στο Νομό, με την προϋπόθεση ότι θα υπάρξουν συμπληρωματικές υποδομές από το Δημόσιο και Ιδιωτικό τομέα.

2. ΕΜΠΟΡΙΟ:

Το σημαντικότερο μέρος της εμπορικής δραστηριότητας επικεντρώνεται κυρίως στην Άμφισσα και κατ'επέκταση την Ιτέα οι οποίες όμως λόγω της γεωγραφικής των θέσης, της μορφολογίας του εδάφους του Νομού και των μεγάλων αποστάσεων δεν είναι σε θέση να καλύψουν τις εμπορικές ανάγκες ολόκληρου του Νομού. Αποτέλεσμα η αγορά να εξαρτάται και από τα εμπορικά Κέντρα της Λαμίας της Πάτρας και των Αθηνών.

Η διακίνηση και εμπορία των αγροτικών προϊόντων γίνεται περισσότερο από τους εμπόρους και λιγότερο από τους ίδιους τους παραγωγούς.

Τα πιο αξιόλογα εξαγωγικά προϊόντα του νομού είναι ο Βωξίτης και οι Βρώσιμες Ελιές.

3. ΥΓΕΙΑ - ΠΡΟΝΟΙΑ :

Στο Νομό λειτουργεί ένα σύγχρονο Γενικό Νομαρχιακό Νοσοκομείο 120 κλινών και δύο Κέντρα Υγείας στην Ιτέα και το Λοδορίκι που λειτουργούν με κάποια προβλήματα, ιδίως στελέχωσης από ιατρικό δυναμικό. Πρόσφατα ιδρύθηκε μονάδα τεχνητού Νεφρού, στο Νοσοκομείο Άμφισσας που θα χρειασθεί να στελεχωθεί με ιατρικό νοσηλευτικό και τεχνικό προσωπικό και να εξοπλισθεί από κατάλληλο μηχανολογικό και ξενοδοχειακό εξοπλισμό.

Παράλληλα λειτουργούν 21 Αγροτικά Ιατρεία στο Νομό όπου τα 17 υπάγονται στο Νοσοκομείο Άμφισσας και τα 4 στο κέντρο υγείας Ναυπάκτου από τα 21 Αγροτικά Ιατρεία, τα 14 λειτουργούν σε κτίρια του Δημοσίου ή Κοινοτικά και τα 7 σε ιδιωτικά ενοικιαζόμενα κτίρια.

Άρα στο κλάδο της Υγείας θα χρειασθεί επί πλέον μηχανολογικός εξοπλισμός του Νοσοκομείου και κατασκευής τουλάχιστον 3 Αγροτικών Ιατρείων.

Στην Πρόνοια στους 8 από τους 12 συνολικά νέους Δήμους που συγκροτήθηκαν στο Νομό λειτουργούν 10 Παιδικοί Σταθμοί εκ των οποίων οι 8 σε κρατικά κτίρια και οι 2 σε ενοικιαζόμενα ιδιωτικά.

<u>A/A</u>	<u>ΠΑΙΔΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ</u>	<u>ΠΟΛΕΙΣ</u>	<u>ΚΤΙΡΙΑ</u>
1.	Παιδικός σταθμός με βρεφονηπακό τμήμα	Άμφισσα	κρατικό
2.	Παιδικός Σταθμός	Ιτέας	κρατικό
3.	Βρεφονηπακός σταθμός	Ιτέας	κρατικό
4.	Παιδικός Σταθμός	Δελφοί	ενοικιαζόμενο
5.	Παιδικός σταθμός	Λιδορικού	κρατικό
6.	Παιδικός Σταθμός	Πεντάπολης	ενοικιαζόμενο
7.	Παιδικός σταθμός	Ευπαλίου	κρατικό
8.	Παιδικός Σταθμός	Δεσφίνα	κρατικό
9.	Παιδικός Σταθμός	Πολύδροδου	κρατικό
10.	Παιδικός σταθμός	Καστελλίων	κρατικό

Τέλος στο Γαλαξίδι και στην Ερατεινή θα μπορούν να ιδρυθούν και να λειτουργήσουν Παιδικοί Σταθμοί.

4. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Αρχές 1998 ιδρύθηκε και άρχισε να λειτουργεί από τον περασμένο φθινόπωρο στην Άμφισσα, το παράρτημα του ΤΕΙ Λαμίας, Τμήμα Τουριστικών Επιχειρήσεων, με προβλεπόμενη δυναμικότητα 150 φοιτητές το χρόνο, στεγαζόμενο προσωρινά στο Χειροτεχνικό Κέντρο του ΕΟΜΜΕΧ.

Στα πλαίσια του 3ου ΚΠΣ θα πρέπει να προωθηθεί η κατασκευή των νέων κτιριακών του εγκαταστάσεων.

Παράλληλα στα πλαίσια της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης έχει ζητηθεί από τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση η κατασκευή συνολικά 20 νέων αιθουσών στο Νομό για να καλύψουν τις ανάγκες σε διάφορα Γυμνάσια - Λύκεια τους Φωκίδας.

5. ΕΡΓΑ ΥΠΟΔΟΜΗΣ

Η Φωκίδα είναι ένας από τους λίγους Νομούς που διαθέτει ασφαλτοστρωμένο το 90 % του Επαρχιακού δικτύου με τους αντίστοιχους συνδετήριους δρόμους προς τα χωριά. Όμως το Επαρχιακό δίκτυο χρειάζεται συνεχώς συντηρήσεις - βελτιώσεις λόγω κατολισθήσεων βροχοπτώσεων, καθιζήσεων με αποτέλεσμα να παρουσιάζει προβλήματα.

• Στην Ιτέα κατασκευάστηκαν τα λιμενικά έργα της Μαρίας χωρίς να έχουν ολοκληρωθεί οι εργασίες των διαφόρων δικτύων και της διαμόρφωσης του περιβάλλοντος χώρου, με αποτέλεσμα το έργο να μην είναι σε θέση να τεθεί σε λειτουργία.

• Κάτι αντίστοιχο συμβαίνει με το Αγκυροβόλιο στα Τριζόνια που και εδώ θα χρειαστούν να γίνουν συμπληρωματικές εργασίες προκειμένου να λειτουργήσει.

• Η παράκαμψη της Άμφισσας (α' φάση) δεν ολοκληρώθηκε λόγω προβλημάτων με απαλλοτριώσεις. Η ολοκλήρωση ως άνω έργου θα χρειασθεί επαναδημοπράτηση.

• Στην Ορεινή Παρνασσίδα λειτούργησε τέλος 1998 η Κυνηγετική περιοχή πειραματικά για 2 μήνες θα χρειαστεί να συνεχιστούν και να ολοκληρωθούν τα βασικά έργα υποδομής της.

Τα σημαντικότερα έργα που κατασκευάστηκαν ή κατασκευάζονται την περίοδο 1994 - 1999 στο Νομό από το Β' ΚΠΣ και εθνικούς πόρους είναι:

1. Διαπλάτυνση Ε.Ο. Αμφισσας-Λαμίας σε μήκος 4 ΚΜ και παράκαμψη Αμφισσας
2. Φυλακές Μαλανδρινού
3. Επέκταση Μουσείου Δελφών
4. Ανασκαφές Αρχαιολογικού χώρου
5. Επέκταση ορειβατικού καταφυγίου Βαρδουσίων
6. Βελτίωση συνδετηρίου δρόμου Πολυδρόσου- Χιονοδρομικού Κέντρου Παρνασσού
7. Κατασκευή Αλιευτικού Καταφυγίου Μαραθιά
8. Κατασκευή Αλιευτικού Καταφυγίου Πανόρμου
9. Κατασκευή ΚΕΓΕ Αμφισσας
10. Διαμόρφωση παραλίας Καλαφάτη Γαλαξιδίου
11. Διαμόρφωση παραλίας Κίρρας στα Βραχάκια
12. Κατασκευή Χανίου Γραβιάς
13. Μηχανολογικός Εξοπλισμός Νομαρχιακού Νοσοκομείου Αμφισσας
14. Εξοπλισμός εργαστηρίων ΤΕΛ - ΤΕΣ Αμφισσας
15. Προσθήκη αιθουσών στα Γυμνάσια - Λύκεια Γαλαξιδίου - Δεσφίνας - Ιτέας
16. Προσθήκη αιθουσών στο Γυμνάσιο - Λύκειο Ερατεινής
17. Προσθήκη αιθουσών στο Γυμνάσιο - Λύκειο Ευπαλίου
18. Κατασκευή νέων αιθουσών στον Γυμνάσιο - λύκειο Ιτέας
19. Κατασκευή δικτύου αποχέτευσης στο Δήμο Αμφισσας
20. Κατασκευή δικτύου Αποχέτευσης στην Κοινότητα Καστελλίων
21. Κατασκευή αποχέτευσης στην κοινότητα Επταλόφου
22. Ολοκλήρωση δικτύου αποχέτευσης στην Κοινότητα Ελαιώνα
23. Αποχέτευση Κοινότητας Χρισσού
24. Κατασκευή δικτύων ύδρευσης και δεξαμενών σε Αμυγδαλιά, Μαλανδρίνο, Γλυφάδα και Γραβιά
25. Κατασκευή δικτύου ύδρευσης στην Κοινότητα Δεσφίνας
26. Κατασκευή ύδρευσης στην Κοινότητα Ερατεινής.
27. Κατασκευή περιφερειακού δρόμου Επταλόφου
28. Επαρχιακός δρόμος Ερατεινής διασταύρωσης Λιδορική
29. Κατασκευή συνδετηρίου δρόμου προς Κοινότητα Περιβολίου
30. Κατασκευή συνδετηρίου δρόμου προς Κοινότητα Δροσοχωρίου
31. Κατασκευή συνδετηρίου δρόμου προς Βίνιανη
32. Κατασκευή συνδετηρίου δρόμου προς Κοινότητα Αβόρου
33. Επαρχιακός δρόμος Κόκκινος - Θεοτόκου
34. Κατασκευή συνδετηρίου δρόμου προς Κοινότητα Κερασιάς
34. Βελτίωση επαρχιακού δρόμου Στρώμη- Γέφυρα Νταού - Συκιά
36. Βελτίωση επαρχιακού δρόμου Καλοσκοπή Οινοχώρι - Σκλήθρο.
37. Βελτίωση συνδετηρίου δρόμου Τείχιου - Παλαιοξάρι - Ποτιδάνεια - Περιθιώτισσα - Στίλια - Μηλιά
38. Βελτίωση επαρχιακής οδού από διασταύρωση Δίστομου έως όρια Νομού.
39. Βελτίωση συνδετηρίου δρόμου Καστελλίων - Καλοσκοπής μέσω Χάνι Ζαγκανά.
40. Ολοκλήρωση Επαρχιακού δρόμου Αποστολιάς - όρια Νομού
41. Διαμορφώσεις αναπλάσεις ελεύθερων , χώρων συμβουλίου περιοχής Ερατεινής

42. Διαμορφώσεις Αναπλάσεις ελεύθερων χώρων Συμβουλίου περιοχής Ευπαλίου
43. Αγροτικός εξηλεκτρισμός
44. Αγροτική οδοποιία συμβουλίου περιοχής Άμφισσας
45. Αγροτική οδοποιία Συμβουλίου περιοχής Δελφών
46. Αγροτική οδοποιία συμβουλίου περιοχής Λιδορικού
47. Αρδευτικοί τσιμενταύλακες συμβουλίου περιοχής Ερατεινής
48. Αγροτική οδοποιία Συμβουλίου περιοχής Ευπαλίου
49. Αγροτική οδοποιία Συμβουλίου Περιοχής Μαυρολιθαρίου
50. Αγροτική οδοποιία Συμβουλίου περιοχής Ιτέας
51. Αγροτική οδοποιία Συμβουλίου περιοχής Κροκυλείου
52. Εξοπλισμός Γεωτρήσεων και αρδευτικοί τσιμενταύλακες ΤΟΕΒ Άμφισσας
53. Ολοκλήρωση ΚΤΕΟ Άμφισσας
54. Επέκταση Διοικητηρίου Άμφισσας.

Ακόμη δημοπρατήθηκαν :

1. Κατασκευή δικτύου αποχέτευσης Δελφών - Χρισσού
προϋπολογισμού 1.412 εκατ. Δραχ.
2. Αποχέτευση Άμφισσας
προϋπολογισμού 2.131 εκατ. Δραχμών
3. Βιοτεχνικό Πάρκο Άμφισσας
προϋπολογισμού 1.793 εκατ. Δρχ. με απαλλοτριώσεις
Καθυστερεί λόγω απαλλοτριώσεων
4. Εθνικός δρόμος Άμφισσας - Αγ. Ευθυμία
προϋπολογισμού 2.000 εκατ. Δραχ. Καθυστερεί λόγω απαλλοτριώσεων
5. Άρδευση Πεδιάδας Μόρνου προϋπολογισμού 2.700 εκατ. Δρχ.
6. Κατασκευή Αναρριχητικού Κέντρου Συκιάς
προϋπολογ. 120. Εκατ. Δρχ.
7. Βελτίωση συνδετηρίου δρόμου Αγ. Γεωργίου - Αγ. Κων/νου - Σερνικακίου
προϋπολογισμού 337 εκατ. Δραχμών.

Τέλος οι πίνακες που ακολουθούν παρουσιάζουν αναλυτικά παρουσιάζουν τα στατιστικά στοιχεία των εγκεκριμένων πιστώσεων , των χορηγούμενων πιστώσεων και της απορρόφησης ανά έτος από το 1994 έως και το 1998 για την ΣΑΝΑ /2 και ΣΑΝΑ/1 του Νομού

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΦΩΚΙΔΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ &
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΡΕΙΑΣ ΣΑΝΑ/2 ΝΟΜΟΥ ΦΩΚΙΔΑΣ

ΕΤΟΣ	ΕΓΓΕΚΡΙΜΕΝΕΣ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ	ΧΟΡΗΓΟΥΜΕΝΕΣ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ	ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1994	691.000.000	691.000.000	538.890.828	77,99	Πιστώσεις που χορηγήθηκαν το 1994 για να κλήσουν τα ήδη δημοπρατηθέντα έργα του 1ου ΚΠΣ
1994	780.000.000	780.000.000	183.997.477	23,59	Πιστώσεις που χορηγήθηκαν το 1994 για νέα έργα του 2ου ΚΠΣ
ΣΥΝΟΛΟ 1994	1.471.000.000	1.471.000.000	722.888.305	49,14	
1995	1.200.000.000	1.200.000.000	290.165.523	24,18	Πιστώσεις που χορηγήθηκαν το 1995 για έργα του 2ου ΚΠΣ
1996	909.834.000	909.834.000			Αναπορρόφητες πιστώσεις έτους 1995 που μεταφέρθηκαν στο 1996 για έργα του 2ου ΚΠΣ
1996	1.310.852.000	1.032.000.000	373.901.843		Πιστώσεις που χορηγήθηκαν το 1996 για έργα του 2ου ΚΠΣ
ΣΥΝΟΛΟ 1996	2.220.686.000	1.941.834.000	373.901.843	19,26	
1997	1.567.932.000	1.567.932.000	740.071.312		Αναπορρόφητες πιστώσεις έτους 1996 που μεταφέρθηκαν στο 1997 για έργα του 2ου Κ.Π.Σ.
1997	1.400.000.000	0	0		Πιστώσεις που εγκρίθηκαν αλλά δεν χορηγήθηκαν το 1997 για έργα του 2ου Κ.Π.Σ.
ΣΥΝΟΛΟ 1997	2.967.932.000	1.567.932.000	740.071.312	47,19	
1998	827.861.000	827.861.000	827.861.000		Αναπορρόφητες πιστώσεις έτους 1997 που μεταφέρθηκαν στο 1998 για έργα του 2ου Κ.Π.Σ.
1998	1.500.000.000	1.000.000.000	663.923.695		Πιστώσεις που εγκρίθηκαν και χορηγήθηκαν το 1998 για έργα του 2ου Κ.Π.Σ.
ΣΥΝΟΛΟ 1998	2.327.861.000	1.827.861.000	1.491.784.695	81,61	

-ΣΥΝΟΛΟ ΧΟΡΗΓΗΜΕΝΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ 1994-1998 : 4.703.000.000

-ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗΣ 1994-1998 : 3.618.811.678

-ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗΣ 1994-1998 ΣΕ

ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΙΣ ΧΟΡΗΓΟΥΜΕΝΕΣ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ : 76,95 %

-ΣΥΝΟΛΟ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ 1994-1999 : 5.250.000.000

-ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗΣ 1994-1998 : 3.618.811.678

-ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΙΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ 1994-1999 : 68,93 %

Οι δεσμεύσεις αυξήθηκαν το 1997 κατά 150 εκατ.δρχ με απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΦΩΚΙΔΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΑΤΙΣΜΟΥ &
ΔΙΑΧΕΙΡΗΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΡΕΙΑΣ ΣΑΝΑ/Ι ΝΟΜΟΥ ΦΩΚΙΔΑΣ

ΕΤΟΣ	ΕΓΓΕΚΡΙΜΕΝΕΣ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ	ΧΟΡΗΓΟΥΜΕΝΕΣ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ	ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	
1994	275.000.000	275.000.000	261.804.361	95,20	
1995	302.500.000	302.500.000	172.378.948	56,98	Οι αναπορρόφητες πιστώσεις του 1995 μεταφέρθηκαν στο 1996 για έργα της ΣΑΝΑ/Ι
1996	130.121.052	130.121.052			Αναπορρόφητες πιστώσεις έτους 1995
1996	285.000.000	285.000.000			Πιστώσεις που χορηγήθηκαν το 1996
ΣΥΝΟΛΟ '96	415.121.052	415.121.052	313.182.337	75,44	Οι αναπορρόφητες πιστώσεις του 1996 μεταφέρθηκαν στο 1997 για έργα της ΣΑΝΑ/Ι
1997	101.938.715	101.938.715			Αναπορρόφητες πιστώσεις έτους 1996
1997	152.000.000	152.000.000			Πιστώσεις που χορηγήθηκαν το 1997
ΣΥΝΟΛΟ '97	253.938.715	253.938.715	196.176.459	77,25	Οι αναπορρόφητες πιστώσεις του 1997 μεταφέρθηκαν στο 1998 για έργα της ΣΑΝΑ/Ι
1998	57.762.256	57.762.256			Αναπορρόφητες πιστώσεις έτους 1997
1998	402.000.000	152.000.000			Πιστώσεις που χορηγήθηκαν το 1998
ΣΥΝΟΛΟ '98	459.762.256	209.762.256	209.762.256	100	

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΦΩΚΙΔΑΣ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Η ανάπτυξη της Φωκίδας είναι πλέον θέμα καθοριστικής επιβίωσης μιας και παρουσιάζεται έντονη ανεργία συνεχή πληθυσμιακή μείωση και γενικά χαμηλούς ρυθμούς ανάπτυξης σε σχέση με τους περισσότερους Νομούς της Περιφέρειας.

Ο προσδιορισμός του μοντέλου ανάπτυξης της Φωκίδας αποτελεί την προϋπόθεση για να καθορισθούν οι άξονες του νέου Σχεδίου Ανάπτυξης του Νομού για το 2.000 - 2.006.

Οι κυριότεροι παράμετροι που θα προσδιορίσουν το μοντέλο ανάπτυξης είναι : οι πλουτοπαραγωγικοί πόροι, οι παραγωγικές δυνατότητες, τα συγκριτικά πλεονεκτήματα, η μορφολογία του εδάφους, η γεωγραφική θέση και η υφιστάμενη υποδομή.

Λαμβάνοντας υπόψη όλα τ'ανωτέρω μπορούμε να πούμε ότι η κύρια Στρατηγική Ανάπτυξης της Φωκίδας στρέφεται στον ποιοτικό Τουρισμό με την βέλτιστη αξιοποίηση των Δελφών, του Ορεινού Όγκου και της παραλιακής ζώνης

Δευτερεύουσα Στρατηγική είναι η αναδιάρθρωση και ο εκσυγχρονισμός της Γεωργικής παραγωγής καθώς επίσης και της υπόλοιπης πρωτογενούς παραγωγής (Αλιεία - Κτηνοτροφία - Δάση) με παράλληλη Μεταποίηση και Εμπορεία

Επομένως οι στόχοι ή οι άξονες γύρω από τους οποίους κρίνεται σκόπιμο να καταρτισθεί το νέο Σχέδιο Ανάπτυξης της Φωκίδας είναι :

A. Ανάπτυξη των μεταφορών για την καλύτερη σύνδεση της Φωκίδας με τους υπόλοιπους Νομούς και της Περιφέρειας με τα Ευρωπαϊκά δίκτυα και τη βελτίωση της διανομαρχιακής και διαπεριφερειακής συνεργασίας.

B. Υποστήριξη της Φωκίδας προς άρση των ενδονομαρχιακών ανισοτήτων στους σημερινούς ρυθμούς ανάπτυξης της Περιφέρειας με στόχο την αύξηση του ενεργού πληθυσμού και της απασχόλησης, με μέτρα και πολιτικές ισχυρής χρηματοδότησης.

Γ. Βελτίωση της ποιότητας του ανθρώπινου δυναμικού με την αναβάθμιση και διεύρυνση της εκπαίδευσης και επιμόρφωσης στο Νομό.

Δ. Ανάπτυξη των υποδομών ενίσχυσης των παραγωγικών δραστηριοτήτων κύρια στο Τριτογενή Τομέα (Τουρισμό) και την πρωτογενή παραγωγή και δευτερευόντως στη μεταποίηση και εμπορεία.

Ε. Άρση της απομόνωσης ζωτικών γεωγραφικών τμημάτων του Νομού με παράλληλη ενίσχυση του οικονομίας τους και ανάδειξη των ιδιαιτεροτήτων τους.

ΣΤ. Βελτίωση της θέσης του Νομού και της Περιφέρειας στα διευρωπαϊκά δίκτυα ενέργειας με την δημιουργία σχετικών υποδομών.

Z. Βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος στο Νομό και αποτελεσματική αντιμετώπιση προβλημάτων που απορρέουν από την παραγωγική δραστηριότητα.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΣΤΟΧΩΝ ΝΟΜΟΥ ΦΩΚΙΔΑΣ

A. Υποστήριξη της Φωκίδας προς άρση των ενδονομαρχιακών ανισοτήτων στους σημερινούς ρυθμούς ανάπτυξης της Περιφέρειας, με στόχο την αύξηση του ενεργού πληθυσμού και της απασχόλησης.

1. Βιοτεχνικό Πάρκο Άμφισσας το έργο έχει πλήρεις μελέτες, έχει δημοπρατηθεί με χρηματοδότηση από το 2ο Κ.Π.Σ. αλλά δεν έχει υπογραφεί συμφωνητικό. Είναι αμφίβολο αν θα υπογραφεί σε σύντομο χρονικό διάστημα γιατί δεν έχουν ξεπεραστεί τα προβλήματα για την απόκτηση γης.

Αν στο έργο δεν υπογραφεί συμφωνητικό σύντομα θα πρέπει ν'αποτελέσει έργο πρώτης επιλογής για το 3ο Κ.Π.Σ.

2. Κατασκευή των αναγκαίων έργων υποδομής για την ανάπτυξη της Βιομηχανίας - Βιοτεχνίας σε περιοχές όπου υπάρχουν απαιτούμενες προϋποθέσεις και αντίστοιχες προοπτικές στο Νομό.

3. Κατασκευή εμπορικού Λιμένα της Ιτέας και της Περιφέρειας Στερεάς που θα λειτουργεί ως συμπληρωματικό της Πάτρας με διέξοδο την Ιταλία και την Δυτική Ευρώπη εξυπηρετώντας παράλληλα και τις Περιφέρειες Θεσσαλίας και Μακεδονίας.

4. Ίδρυση και κατασκευή Εμπορευματικού - Διαμετακομιστικού Κέντρου στη Γραβιά σε μια περιοχή που βρίσκεται δίπλα ο Σιδηροδρομικός Σταθμός του Μπράλλου.

B) Βελτίωση της ποιότητας του ανθρώπινου δυναμικού με την αναβάθμιση και διεύρυνση της εκπαίδευσης και επιμόρφωσης στο Νομό.

Εκπαίδευση - Κατάρτιση

1. Κατασκευή Νέων αιθουσών στα Γυμνάσια - Λύκεια του Νομού Φωκίδας προκειμένου να εξυπηρετήσουν τις ανάγκες της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης.

2. Αξιοποίηση των δύο ΚΕΓΕ στο Νομό και δημιουργία και άλλων επιμορφωτικών Κέντρων με κατάλληλη αξιοποίηση των πόρων του Ε.Κ.Τ. που θα πρέπει να συνδυάζουν με τις πραγματικές παραγωγικές ανάγκες του Νομού.

Γ) Ανάπτυξη των υποδομών ενίσχυσης των παραγωγικών δραστηριοτήτων κύρια στο Τουριστικό Τομέα και την πρωτογενή παραγωγή και δευτερευόντως στην μεταποίηση και εμπορία.

α) Τουρισμός:

1. Ολοκλήρωση Μαρίνας Ιτέας το έργο κατασκευάστηκε από το 1^ο Κ.Π.Σ. και αφορούσε τις καθαρά λιμενικές εργασίες. Χρειάζεται να κατασκευασθούν τα δίκτυα (ύδρευσης, τηλεφωνοδότησης, ηλεκτροδότησης, πυρόσβεσης, δεξαμενή καυσίμων, αποχέτευσης κ.λ.π.) καθώς και η διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου με τις απαραίτητες κτιριακές εγκαταστάσεις, μελέτη υπάρχει προκειμένου να δημοπρατηθεί.

2. Ολοκλήρωση Αγκυροβόλιο Τριζονίων το έργο κατασκευάστηκε από το 1^ο Κ.Π.Σ. και αφορούσε τις καθαρά λιμενικές εργασίες. Χρειάζεται και εδώ, να

κατασκευασθούν τ'απαραίτητα δίκτυα, οι αναγκαίες κτιριακές εγκαταστάσεις και η διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου.

3. Οδική σύνδεση ενδοχώρας Νομού με το Χιονοδρομικό Κέντρο Παρνασσού με σκοπό την διοχέτευση Εσωτερικού Τουρισμού στο Νομό και αύξηση των διανυκτερεύσεων.

4. Αξιοποίηση ορεινού όγκου Νομού .

Η ορεινή Φωκίδα δηλαδή η ορεινή Δωρίδα και Παρνασσίδα διαθέτει αρκετές φυσικές καλλονές, σημαντική πολιτιστική κληρονομιά, αξιόλογα δάση, τις πηγές και τη Λίμνη του Μόρνου.

Η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Φωκίδας έχει καταρτίσει μελέτη για την Τουριστική αξιοποίηση του Ορεινού Όγκου. Παράλληλα εκπονείται πιο εξειδικευμένη μελέτη από την Περιφέρεια για τον Ορεινό Όγκο της Στερεάς στην οποία συμπεριλαμβάνεται και ο Νομός μας.

Θα μπορούσε να προωθηθεί η ανάπτυξη του Αγροτουρισμού, του Κυνηγετικού, του Αθλητικού, του Θρησκευτικού και μια σειράς άλλων εναλλακτικών μορφών Τουρισμού με :

- Την αξιοποίηση των πηγών και της Λίμνης του Μόρνου.
- Την δημιουργία σύγχρονου Αθλητικού - Προπονητικού Κέντρου μετά ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων
- Την δημιουργία έργων υποδομής για την επέκταση της ορειβασίας (υπάρχουν τρία ορειβατικά Κέντρα).
- Την δημιουργία έργων υποδομής για την προώθηση της Αναρρίχησης (κατασκευάζεται ήδη ένα Αναρριχητικό Κέντρο).
- Την δημιουργία έργων υποδομής για την πεζοπορία με την κατασκευή ορεινών μονοπατιών, ποδήλατο βουνού κ.λ.π..
- Τις αναπλάσεις χώρων αναψυχής.
- Τις συντηρήσεις ιστορικών και βυζαντινών μνημείων.
- Τις ανασκαφές και αναδείξεις αρχαιολογικών χώρων.
- Την δημιουργία κατασκηνωτικού Κέντρου
- Ακόμη την βελτίωση των υποδομών σε αξιόλογες περιοχές του ορεινού όγκου δηλαδή (δρόμοι, υδρεύσεις, αναπλάσεις κοινοχρήστων χώρων κ.λ.π.)

Τέλος να διερευνηθούν οι δυνατότητες βιωσιμότητας ενός νέου Χιονοδρομικού Κέντρου στο Νομό.

5. Επέκταση Συνεδριακού Πολιτιστικού Κέντρου Δελφών ή κατασκευή νέου.

Προτείνεται η δυναμικότητά του Συνεδριακού Πολιτιστικού Κέντρου Δελφών να αυξηθεί σε 500-600 συνέδρους κάτι που θα συμβάλλει στην πάρα πέρα ανάπτυξη του συνεδριακού Τουρισμού στους Δελφούς και θα ωφελήσει και την ευρύτερη περιοχή.

6. Τουριστική αξιοποίηση παραλιακής ζώνης με την κατασκευή των απαραίτητων πλαζ, προκειμένου να διοχετεύσουμε το τουριστικό ρεύμα στον Νομό αυξάνοντας τις διανυκτερεύσεις που έρχονται αυθημερόν από Αθήνα - Δελφούς ή είναι διερχόμενο προς ή από την Ολυμπία.

7. Βελτίωση λιμενικών έργων που έχουν υποστεί ζημιές από τους σεισμούς του 1995

8. Τουριστική Προβολή Νομού Φωκίδας.

β) Γεωργία.:

1. Άρδευση περιοχών γεωργικής παραγωγής στο Νομό που καταρτίζονται μελέτες ή υπάρχουν υδρολογικές ή εδαφολογικές μελέτες

2. Κατασκευή αγροτικής οδοποιίας σε παραγωγικά γεωργικές περιοχές του Νομού.

3. Κατασκευή αντιπλημμυρικών έργων προκειμένου να προστατευθούν περιοχές με Γεωργικές καλλιέργειες.

γ) Κτηνοτροφία:

Συνέχιση δημιουργίας έργων υποδομής για την βελτίωση της κτηνοτροφίας μετά από καθορισμό χρήσεων γης και μελετη για τα απαραίτητα έργα ανά βοσκότοπο στο Νομό.

δ) Δάση:

1. Ολοκλήρωση βασικών έργων «Ελεγχόμενης Κυνηγετικής Περιοχής» στη ορεινή Παρνασσίδα. Η ως άνω χρηματοδοτήθηκε από το 2^ο Κ.Π.Σ. και λειτούργησε για 2 μήνες , τέλος 1998 πειραματικά ,χρειάζεται να συνεχισθούν και να ολοκληρωθούν τα απαραίτητα έργα υποδομής.

2. Αξιοποίηση και προστασία του Δασικού πλούτου της Φωκίδας με την συνέχιση δημιουργία έργων δασικής υποδομής.

3. Πυροπροστασία Δασών του Νομού.

Δ) Άρση της απομόνωσης ζωτικών γεωγραφικών τμημάτων της Περιφέρειας με την παράλληλη ενίσχυση της οικονομίας τους και την ανάδειξη των ιδιαιτεροτήτων τους.

1. Βελτίωση Ε.Ο. Αγία Ευθυμία - Λιδωρίκι. Το έργο αυτό θα συνδέσει την Άμφισσα με τις φυλακές στο Λιδωρίκι και την ορεινή Δωρίδα μια ουσιαστικά απομονωμένη γεωγραφική περιοχή του Νομού

2. Βελτίωση του δευτερεύοντος Εθνικού Οδικού Δικτύου καθώς και του Επαρχιακού Οδικού Δικτύου του Νομού.

Ε) Βελτίωση της ποιότητας Ζωής - Περιβάλλοντος και αποτελεσματική αντιπετώπιση των προβλημάτων που απορρέουν από την παραγωγική δραστηριότητα.

1. Μηχανολογικός εξοπλισμός Γενικού Νοσοκομείου Άμφισσας και δημιουργία αναγκαίων Αγροτικών Ιατρείων και Παιδικών Σταθμών.

2. Κατασκευή ΧΥΤΑ Άμφισσας - Ιτέας - Γαλαξιδίου - Δεσφίνας - Δελφών - Γραβιάς Παρνασσού, ένα μεγάλο διαδημοτικό έργο που θ'ανακουφίσει τα δύο τρίτα του Νομού με την υγειονομική ταφή .

3. Κατασκευή αναγκαίων Βιολογικών καθαρισμών και δικτύων αποχέτευσης και ύδρευσης στο Νομό.

4. Δημιουργία λουπών αναγκαίων ΧΥΤΑ στο Νομό μετά από εμπειριστατωμένη μελέτη.

ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

1. Επανακαθορισμός ΖΟΕ ευρύτερης περιοχής Δελφών με κριτήρια ρεαλιστικά και επιστημονικά που θα προστατεύουν το Δελφικό τοπίο αλλά ταυτόχρονα θα βοηθούν την περιοχή σε μια ελεγχόμενη ανάπτυξη.

Η σημερινή κατάσταση αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα για την ανάπτυξη της πολυπληθέστερης και ζωτικότερης περιοχής της Φωκίδας.

Ακόμη η θέσπιση πάγιας ενίσχυσης του εισοδήματος των αγροτών που θ' αντικαθιστά την απώλεια εισοδήματός των λόγω των δεσμεύσεων της χρήσης γης.

Η ΖΟΕ του Δελφικού τοπίου σήμερα δεν επιτρέπει την αναδιάρθρωση των καλλιεργειών και διατηρείται η μονοκαλλιέργεια της βρώσιμης ελιάς σε μια περιοχή που οι κλιματολογικές και εδαφολογικές συνθήκες επέτρεπαν ποιά δυναμικές καλλιέργειες.

Η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση έχει καταρτίσει τεκμηριωμένη πρόταση επαναπροσδιορισμού χρήσεων γης την οποία έχει υποβάλει στο Υπουργείο Πολιτισμού.

2. Ένταξη του Νομού στις φθίνουσες Βιομηχανικά περιοχές της χώρας μιας και έχουν δημιουργηθεί έντονοι θύλακες ανεργίας στο Νομό με τις απολύσεις από τις μεταλλευτικές εταιρείες και τις μονάδες συσκευασίας και τυποποίησης ελιάς.

3. Ένταξη του Νομού στην Δ' Ζώνη του Ν. 2601/98 που αφορά κίνητρα επενδύσεων.

4. Χορήγηση αντισταθμιστικών οφελών υπέρ του Νομού για την απώλεια ενός μεγάλου πλουτοπαραγωγικού πόρου του νερού του Μόρνου καθώς και για την εκμετάλλευση του Βωξίτη από ιδιωτικές επιχειρήσεις

5. Θεσμική κατοχύρωση στη χρήση μέρους τουλάχιστον των υδάτινων πόρων του Νομού Φωκίδας για ικανοποίηση αναγκών του εφόσον οι πόροι αυτοί διατίθενται εκτός Νομού.

6. Λήψη θεσμικών μέτρων κατόπιν έρευνας που θ' αποσκοπούν αφενός στην προστασία του θαλάσσιου οικοσυστήματος του Κορινθιακού Κόλπου και αφ' ετέρου στον εμπλουτισμό του με αλιεύματα.

7. Προώθηση παραγωγής βιολογικών προϊόντων_ τόσο στον τομέα της φυτικής παραγωγής όσο και στον τομέα της ζωϊκής παραγωγής.

Υπάρχουν ευνοϊκές προϋποθέσεις στο νομό μας ιδιαίτερα στις ορεινές και προβληματικές περιοχές. Απαιτείται :

α) αύξηση των παρεχομένων οικονομ. Ενισχύσεων

β) Πιστοποίηση των βιολογικών προϊόντων από Δημόσιο Φορέα χωρίς οικονομική συμμετοχή του Αγρότη.

γ) χρηματοδότηση πειραμάτων και μελετών

δ) χρηματοδότηση Σεμιναρίων ενημέρωσης τόσο του επιστημονικού προσωπικού όσο και των αγροτών.

8. Δημιουργία νέου θεσμικού πλαισίου αξιοποίησης των βοσκοτόπων από την εκτατική κτηνοτροφία μικρών και μεγάλων ζώων που εκτρέφονται παραδοσιακά στο νομό μας και ακολούθως εκτέλεση όλων των απαραίτητων έργων βελτίωσης των βοσκοτόπων ύστερα από επιστημονική μελέτη του κάθε βοσκότοπου.

9. Προώθηση των αναδασμών με εξασφάλιση της αναγκαίας χρηματοδότησης και του απαραίτητου προσωπικού.

10. Προώθηση Χωροταξικού Σχεδιασμού στο Νομό

11. Προώθηση κατάρτισης του Εθνικού Κτηματολογίου σε ολόκληρο το Νομό Φωκίδας

12.Στελέχωση και λειτουργία του Κέντρου Άμεσης Βοήθειας (Κ.Α.Β.) Νομού Φωκίδας με έδρα την Άμφισσα, που έχει ιδρυθεί από το 1992 αλλά δεν λειτουργεί.

13.Προστασία Υδροβιοτόπων στο Νομό Φωκίδας.

14.Αλλαγή του Θεσμικού Πλαισίου του Προγραμματισμού (με σαφή καθορισμό έργων Εθνικού, Περιφερειακού, Νομαρχιακού και Τοπικού Επιπέδου) με παράλληλη αποκέντρωση διαδικασιών εγκρίσεων ωρίμανσης των προς δημοπράτηση έργων.

15.Τέλος η εφαρμογή και υλοποίηση του 3ου ΚΠΣ με την υφιστάμενη κατάσταση στην Δημόσια Διοίκηση είναι αδύνατη.

.Απαιτείται να προσληφθεί εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό ιδιαίτερα οικονομολόγοι και μηχανικοί - γεωπόνοι κλπ ειδικότητες για να συμβάλλουν αποτελεσματικά στην κατάρτιση των προγραμμάτων, για να υπάρξουν διαδικασίες παρακολούθησης και υλοποίησης αυτών με κίνητρα αποδοτικότητας στις αμοιβές τους.

Τα πολλά και διάφορα όργανα πέρα και έξω από την δημόσια διοίκηση με τις πολύ υψηλές αμοιβές που έχουν όπως (Σύμβουλοι Διαχείρισης, Τεχνικοί Σύμβουλοι, ΜΟΔ ΕΣΠΕΑ , ΜΕΚ κλπ) όχι μόνο δεν βοηθούν στην ουσιαστική πορεία υλοποίησης των προγραμμάτων , αλλά προβλήματα και σύγχυση δημιουργούν .

Η Δημόσια Διοίκηση με σωστό προγραμματισμό αλλά και έλεγχο με εξειδικευμένο προσωπικό σωστά αμειβόμενο έχει και την γνώση και την εμπειρία να υλοποιήσει το Γ΄ Κ.Π.Σ.

**ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ
ΣΤΟΧΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟ ΦΩΚΙΔΑΣ ΚΑΙ ΤΗΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ**

ΤΟΜΕΑΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΣΤΟΧΩΝ ΝΟΜΟΥ ΦΩΚΙΔΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ

A) Βελτίωση της θέσης του Νομού και της Περιφέρειας στα διευρωπαϊκά συγκοινωνιακά δίκτυα με την βελτίωση των σχετικών υποδομών.

ΥΠΕΧΩΔΕ

1. Βελτίωση της Εθνικής οδού Αντιρρίου - Ιτέας - Άμφισσας - Θερμοπυλών με διάνοιξη σήραγγας στο τμήμα Άμφισσας - Γραβιάς (με προδιαγραφές για μελλοντική σιδηροδρομική σύνδεση) και παρακάμψεις στην Ιτέα και Γραβιά.

Όστε να συνδεθούν η Περιφέρειες Στερεάς Θεσσαλίας και Μακεδονίας με την Πάτρα και την Πελοπόννησο μέσω του Αντιρρίου - Ρίου.

2.Παράκαμψη Δελφών, είτε με τούνελ κάτω από τις αρχαιότητες που σε συνδυασμό με την παράκαμψη Αράχωβας και την διαπλάτυνση της Ε.Ο.Λιβαδειάς - Θήβας θα δώσει την δυνατότητα καλύτερης πρόσβασης του Παρνασσού, των Δελφών , της Ιτέας της Άμφισσας και του Αντιρρίου με την Πρωτεύουσα της χώρας και τα μεγάλα αστικά κέντρα της περιφέρειας, δηλαδή Χαλκίδα, Θήβα και Λιβαδειά, είτε με νέα χάραξη του τμήματος Κακκανού - Ζεμενού με συνδετήριους δρόμους στους Δελφούς και την Αράχωβα.

B) Ανάπτυξη των υποδομών ενίσχυσης των παραγωγικών δραστηριοτήτων κύρια στον Τουρισμό και την Γεωργία.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Κατασκευή Υπαιθριου θεάτρου στις εγκαταστάσεις του Ευρωπαϊκού πολιτιστικού Κέντρου Δελφών.

Το ανωτέρω έργο κρίνεται αναγκαίο λόγω της πολιτιστικής Ολυμπιάδας μιας και απαγορεύεται η χρήση του αρχαίου Θεάτρου από το Υπουργείο.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

1. Άρδευση Ελαιώνα Άμφισσας καταρτίζεται μελέτη από το Υπουργείο Γεωργίας που θα παραδοθεί τον ερχόμενο Μάιο το έργο θεωρείται ζωτικής σημασίας για την αύξηση του εισοδήματος των αγροτών σε μια περιοχή που είναι δεσμευμένη με τους αυστηρούς όρους του Δελφικού τοπίου (ΖΟΕ Δελφών) και απαγορεύεται αναδιάρθρωση καλλιέργειας.

2. Ολοκλήρωση έργου άρδευσης πεδιάδας Μόρνου.

3. Δημιουργία Ινστιτούτου Βρώσιμης Ελιάς στη Άμφισσα.

Γ) Βελτίωση της ποιότητας του ανθρώπινου δυναμικού με την αναβάθμιση και διεύρυνση της εκπαίδευσης και επιμόρφωσης στο Νομό.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

1. Κατασκευή παραρτήματος ΤΕΙ Λαμίας στην Άμφισσα στο Τμήμα των Τουριστικών Επιχειρήσεων με προοπτική δημιουργίας και δεύτερου Τμήματος ΤΕΙ.
2. Ίδρυση και λειτουργία Ερευνητικού Πανεπιστημίου Στερεάς Ελλάδας με Σχολές σε όλους τους Νομούς της Περιφέρειας

Δ) Βελτίωση της θέσης της Περιφέρειας στα διευρωπαϊκά δίκτυα ενέργειας με τη δημιουργία σχετικών υποδομών.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

1. Επέκταση του αγωγού φυσικού αερίου από το Μπράλλο στο εσωτερικό του Νομού Γραβιάς - Άμφισσας - Ιτέας.

Η κατασκευή του αγωγού θα καλύψει ανάγκες στο υπό κατασκευή βιοτεχνικό Πάρκο Άμφισσας και στις μεγαλύτερες πόλεις του Νομού Άμφισσας και Ιτέας.

2. Κατασκευή Υδροηλεκτρικού Σταθμού στην έξοδο της σήραγγας του Εύηνου στον Κόκκινο από τη ΔΕΗ.

Η Υδροηλεκτρική αξιοποίηση του υδάτινου δυναμικού του φράγματος του Εύηνου προβλεπόμενης ισχύος 5MW θα εκμεταλλευθεί τα υδροδυναμικά δεδομένα του φράγματος του Εύηνου στην έξοδο της σήραγγας παράγοντας ενέργεια.

3. Κατασκευή 2ου Υδροηλεκτρικού Σταθμού στην έξοδο της σήραγγας του Μόρνου στην Άμφισσα από τη ΔΕΗ.

Η Υδροηλεκτρική αξιοποίηση του υδάτινου δυναμικού του φράγματος Μόρνου προβλεπόμενης ισχύος 3,5 πkw δηλαδή θα εκμεταλλευθεί τα υδροδυναμικά δεδομένα του φράγματος Μόρνου και παράλληλα θα ελαχιστοποιηθούν οι φθορές στον υπάρχοντα καταστροφέα ενέργειας αξιοποιώντας ανανεώσιμη πηγή ενέργειας.

Ε) Βελτίωση της ποιότητας του Περιβάλλοντος στο Νομό και αποτελεσματική αντιμετώπιση προβλημάτων που απορρέουν από την παραγωγική δραστηριότητα.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

1. Κατασκευή Αποχέτευσης και Βιολογικού Καθαρισμού Δήμου Γαλαξιδίου
2. Κατασκευή Βιολογικού Καθαρισμού Δελφών Χριστού.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ Ν.ΦΩΚΙΔΑΣ 2000 - 2006

Τιμές 1999 σε εκατ. δραχμές

ΤΟΜΕΙΣ	ΚΠΣ 2000-2006		ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	
	Ποσό	%	Ποσό	%
Α. ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ				
1. Εκπαίδευση	3.500	6,62		
2. Κατάρτιση-απασχόληση	500	0,94		
Β. ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ				
1. Μεταφορές	10.000	18,89	25.000	75,76
2. Ενέργεια	8.500	16,05		
3. Επικοινωνίες	-			
Γ. ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ				
1. Γεωργία	8.500	16,05		
2. Βιομηχανία - Υπηρεσίες	3.700	6,99		
3. Τουρισμός	12.500	23,61		
4. Έρευνα & Τεχνολογία	500	0,94		
Δ. ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ				
1. Υγεία - Πρόνοια	750	1,42		
2. Πολιτισμός	500	0,94		
3. Περιβάλλον	4.000	7,55	8.000	24,24
Ε. ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ				
ΣΤ. ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ				
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	52.950	100	33.000	100

**ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΓΙΑ ΤΟ 3^Ο Κ.Π.Σ ΤΟΥ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ**

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Σύμφωνα με την 1^η εγκύκλιο «Κατάρτιση Σχεδίου Ανάπτυξης 2000-2006» του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, 1/12/1997, καθώς και με την 2^η εγκύκλιο του Υπουργείου, 3/3/1998, καταρτίστηκε ένα πρόγραμμα ανάπτυξης για την πλήρη αξιοποίηση του τρίτου διαρθρωτικού πακέτου, η υλοποίηση του οποίου οφείλει να ξεκινήσει στις αρχές του 2000.

Οι φάσεις ολοκλήρωσης του αναπτυξιακού αυτού σχεδίου έχουν προγραμματισθεί και υλοποιούνται ως εξής :

- Σύσταση Διυπουργικής Ομάδας Σχεδιασμού και Επιστημονικής Γραμματείας ΔΟΣχ.
- Αποστολή Ερωτηματολογίων προς Φορείς.

- Διατύπωση προτάσεων και διαβούλευση με Κεντρικούς και Περιφερειακούς Φορείς.
- Σύνταξη Συνοπτικού Σχεδίου Ανάπτυξης.

- Παρουσίαση Συνοπτικού Σχεδίου Ανάπτυξης στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΟΚΕ), Διάλογος με Κοινωνικούς Εταίρους.
- Υποβολή στο αρμόδιο Κυβερνητικό Όργανο.

- Σύνταξη τελικού σχεδίου Περιφερειακής Ανάπτυξης.
- Έγκριση από το αρμόδιο Κυβερνητικό όργανο.
- Ενημέρωση του Κοινοβουλίου.
- Υποβολή Αναπτυξιακού Σχεδίου/ Διαπραγμάτευση με Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
- Έγκριση 3^{ου} Κ.Π.Σ από Υπουργικό Συμβούλιο και Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Ο Σχεδιασμός του Γ' Σχεδίου Περιφερειακής Ανάπτυξης ΣΠΑ, της Ελλάδας για την περίοδο 2000-2006 εξελίσσεται σε ένα Πολιτικό – Οικονομικό Περιβάλλον το οποίο είναι σημαντικά διαφοροποιημένο σε σχέση με την περίοδο σχεδιασμού του Β' Κ.Π.Σ.

Η τετραετής ήδη εφαρμογή του Β' Κ.Π.Σ έχει θέσει την βάση για ένα ριζικό εκσυγχρονισμό στις υποδομές, στο παραγωγικό περιβάλλον και στις δεξιότητες του ανθρώπινου δυναμικού της χώρας. Οι αυξημένες Διοικητικές ανάγκες και οι νέοι θεσμοί που απαιτήσε η εφαρμογή του Β' Κ.Π.Σ οδήγησαν σε εκτεταμένες οργανωτικές και θεσμικές μεταρρυθμίσεις με κύρια έμφαση στους τομείς των Δημοσίων Έργων των Βιομηχανικών υποδομών και ενισχύσεων και τέλος της κατάρτισης του ανθρώπινου δυναμικού.

Η παρουσία των Ελληνικών επιχειρήσεων και προϊόντων στις Βαλκανικές και παρευξείνιες Οικονομίες ακολουθεί μια επιταχυνόμενη πορεία, έχει ήδη φτάσει σε σημαντικά επίπεδα και δημιουργεί τις προϋποθέσεις επενδύσεων για μια διευρυμένη και συνεχώς ανερχόμενη καταναλωτική αγορά. Ενισχύει έτσι τις δυνατότητες μιας συνολικότερης πολιτικής συνεργασίας για την ειρήνη και την ανάπτυξη της περιοχής.

Γενικότερα το Γ' Κ.Π.Σ σχεδιάζεται με ορίζοντα τις ανάγκες της Ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας του 2010. Για το λόγο αυτό ο σχεδιασμός του λαμβάνει υπόψιν τα κρίσιμα νέα ζητήματα και τις νέες πιέσεις που διαμορφώνονται και θα διαμορφωθούν, την ανάγκη ολοκλήρωσης των στόχων που προωθήθηκαν από το Β' Κ.Π.Σ και τις αναγκαίες ισορροπίες στις οικονομικές και κοινωνικές επιλογές.

Κατά την εφαρμογή του Γ' Κ.Π.Σ στον Ελλαδικό χώρο, αναμένεται ότι θα αντιμετωπισθούν τα παρακάτω προβλήματα:

- Η συμμετοχή της Ελλάδας στην οικονομική και νομισματική ένωση σημαίνει ενίσχυση της παραγωγικότητας και ανταγωνιστικότητας θέτοντάς τους σε πρωταρχικούς παράγοντες της οικονομικής της και κοινωνικής της ανάπτυξης.
- Η εξέλιξη προς μια κοινωνία πληροφορίας αναδεικνύει τις νέες τεχνολογίες και την πληροφορική σε στρατηγικό εργαλείο του ανταγωνισμού στις παγκόσμιες αγορές, θέτοντας πιεστικά το πρόβλημα της ανάπτυξης μηχανισμών δημιουργίας, απορρόφησης και αξιοποίησής τους.
- Ένα μεγάλο θέμα επίσης που έχει να αντιμετωπίσει η Ελλάδα είναι το άνοιγμα του ανταγωνισμού στον αγροτικό τομέα ενώ παράλληλα θα εντείνονται οι πιέσεις στην βιομηχανία και στις υπηρεσίες που συνδέονται με χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες και νέες τεχνολογίες.
- Το θέμα βελτίωσης της ανεργίας και της στήριξης αδύναμων κοινωνικών ομάδων οι οποίες μάλιστα πολλαπλασιάζονται με την δραματική αύξηση της μετανάστευσης προσφύγων. Επίσης το πρόβλημα της ανεργίας εντείνεται με τους προαναφερθέντες όρους ανταγωνισμού.
- Τα προβλήματα του περιβάλλοντος και της υπερβολικής πίεσης πάνω στους φυσικούς πόρους αναμένεται να αποκτούν όλο και πιο έντονο χαρακτήρα στην διάρκεια υλοποίησης τους Γ' Κ.Π.Σ. Κατά συνέπεια ο σχεδιασμός των δράσεων θα πρέπει να λαμβάνει υπόψιν την εντεινόμενη περιοριστική επίδραση των παραγόντων αυτών, την ανάγκη παραγωγικών αναδιαρθρώσεων καθώς και την ανάγκη εξισορρόπησης αρνητικών λειτουργιών που δημιουργήθηκαν κατά το παρελθόν.
- Το θέμα της εξοικονόμησης Δημόσιας Δαπάνης για έργα και δράσεις ανάγεται σε μείζων

πρόβλημα με την ένταξη της Ελλάδας στην ΟΝΕ. Θα πρέπει να έργα αυτά να αναληφθούν από ιδιωτικούς φορείς με παράλληλη διασφάλιση των συμφερόντων του κοινωνικού συνόλου, έτσι ώστε το κράτος να μην ασφυκτιά συνεχώς για την εξεύρεση πόρων.

- Για την καλύτερη υλοποίηση του Γ' Κ.Π.Σ πρέπει να γίνεται αποτελεσματικότερη απορρόφηση των πόρων. Το αποτέλεσμα είναι πιο παραγωγικό όταν τα έργα εκτελούνται διαδοχικά με ταχύτερους ρυθμούς από ότι να εκτελούνται πολλά έργα παράλληλα για μακρό χρονικό διάστημα.

Γενικότερα τα προβλήματα και η εμπειρία από την εφαρμογή του Β' Κ.Π.Σ θα αποτελέσουν καθοριστικό παράγοντα για την ιεράρχηση προτεραιοτήτων του Γ' Κ.Π.Σ.

Επίσης όλες οι ανωτέρω διαπιστώσεις είναι σημαντικές και καθοριστικές για την υλοποίηση του Γ' ΣΠΑ.

Οι οδηγίες του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας που αναφέρονται στην 1^η εγκύκλιο «Κατάρτιση Σχεδίου Ανάπτυξης 2000-2006» του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, 1/12/1997, καθώς και στην 2^η εγκύκλιο του Υπουργείου, 3/3/1998, αφορούν την συνολική Κρατική Δράση και εξειδικεύουν το σχέδιο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΣΠΑ) σε γεωγραφικές ενότητες που οι περισσότερες ταυτίζονται με τις περιφέρειες όπως:

1. Δυτική Μακεδονία- Κεντρική Μακεδονία – Ανατολική Μακεδονία – Θράκη
2. Ήπειρος – Δυτική Ελλάδα – Ιόνια Νησιά
3. Πελοπόννησος – Στερεά Ελλάδα – Θεσσαλία

Ο νομός Φωκίδας εντάσσεται στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας και δεν υπάρχουν εξειδικευμένες οδηγίες για απορρόφηση του Γ' Κ.Π.Σ. στο νομό από το ΥΠΕΘΟ.

**ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΔΗΜΩΝ ΤΟΥ
ΝΟΜΟΥ ΦΩΚΙΔΑΣ**

**ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ
ΦΩΚΙΔΑΣ**

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΦΩΚΙΔΟΣ**

**HELLENIC REPUBLIC
CHAMBER OF COM. & INDUSTRY
OF FOKIS**

Γιδογιάννου 3 Άμφισσα 33100
☎ (0265) 28.697, 23.651 FAX (0265) 22.185

Gidogiannou 3 AMFISSA 33100
☎ (0265) 28.697, 23.651 FAX (0265) 22.185

Αριθ. Πρωτ.: 400

REF. NR .....

Άμφισσα 1/3/ 1999

ΠΡΟΣ: ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΦΩΚΙΔΑΣ

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΦΩΚΙΔΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΦΩΚΙΔΑΣ

1) ΣΥΝΔΕΣΗ ΑΜΦΙΣΣΑΣ-ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ

Οδική σύνδεση Άμφισσας-Χιονοδρομικού Κέντρου Παρυκασσού, μέσω "Σπαρτόλακκα" και "Αργαστύλιας".

2) Η ΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ ΕΛΑΙΩΝΑ ΑΜΦΙΣΣΑΣ (συν. Β' πακέτου)

Ολοκλήρωση της χρηματοδότησης, επειδή προβλέπεται από την συντασσόμενη μελέτη η ολοκλήρωση να έχει προϋπολογισμό περίπου 8 δισ. δρχ. και σήμερα διαθέτουμε 1,5 δισ. δρχ.

3) ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ 5 (ΠΕΝΤΕ) ΧΩΡΙΩΝ (Καστέλλο, Γροβιά, Μαρτσάλα, Διλάβα, Πολύδροσος).

Συντάσσεται μελέτη για αγωγούς σύνδεσης και βιολογικό καθαρισμό. Απικτεείται προς περίπου 1 δισ. δρχ. για τριτοβάθμια επεξεργαστικά λυμάτων, δεδομένου ότι βρίσκεται στη περιοχή του βιοτικού κέντρου με τις γνωστές αποχετεύσεις.

4) ΠΕΡΙΟΧΗ "ΠΡΟΦΗΤΗ ΝΑΙΑ" ΓΑΛΑΞΕΙΩΤΙΟΥ (συν. Β' πακέτου)

Συνέχιση πλάζ "Καλαφάτη". Προϋπολογισμός 2 δισ. δρχ.

5) ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΙΡΡΑΣ (συν. Β' πακέτου)

Συνέχιση πλάζ από πλατεία Κύρκας μέχρι τα "Βρακάρια" (δημοπρατημένο έργο) και συνέχιση στον κόλπο πίσω από το σαρβίνο "Ανιχνωστάκος" με επέκταση του παραλίου τμήματος εντός της θάλασσας, σύμφωνα και με τις παραφωτογραφίες της Υδρογραφικής Υπηρεσίας. Προϋπολογισμός 1,5 δισ. δρχ.

6) ΠΑΡΑΚΑΜΨΗ ΔΕΛΦΩΝ

Να εξεταστεί η πλέον συμφέρουσα λύση για την παράκαμψη των Δελφών α) με τούνελ κάτω από τον αρχαιολογικό χώρο, από τη Βασιλειάδα "Βούξας" μέχρι και τα όρια του Ν. Φοκίδας, προϋπολογισμού 50 δισ. δρακ. ή β) το πέρασμα του δρόμου απ' το απέναντι βουνό της Δεσφίνας (Ζεμανός-ελατιώνες Αμφισσας, με παράκαμψη Αράκωδας και Δελφών), επίσης προϋπολογισμού 50 δισ. δρακ.)

7) ΠΑΡΑΚΑΜΨΗ ΓΡΑΒΙΑΣ

Μικρή παράκαμψη της Γραβιάς από τον τελευταίο ελιγμό στο τμήμα μεταξύ Γραβιάς και Κχστελλίων. Προϋπολογισμός 1,5 δισ. δρακ.

8) ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΡΟΜΟΥ ΘΕΡΜΟΠΥΛΩΝ-ΑΝΤΙΡΡΕΙΟΥ

Με τούνελ μικρό ή μεγάλο, στη περιοχή του Σίου κλπ.

9) Αν είναι δυνατόν, το τούνελ του Σίου κλπ. να εξεταστεί και για σιδηροδρομική γραμμή, πράγμα που σημαίνει, ότι αν το τρένο περάσει στην Ιτέα, είναι εύκολη η πρόσβαση προς τον άξονα Ηγουμενίτσας-Αντιρρίου, γιατί ως γνωστόν, η γέφυρα Σίου-Αντιρρίου δεν προβλέπει σιδηροδρομική γραμμή. Έτσι, θα γίνει εύκολη η πρόσβαση για τον δεύτερο κλάδο σιδηροδρομικό άξονα Αντιρρίου-Ηγουμενίτσας (προϋπολογισμός έργου με τμήα 1995, προεκτιμώμενος, 75 δισ.δρακ.)

10) ΟΔΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΥ ΚΑΤΑΦΥΓΙΟΥ ΤΡΙΖΟΝΙΩΝ

Ήταν και στο Α' πακέτο!!!. Προϋπολογισμός έργου 1 δισ. δρακ. Φορέας υλοποίησης και διαχείρισης του έργου η Γενική Γραμματεία Στήριξης Τουριστικών Όμιλων.

11) ΔΙΑΝΟΙΞΗ ΔΡΟΜΟΥ ΑΡΤΟΤΙΝΑΣ-ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ

Απ' ευθείας σύνδεση δύο ομοίων ναμών με τρέχοντα κομμάτι 2 ενδυναμωμένο. Προϋπολογισμός έργου τουλάχιστον 2 δισ. δρακ.

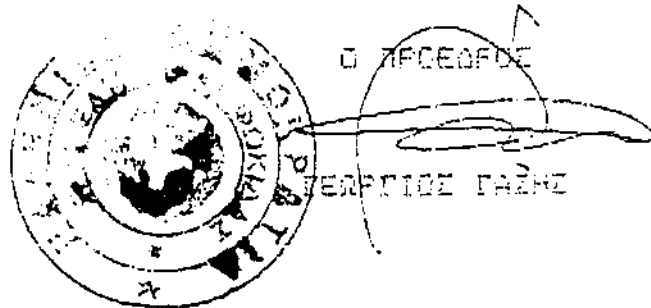
12) ΠΑΡΑΚΑΜΨΗ ΣΥΚΙΑΣ & Βελτίωση δρόμου ΚΑΛΟΣΣΚΟΠΗΣ-ΛΙΔΩΡΙΚΙΟΥ μέσω ΣΥΚΙΑΣ.

Προϋπολογισμός 1,5 δισ. δρακ.

13) ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΑΓΓΕΙΟΥ ΛΥΜΑΤΩΝ από Βιολογικό Λιθωρικού στον χώρο πέρα του φαγγατος και αγωγή σύνδεσης λυμάτων από τα κεντρικά Μαχωνδρίνο, Αμυγδαλία, Πεντάπολη, Βραύλα κλπ., προς το Βιολογικό Λιθωρικού. Η λίμνη υδροδοτεί την Αθήνα και ο μόν βιολογικός καθαρισμός Λιθωρικού δεν λειτουργεί, αλλά κι αν λειτουργήσει από την ΕΥΔΑΠ, τα λύματα θα πρέπει να μεταφερθούν έξω από την λίμνη. Προϋπολογισμός έργου 2 δισ. δρακ.

14) ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΔΙΜΑΝΙΟΥ ΣΤΗΝ ΙΤΕΑ στους "Γαλακτώδεις Μόλους". Προϋπολογισμός 7 δισ. δρα.

15) ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΠΙΣΚΕΥΑΣΤΗΡΙΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΣΗΦΩΝ στη θρωακή "Καμιώτισσα" και σύνδεση με την "Μαρίνα" Γρέας προκειμένου να ενισχυθεί η λειτουργικότητα της υπό κατασκευή "Μαρίνας". Προϋπολογισμός έργου 1 δισ. δρα.

ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ. :

46

Αμφισσα 2-3-1999

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΦΩΚΙΔΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ(Σ.Π.Α.)

Αξιότιμε κύριε Νομάρχη,

Η Ανάπτυξη του Νομού μας , που θα επέφερε αύξηση της απασχόλησης και ανάλογη αύξηση των δεικτών κοινωνικής και οικονομικής ευημερίας, υστερεί εδώ και δεκαετίες και στους τρεις παραγωγικούς τομείς της οικονομίας, με διαφορετικό βαθμό υστέρησης κατά τομέα και περιοχή. Παρά τις σημαντικές βελτιώσεις που επέφεραν τα τελευταία χρόνια οι παρεμβατικές ενέργειες Τοπικών, Εθνικών και Κοινοτικών Προγραμμάτων , τα σημάδια έλλειψης ανάπτυξης είναι ορατά και μεγάλα.

Οι βασικές αιτίες του μαρασμού, της συρρίκνωσης και της καθυστέρησης της ανάπτυξης της Φωκίδας , έχουν επισημανθεί και κατ' επανάληψη τονιστεί από τους φορείς του Νομού.

Εκείνο το οποίο προέχει , και μάλιστα άμεσα , είναι να παρθούν ουσιαστικές πολιτικές αποφάσεις και μέτρα που θα αναστρέψουν το κλίμα της εγκατάλειψης , θα διασφαλίσουν από τη μια τις ήδη υφιστάμενες θέσεις εργασίας , ενώ θα δημιουργούν προϋποθέσεις οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης.

Το Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Νομού Φωκίδας, με διαχρονική συνεπή στάση και συμπεριφορά , εντοπίζοντας τη σκληρή πραγματικότητα των χαμένων θέσεων εργασίας και στην προσπάθειά του να συμβάλλει στην πολυπόθητη ανάπτυξη του Νομού **ΠΡΟΤΕΙΝΕΙ :**

Προώθηση βασικών έργων υποδομής για αύξηση της απασχόλησης και καταπολέμηση της ανεργίας.

A) Άμεση κατασκευή Βιοτεχνικού Πάρκου Αμφισσας.

B) Βελτίωση της Εθνικής οδού Αντιρρίου-Αμφισσας-Θερμοπυλών
(Με διάνοιξη σήραγγας στο τμήμα Αμφισσας-Γραβιάς)

Γ) Ολοκλήρωση της Μαρίνας Ιτέας

Δ) Κατασκευή του Λιμένα Ιτέας ,συμπληρωματικού του Λιμανιού της Πάτρας για άμεση επικοινωνία της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας με Ιταλία και Δυτική Ευρώπη.

Ε) Κατασκευή συνδετήριου δρόμου Αμφισσας-Χιονοδρομικού Κέντρου Παρνασσού για διοχέτευση εσωτερικού Τουρισμού και αύξηση των διανυκτερεύσεων.

ΣΤ) Προστασία,αξιοποίηση και εκμετάλευση των Ορεινών όγκων καθώς και των παραλιών του Νομού.

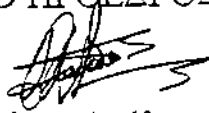
- Z) Κατασκευή και λειτουργία της κυνηγετικής περιοχής στην Ορεινή Παρνασσίδα.
- Η) Αρδευση του ελαιώνα Αμφισσας και πεδιάδας του Μόρνου.
- Θ) Κατασκευή αγωγού φυσικού αερίου από Μπράλλο στο εσωτερικό του Νομού.
- Ι) Κατασκευή μονάδας Υδροηλεκτρικού Σταθμού στην έξοδο της Σήραγγας της Γκιώνας.

Ζητάμε επίσης

- 1) Τροποποίηση της Ζ.Ο.Ε. Δελφών.
- 2) Ενταξη της Φωκίδας στην Α Ζώνη κινήτρων του αναπτυξιακού Νόμου Ν. 2601)98.
- 3) Ενταξη του Νομού στις «φθίνουσες περιοχές»
- 4) Ανακήρυξη της Φωκίδας σε θύλακα ανεργίας.
- 5) Την καταγραφή , χαρτογράφηση , συντήρηση και ανάδειξη των αρχαιολογικών χώρων , των Βυζαντινών και Νεότερων Μνημείων.

Για το Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Νομού Φωκίδας

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Θεόφιλος Δρόλαπας

Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Δημήτριος Μέγγος

ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΣΜΩΝ
ΑΜΦΙΣΣΑΣ
ΣΥΝ. Π. Ε.

ΔΙΝΣΗ : ΤΗΛ. 28235
ΛΟΓΓΙΟ FAX : * 22497
ΚΟΝΣΕΡΒ. : * 28097
ΠΡΑΤΗΡΙΟ Γ. ΕΦΟΔΙΩΝ : * 29651

ΥΠΗΡΕΣΙΑ .....

ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ. 30 .....

ΑΜΦΙΣΣΑ 19 / 2 1999

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ
Ν ΦΩΚΙΔΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ
ΑΜΦΙΣΣΑ

Κε Διευθυντά,

Η Οργάνωσή μας προτείνει την ένταξη στο πακέτο ΣΑΝΤΕΡ 3 της άδρευσης του ελαιώνα της 'Αμφισσας σε συνέχεια της σχετικής μελέτης για το σκοπό αυτό από το πακέτο ΣΑΝΤΕΡ 2. Επίσης προτείνει την πρόβλεψη διάνοιξη αγροτικών οδών εντός του ελαιώνα που πέρα των άλλων θα διασφαλίσει την φυλαγή του από τυχόν πυρκαγιές. Την βελτίωση βοσκοτόπων και έργων για τη βελτίωση των καλλιεργιών στις πεδιάδες Μόρνου και Γραβιάς.

ΜΕ ΤΙΜΗ
ΓΙΑ ΤΗΝ Ε Α Σ ΑΜΦΙΣΣΑΣ
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΣΜΩΝ ΑΜΦΙΣΣΑΣ
ΜΑΡΓΕΛΛΟΣ

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΤΕΕ ΝΟΜΟΥ ΦΩΚΙΔΑΣ

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ
ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΦΩΚΙΔΟΣ

ΑΜΦΙΣΣΑ 2-3-1999

Αριθ. Πρωτ. 3

Διεύθυνση : 33100 Αμφισσα
Τηλ. 0265-22869, 23056

ΠΡΟΣ: ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΑΡΧΗ
ΑΜΦΙΣΣΑ

ΚΟΙΝ.:

ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ 3ο Κ.Π.Σ

Η Νομαρχιακή Επιτροπή ΤΕΕ Φωκίδας καθώς και η Μόνιμη Επιτροπή Προβλημάτων Φωκίδας του ΤΕΕ, υποβάλουν τις παρακάτω προτάσεις τους που αφορούν το 3ο Κ.Π.Σ στη Φωκίδα:

Τουριστική ανάπτυξη των ορεινών όγκων του Νομού και συγκεκριμένα, της Γκιώνας και των Βαρδουσίων. Εδώ προτείνονται εναλλακτικές μορφές τουρισμού, όπως ορειβασία, ποδηλασία κ.λ.π. Επίσης παράλληλα να προβάλλεται το φυσικό τοπίο, να δημιουργηθούν αγροτουριστικά καταλύματα, και να γίνει κατάλληλη διαφήμιση αυτών.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την τουριστική ανάπτυξη είναι η κατασκευή των αναγκαίων υποδομών.

Προτείνεται η κατασκευή του χιονοδρομικού κέντρου στην Γκιώνα, και αξιοποίηση των ιαματικών πηγών Κίρρας.

Να δοθούν κίνητρα για προσέλκυση επενδυτών με σκοπό την δημιουργία ξενοδοχειακών μονάδων και παραχώρηση δασικών εκτάσεων για το σκοπό αυτό.

Περαιτέρω τουριστική ανάπτυξη της παραλιακής ζώνης του Νομού, με την δημιουργία οργανωμένων πλάζ, και παραχώρηση δημόσιων χώρων για επένδυση σε εγκαταστάσεις θαλάσσιων σπόρ. Επίσης να αξιοποιηθούν τουριστικά οι μικροί και μεγάλοι νήσοι που περιλαμβάνονται στα όρια του Νομού.

Αποπεράτωση της μαρίνας Ιτέας και όλων των αλιευτικών καταφυγίων του Νομού που βρίσκονται σε εκρεμότητα.

Διαμόρφωση των κοινόχρηστων χώρων, πλατειών, πεζόδρομων των αρχαιολογικών, ιστορικών, παραδοσιακών και τουριστικών οικισμών του Νομού Φωκί-

δας, και προσαρμογή αυτών στο φυσικό περιβάλλον.

Διοργάνωση Πυθικών αγώνων στην ευρύτερη περιοχή Δελφών.

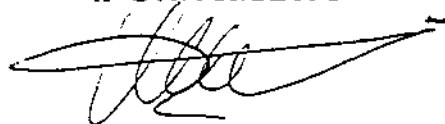
Βελτίωση του υπάρχοντος οδικού δικτύου με συμπληρωματικά έργα για την προσαρμογή του στο ευρύτερο περιβάλλον -δενδροφυτεύσεις των πρανών αποκατάσταση χλωρίδας των πρανών, κατασκευή πάρκινγκ στάθμευσης στους δρόμους με την χρήση παραδοσιακών υλικών, όπως ξύλινα παγκάκια, πέτρι-νες επενδύσεις κ.λ.π-

Κατασκευή σήραγγας Αμφισσας -Γ'ραβιάς-Λαμίας, έτσι ώστε να μειωθεί η απόσταση της διαδρομής κατά 35%, και επιπλέον να επιτευχθεί η ασφαλε-στερη διακίνηση των οχημάτων ανεξάρτητα από οποιεσδήποτε καιρικές συνθήκες.

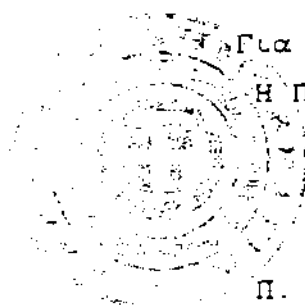
Να γίνει περιβαλλοντική αποκατάσταση του καναλιού του Μόρνου. Επίσης να γίνουν έργα προστασίας της λεκάνης απορροής του Μόρνου και ταυτόχρονα απομάκρυνση με αποζημίωση των υπάρχουσών βιοτεχνικών μονάδων από την όχθη της λίμνης.

Τέλος να ολοκληρωθεί η κατασκευή των ΒΙΟ.ΠΑ Αμφισσας και Ιτέας, έτσι ώστε να μπορέσει ο Νομός Φωκίδας να αναπτύξει βιοτεχνική δραστηριότητα και παράλληλα να περιοριστεί η επιβάρυνση του περιβάλλοντος εντός του οικιστικού ιστού.

Για την Μόνιμη Επιτροπή
Προβλημάτων Φωκίδας ΤΕΕ
Η ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΡΙΑ

Γ. ΜΗΤΣΙΑΝΗ

Για την ΝΕ ΤΕΕ ΦΩΚΙΔΑΣ
Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Π. ΒΑΪΝΟΥ

**ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟ ΦΩΚΙΔΑΣ ΣΤΑ
ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ 3^{ΟΥ} Κ.Π.Σ**

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΦΩΚΙΔΑΣ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ 3^{ΟΥ} Κ.Π.Σ

Ο νομός Φωκίδας ανήκει στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας μαζί με τους Νομούς Φθιώτιδας, Ευρυτανίας, Βοιωτίας και Εύβοιας.

Ο νομός Φωκίδας κατέχει δεσπόζουσα θέση στον Εθνικό χώρο, γεγονός που επισφραγίσθηκε ιστορικά με το "Χάνι της Γραβιάς" σαν δευτερεύουσες Θερμοπύλες του '21 στην επικοινωνία Βορρά - Νότου, της συντομότερης προς Πελοπόννησο μεταξύ των ορεινών όγκων, Οίτης, Γκιώνας, Παρνασσού. Το πέρασμα τους αυτό όπως και όλη η Φωκίδα βρίσκεται πάνω στην άρθρωση της ραχοκοκκαλιάς της Πίνδου πριν στραφεί προς νότο-Πελοπόννησο και νοτιοανατολικά προς Ελικώνα και Κιθαιρώνα.

Οι μύθοι και οι θρύλοι των βουνών της, ταύτισαν από την Ομηρική εποχή έως την νεώτερη ιστορία την γεωγραφική με την ιστορική ορολογία του χώρου αυτού.

Ο νομός Φωκίδας έχει έκταση 2.120 τετρ.χιλιόμετρα, ο πληθυσμός του κατά την απογραφή του 1991 ανέρχεται σε 44.183 κατοίκους και η ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο πληθυσμιακή πυκνότητα είναι 20,8 κάτοικοι. Πρωτεύουσα του νομού είναι η Άμφισσα.

Το έδαφος του νομού είναι κατά το 2,6 % πεδινό, 18,7 % ημιορεινό και 78,7% ορεινό. Η πιο αξιόλογη πεδινή περιοχή του νομού είναι η πεδιάδα της Άμφισσας – Ιτέας (ελαιώνας).

Σημαντικότερος ποταμός του νομού είναι ο Μόρνος ο οποίος πηγάζει από τις νότιες παρυφές της Οίτης. Στον ποταμό έχει κατασκευασθεί το ομώνυμο φράγμα και λίμνη απ' όπου με κανάλι υδρεύεται η Αθήνα καθώς και πολλοί οικισμοί κατά μήκος του αγωγού μεταφοράς του νερού.

Ο πληθυσμός του νομού Φωκίδας παρουσιάζει συνεχή μείωση σύμφωνα με τις απογραφές των 61', 71' και 81'. Σταθερότητα παρατηρείται κατά την απογραφή του 1991. Η μείωση είναι πιο έντονη στις ορεινές περιοχές.

Το κλίμα του νομού Φωκίδας είναι ηπειρωτικό, στο ορεινό εσωτερικό του, με ψυχρούς χειμώνες και θερμά καλοκαίρια. Στα παράλια του όμως γίνεται μεσογειακό με ήπιους χειμώνες και σχετικά δροσερά καλοκαίρια.

Η οικονομία του Φωκίδας στηρίζεται κατά κύριο λόγο στον πρωτογενή τομέα (γεωργία, κτηνοτροφία, εξόρυξη). Η βιοτεχνία – βιομηχανία παρουσιάζει μικρή ανάπτυξη και αφορά στην τυποποίηση και επεξεργασία των τοπικών γεωργικών προϊόντων.

Από τους διάφορους κλάδους της οικονομίας του νομού, η εξόρυξη του βωξίτη και ο τουρισμός έχουν ευρύτερη σημασία.

Στην γεωργία είναι αφιερωμένα 242.889 στρέμματα (καλλιεργούμενα και σε αγρανάπαιση). Από αυτά τα 56.888 αρδεύονται. Σημαντική καλλιέργεια στο νομό είναι η ελιά.

Η κτηνοτροφία παρουσιάζει σχετική ανάπτυξη στο νομό και ασκείται με ημιοικόσιτη και νομαδική μορφή. Το μεγαλύτερο ποσοστό ζώων αποτελούν τα αιγοπρόβατα.

Τα δάση καλύπτουν 405.800 στρέμματα δηλαδή το 19% της έκτασης του νομού. Οι δασικές περιοχές περιλαμβάνουν κυρίως έλατα, δρυς και λιγότερο πεύκα και βρίσκονται στους ορεινούς όγκους του Παρνασσού, της Γκιώνας και των Βαρδουσίων.

Ο ορυκτός πλούτος του νομού περιλαμβάνει τεράστια σε μέγεθος και ιδιαίτερα σημαντικά από οικονομική άποψη κοιτάσματα βωξίτη. Η περιοχή των ορέων της Γκιώνας και του Παρνασσού που αποτελούν ενιαία γεωλογική ζώνη, είναι το επίκεντρο της κύριας ζώνης συγκέντρωσης κοιτασμάτων βωξίτη στον Ελλαδικό χώρο. (θα πρέπει εδώ να αναφέρουμε την καμπή που παρουσιάζουν τα τελευταία χρόνια οι πωλήσεις του βωξίτη-μείωση εξαγωγών- με αποτέλεσμα την οικονομική συρρίκνωση της περιοχής).

Στον νομό Φωκίδας υπάρχει αξιόλογη τουριστική κίνηση ιδιαίτερα στο νότιο τμήμα της επαρχίας Παρνασσίδας με επίκεντρο τους Δελφούς και το Γαλαξείδι καθώς και στο χιονοδρομικό κέντρο του Παρνασσού που αποτελεί το πιο οργανωμένο στην Ελλάδα.

Ο αρχαιολογικός χώρος των Δελφών αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους πόλους έλξης

ξένων τουριστών στη χώρα μας, ενώ προσελκύει επίσης μαζί με τη γειτονική Αράχωβα της Βοιωτίας πολλούς Έλληνες εκδρομείς. Τουριστική υποδομή υπάρχει αξιόλογη στις προαναφερόμενες περιοχές, ενώ υστερεί σημαντικά στο δυτικό τμήμα του νομού.

Ο νομός Φωκίδας, αποτελεί ακόμη και σήμερα μια από τις πιο καθυστερημένες και αφαιμασσόμενες περιοχές της Ελλάδας. Οι αιτίες πολλές και ποικίλες, ενώ άλλες έχουν τις ρίζες τους βαθιά και μοιάζουν σχεδόν ανεξιχνίαστες. Γεγονός αναμφισβήτητο είναι ότι η αρνητική αυτή ανάπτυξη είναι εμφανής και τα αποτελέσματα τραγικά για τον τόπο. Και δεν είναι μόνο η έλλειψη μέριμνας και ενδιαφέροντος από την κεντρικά σχεδιασμένη άσκηση πολιτικής. Είναι και οι εγγενής αδυναμίες που παρουσιάζονται από την έλλειψη δυναμικού πλέον, την παντελή σχεδόν έλλειψη υποδομής και έργων, και φυσικά οι δύο σημαντικές δεσμεύσεις "τροχοπέδες" που κρατούν το νομό σε υπανάπτυξη.

Πρόκειται για το ΔΕΛΦΙΚΟ ΤΟΠΙΟ (Ζ.Ο.Ε Δελφών) και τη λίμνη του ΜΟΡΝΟΥ (Ζ.Ο.Ε Μόρνου). Πρόκειται για καθεστώτα που αντικειμενικά λειτουργούν απαγορευτικά στις όποιες πρωτοβουλίες θα ήθελαν να ευδοκιμήσουν. Ο λόγος είναι ότι δημιουργούν δεσμεύσεις και απαγορευτικό κόστος στις όποιες επενδύσεις επρόκειτο να γίνουν στο Νομό. Έτσι στον τομέα των επενδύσεων ιδιωτικών και δημόσιων παγίου κεφαλαίου, η Φωκίδα συμμετέχει με το χαμηλότερο ποσοστό της τάξης του 0.41% επί του συνόλου της χώρας, εν αντιθέσει με την Βοιωτία που συμμετέχει με ποσοστό 3.45% στις ιδιωτικές επενδύσεις και με 1.32% στις δημόσιες παγίου κεφαλαίου.

Δεν είναι τυχαίο ότι ακόμη και το μοναδικό επώνυμο προϊόν της περιοχής, η ελιά, με νομικές ρυθμίσεις κινδυνεύει να χάσει τα προνόμια της επωνυμίας της που στο παρελθόν υπήρξε αναγνωρισμένη διεθνώς. Εικόνα παρακμής και εγκατάλειψης προσφέρει σήμερα αυτός ο άλλοτε ζωντανός "τόπος ελιάς" που με τη μοναδικότητά του ακτινοβολούσε σαν πηγή ομορφιάς διευρύνοντας την παγκοσμίου φήμης, λόγω Δελφών, θεϊκή ομορφιά του τόπου αυτού.

Και δεν είναι είναι βέβαια μόνο ο τομέας της ελιάς που έμεινε απαρχαιωμένος με τα σημάδια της εγκατάλειψης. Δεν βρέθηκε "μέση οδός" σαν αντιστάθμισμα της εφαρμογής της Ζ.Ο.Ε για να γίνουν επενδύσεις στο νομό. Υπήρξε άρνηση σε όλα που κατέληξε, όπως ήταν φυσικό άλλωστε, σε αρνητικούς ρυθμούς ανάπτυξης. Επίσης στο οροπέδιο του Μόρνου, οι κάτοικοι του γίνονται μέρα με τη μέρα μάρτυρες της ερήμωσης της περιοχής τους, της εγκατάλειψης της γης τους χωρίς να αναφαίνεται ελπίδα σωτηρίας και δημιουργίας ξανά ζωής στον τόπο τους. Το ενδιαφέρον αυτό οροπέδιο με τους τεράστιους όγκους νερού προσφέρει τις υπηρεσίες του μακριά από την περιοχή και σαν αποτέλεσμα γεύεται τις θλιβερές συνέπειες που προαναφέρθηκαν. Αυτό αποτελεί άλλωστε και ένα ιδιαίζων χαρακτηριστικό όλου του νομού. Ο φυσικοί πόροι και οι πλουτοπαραγωγικές πηγές του αντί να προσφέρουν ευημερία και ανάπτυξη στον ίδιο τον τόπο, προσφέρονται για εκμετάλλευση μακριά.

Η βιομηχανία τουρισμού με το διαμορφωμένο πρόγραμμα για ολιγόωρη παραμονή στους Δελφούς, κατάφερε από τη μιά να μειώσει το κύρος της μοναδικότητας των Δελφών και από την άλλη την αδυναμία δημιουργίας ενός κύκλου εξοικονόμησης πόρων από τις χιλιάδες καθημερινές παρουσίες των έκθαμβων τουριστών. Η έλλειψη αξιοποίησης και προβολής άλλων τουριστικών πόλων έλξης, όπως της παράκτιας ζώνης της Φωκίδας, καθώς και των ορεινών οικισμών, δημιούργησε την αρνητική αυτή εικόνα της μικρής ή και καθόλου παραμονής στο νομό.

Λαμβάνοντας υποψη όλα τ'ανωτέρω μπορούμε να πούμε ότι :

Οι κυριότεροι παράμετροι που θα προσδιορίσουν το μοντέλο ανάπτυξης είναι : οι πλουτοπαραγωγικοί πόροι, οι παραγωγικές δυνατότητες, η μορφολογία του εδάφους, η γεωγραφική θέση και η υφιστάμενη υποδομή.

Επομένως οι στόχοι ή οι άξονες γύρω από τους οποίους κρίνεται σκόπιμο να καταρτισθεί το νέο Σχέδιο Ανάπτυξης της Φωκίδας είναι :

1. Καταπολέμιση της ανεργίας

Η ανεργία στο νομό βασικά οφείλεται στην συρρίκνωση τομέων που παλαιότερα ανθούσαν (βωξίτης) αλλά και στην έλλειψη βιομηχανικής-βιοτεχνικής ανάπτυξης. Γενικά ο νομός Φωκίδος έχει παραμεληθεί στο θέμα αυτό, αφενός μεν εξαιτίας της αδιαφορίας από μέρους των εκάστοτε κυβερνήσεων και αφετέρου εξαιτίας της δυσμορφίας του εδάφους (μεγάλο μέρος της επιφάνειας καλύπτεται από βουνά) που αποτρέπει τις επενδύσεις.

Θα πρέπει να καταρτισθεί ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα μέσω του οποίου θα εντοπισθούν οι τομείς εκείνοι όπου μπορούν να βρεθούν νέες θέσεις εργασίας και επίσης θα γίνει προσπάθεια για την προσαρμογή του πληθυσμού στις θεμελιώδεις αλλαγές που σημειώνονται στον τρόπο λειτουργίας της αγοράς εργασίας.

Επίσης η αρχική κατάρτιση για ανειδίκευτους νέους, όσο και η συνεχής κατάρτιση για τους εργαζομένους, είναι σημαντικές για την καταπολέμιση της ανεργίας αλλά και για την βελτίωση της ποιότητας του ανθρώπινου δυναμικού του νομού γενικότερα.

Η δημιουργία επιμορφωτικών κέντρων με κατάλληλη αξιοποίηση των πόρων του Ε.Κ.Τ θα συνδύαζε την αναβάθμιση της εκπαίδευσης του ανθρώπινου δυναμικού με τις πραγματικές παραγωγικές ανάγκες και θα αποτελούσε κίνητρο παραμονής νέων στην περιοχή. Στα πλαίσια αυτών των δραστηριοτήτων θα μπορούσε να δημιουργηθούν Κ.Ε.Κ στο νομό.

2. Ενίσχυση της μεταποιητικής δραστηριότητας με στόχο την αύξηση του ενεργού πληθυσμού και της απασχόλησης στο νομό.

Στο νομό υπάρχει μικρή μεταποιητική δραστηριότητα όπως έχει ήδη αναφερθεί με επιχειρήσεις οικογενειακού τύπου. Για το λόγο αυτό κρίνεται επιτακτική ανάγκη η ολοκλήρωση του Βιοτεχνικού Πάρκου Αμφισσας να αποτελέσει έργο πρώτης επιλογής για το 3^ο Κ.Π.Σ.

Το Βιοτεχνικό Πάρκο Αμφισσας είναι έργο το οποίο έχει πλήρεις μελέτες, έχει δημοπρατηθεί με χρηματοδότηση απο το 2ο Κ.Π.Σ. αλλά η ολοκλήρωσή του δεν έχει προχωρήσει δεδομένου ότι δεν μπορούν να ξεπεραστούν τα προβλήματα για την απόκτηση γης.

Θα πρέπει να διερευνηθεί η ενίσχυση και άλλων περιοχών του νομού με κίνητρα για την ανάπτυξη της Βιοτεχνίας – Βιομηχανίας όπως η περιοχή του Δήμου Γραβιάς, που διαθέτει τις προϋποθέσεις για περαιτέρω προσέλκυση επενδυτών.

3. Ανάπτυξη βασικών υποδομών με στόχο την βελτίωση της ζωής των κατοίκων και την περαιτέρω ανάπτυξη δυναμικής οικονομίας.

Δεν νοείται ανάπτυξη σε κανένα τομέα με σοβαρές ανεπάρκειες σε ουσιαστικές υποδομές (ύδρευση, αποχέτευση, οδοποιία, τηλεπικοινωνίες κ.λ.π). Ο νομός χρήζει έργων βελτίωσης και επέκτασης δικτύων ύδρευσης, αποχέτευσης και οδοποιίας για την βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων και για την δημιουργία προϋποθέσεων αναγκαίων για την ανάπτυξη μιας

δυναμικής οικονομίας. Δεν είναι τυχαίο ότι οι δυναμικές οικονομίες εμφανίζουν κοινά χαρακτηριστικά, δηλαδή: αυξημένα επίπεδα υλικής υποδομής (όπως δρόμους, σιδηροδρόμους, τηλεπικοινωνίες, ύδρευση), ένα υψηλά εκπαιδευμένο εργατικό δυναμικό, ένα ευρύ φάσμα κατάρτισης και σημαντικές επενδύσεις σε έρευνα και τεχνολογία.

Όσον αφορά τον τομέα της οδοποιίας, απαιτείται βελτίωση του υπάρχοντος οδικού δικτύου με συμπληρωματικά έργα για την προσαρμογή του στο ευρύτερο περιβάλλον, ώστε να αποτελέσει προϋπόθεση ανάπτυξης της βιοτεχνικής και τουριστικής δραστηριότητας του νομού.

4. Προώθηση μιας αειφορικής τουριστικής ανάπτυξης με επιλογή τουριστικών μορφών και δραστηριοτήτων.

Είναι αναγκαίο να δημιουργηθεί ένα τοπικό πρόγραμμα τουριστικής ανάπτυξης στο οποίο να εντάσσονται οι μορφές τουρισμού που θα επιλεγούν. Το πρόγραμμα αυτό απαιτείται να στηρίζεται σε δυο βασικούς άξονες : ο πρώτος είναι η συνάφεια με τις κεντρικές επιλογές της τουριστικής πολιτικής σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο και ο δεύτερος να δίνεται έμφαση στην προώθηση μιας αειφορικής τουριστικής ανάπτυξης στο πλαίσιο της οποίας θα ενταχθεί και η συγκεκριμένη επιλογή των τουριστικών μορφών.

Το πρόγραμμα αυτό πρέπει επίσης να στηρίζεται σε ένα παράλληλο πρόγραμμα μάρκετινγκ και διαφήμισης περιοχών του νομού Φωκίδας ως αυτοδύναμου τουριστικού χώρου που να προσφέρει όμως τις κατάλληλες υποδομές.

Ολόκληρος ο νομός παρουσιάζει ιστορικό και αρχαιολογικό ενδιαφέρον λόγω της πλούσιας ιστορίας του. Για το λόγο αυτό κρίνεται απαραίτητο να προωθηθούν έργα ανάδειξης των υφιστάμενων αρχαιολογικών και ιστορικών χώρων και μνημείων.

Επίσης ο νομός παρουσιάζει ως φυσικό περιβάλλον, μια ιδιαίτερη ενότητα, μια ποικιλία τοπίων και μια γεωμορφολογία επηρεασμένη από την παρουσία σημαντικών ορεινών όγκων (Γκιώνας, Οίτης, Παρνασσού), μιας ζώνης ήπιων κλίσεων και τελικά της παράκτιας ζώνης που καλύπτει το νότιο άκρο του νομού.

Η ιδιαίτερη γεωμορφολογία της περιοχής συνδυάζει ορεινά τοπία με έλατα και σπάνια δάση δρυς, βραχώδη τοπία με αξιόλογη χλωρίδα και πανίδα αλλά τοπία ομαλότερης βατότητας με γραφικές τοποθεσίες ανάμεσα σε πυκνή βλάστηση με νερά πηγών. Επίσης συναντά κανείς αξιόλογους οικισμούς οι οποίοι χαρακτηρίζονται από πλευράς δόμησης παράδοσης και ιστορίας ως οικισμοί με ιδιαίτερο πολιτισμικό και αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον.

Μέσα από ειδικά προγράμματα τουριστικής αξιοποίησης των ορεινών περιοχών προτείνεται η διαχείριση ενός σχεδίου τουριστικής ανάπτυξης των ορεινών περιοχών στα πλαίσια ανάπτυξης του ευρύτερου ορεινού όγκου της Φωκίδας.

Στα πλαίσια αυτά θα μπορούσε να προωθηθεί :

- Η δημιουργία χιονοδρομικού κέντρου στα Βαρδούσια.
- Η εκμετάλλευση της ελεγχόμενης κυνηγετικής ζώνης.
- Η ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού όπως ο αθλητικός, φυσιολατρικός, ορειβατικός, θρησκευτικός κ.λ.π
- Η δημιουργία χώρων οργανωμένης κατασκήνωσης

- Η ανάπλαση χώρων αναψυχής με προβολή στην κοινωνική και ψυχαγωγική λειτουργία του δάσους.
- Συντήρηση ιστορικών και βυζαντινών μνημείων με παράλληλη ανάδειξη των αρχαιολογικών χώρων.
- Σηματοδότηση πεζοπορικών διαδρομών ημερησίων πορειών και σηματοδότηση μονοπατιών.
- Κατασκευή ξενώνων. Προτείνεται η ενίσχυση ιδιωτών και η προσέλκυση νέων επενδυτών για την δημιουργία αγροτουριστικών καταλυμάτων και ξενώνων.
- Αξιοποίηση της παραλιακής ζώνης του νομού με την δημιουργία οργανωμένων πλαζ και παραχώρηση δημοσίων εκτάσεων για επένδυση σε εγκαταστάσεις θαλάσσιων σπορ.
- Αξιοποίηση τουριστικά των μικρών και μεγάλων νήσων που περιλαμβάνονται στα όρια του νομού.
- Ολοκλήρωση της μαρίνας Ιτέας και όλων των αλιευτικών καταφυγίων και αγκυροβολίων του νομού.

Τέλος η δημιουργία δικτύου προβολής, διαφήμισης και ανάπτυξης δημοσίων σχέσεων είναι αναγκαία προϋπόθεση λειτουργίας όλων των δομών και κατευθύνσεων του τουρισμού του νομού.

5. Ενίσχυση πρωτογενή τομέα

Στον Πρωτογενή τομέα οι δυνατότητες ανάπτυξης μπορούν να επικεντρωθούν στα εξής :

Με την άρδευση καλλιεργήσιμων περιοχών του νομού θα αναβαθμιστεί σημαντικά η γεωργική παραγωγή. Είναι αναγκαίο να γίνουν και αντιπλημμυρικά έργα προκειμένου να προστατευθούν οι γεωργικές καλλιέργειες όπου απαιτείται.

Ο αναδάσμος θα πρέπει να προωθηθεί ώστε να λύσει πολλά προβλήματα, να κάνει ευκολότερη την μηχανοποίηση της καλλιεργήσιμης γης και να αυξήσει την αποδοσή της.

Να δημιουργηθούν μονάδες τυποποίησης και συσκευασίας ελαιολάδου, για την καλύτερη προώθησή του στην αγορά, ώστε με αυτό τον τρόπο να αυξηθεί το εισόδημα του παραγωγού.

Παράλληλα να ενισχυθεί η προβολή της ελιάς σαν κύριο τοπικό προϊόν με στόχο την διεύρυνση του αγοραστικού κοινού.

Στην κτηνοτροφία να γίνει ενίσχυση της μεταποιητικής δραστηριότητας, με την δημιουργία βιοτεχνικών μονάδων μεταποίησης και εμπορίας των παραγόμενων κτηνοτροφικών προϊόντων (κρέατος, γαλακτοκομικών προϊόντων, μελιού, κ.λ.π.), καθώς και των υποπροϊόντων δηλαδή δέρματος, μαλλιού κ.λ.π.

Για τα δάση θα πρέπει να καταρτισθεί πρόγραμμα προστασίας τους (από πυρκαγιές, ανεξέλεγκτη υλοτομία κ.λ.π) με την ολοκλήρωση έργων δασικής υποδομής. Επίσης να προβλεφθεί ανόρθωση των δρυοδασών που βρίσκονται στα ορεινά Δ/Δ, ώστε να παραχθεί μεγαλύτερη ποσότητα και καλύτερης ποιότητας ξυλεία.

6. Βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος και αποτελεσματική αντιμετώπιση προβλημάτων που σχετίζονται με αυτό.

Η προστασία του Περιβάλλοντος δεν αποτελεί ούτε τροχοπέδη στην οικονομική ανάπτυξη ούτε απειλή για την απασχόληση, αντίθετα αποτελεί ζωτικό συστατικό στοιχείο μιας ισόρροπης οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης για τις παρούσες και τις μελλοντικές γενιές.

Ένα πρόβλημα που αντιμετωπίζει ο νομός, όπως άλλωστε και άλλες περιοχές της χώρας, είναι η διαχείριση-διάθεση των στερεών και υγρών αποβλήτων τους.

Προτείνεται η πραγματοποίηση ενός Προγράμματος Δράσης, για το δύσκολο πρόβλημα των απορριμμάτων. Είναι προφανές ότι σε πρώτη φάση πρέπει να συνταχθούν μελέτες, οι οποίες θα προσεγγίζουν το θέμα «εξεύρεση χώρων», και σε επόμενη φάση θα πρέπει να αντιμετωπιστεί και η διάθεση σε αυτούς τους χώρους και όσων από τα βιομηχανικά –βιοτεχνικά απόβλητα είναι συμβατά με τα αστικά.

Οι προτάσεις μας τόσο για τα αστικά λύματα (αποχετευτικά δίκτυα, βιολογικοί καθαρισμοί κλπ.) όσο και για τα απορρίμματα (οργάνωση συλλογής και μεταφοράς, εξεύρεση και απόκτηση χώρου), είναι ότι στους νεοιδρυθέντες δήμους του νομού, ο οικισμός-κέντρο, θα αναλαμβάνει την παρακολούθηση της λειτουργίας των έργων. Εάν δεν είναι εφικτή η διαχείριση από κάθε δήμο, τότε για μεν τα απορρίμματα αλλά και για την οργάνωση των βιολογικών καθαρισμών, υπάρχει η δυνατότητα να οργανωθούν Σύνδεσμοι δύο ή και περισσότερων γειτονικών Δήμων, οι οποίοι και να έχουν την υποδομή που απαιτείται και να μην είναι (λόγω μεγέθους) δυσκίνητοι.

Σήμερα σε επίπεδο νομού όσον αφορά στον τρόπο διάθεσης των απορριμμάτων, η κατάσταση είναι σχεδόν απογοητευτική. Η ευκαιριακή αντιμετώπιση του προβλήματος με αυτοσχέδιες και ανεξέλεγκτες τις πιο πολλές φορές χωματερές, έχει δημιουργήσει ήδη στον Κορινθιακό Κόλπο ανεξέλεγκτες καταστάσεις.

Η κρισιμότητα του προβλήματος, οδηγεί στην επιλογή της υγειονομικής ταφής ως καταλληλότερης μεθόδου διάθεσης των απορριμμάτων.

Προτείνεται η δημιουργία των αναγκαίων ΧΥΤΑ στο νομό, να ενταχθεί ως άμεσης προτεραιότητας έργο στο 3^ο Κ.Π.Σ.

Επίσης προτείνεται η κατασκευή των αναγκαίων συστημάτων βιολογικού καθαρισμού σε περιοχές που δεν υπάρχουν με τα κατάλληλα δίκτυα αποχέτευσης ώστε να λυθεί οριστικά το πρόβλημα της διάθεσης των λυμάτων του νομού.

ΘΕΣΜΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΠΙΛΥΘΟΥΝ

1. Επανακαθορισμός της ΖΟΕ Δελφών

Όπως έχει ήδη αναφερθεί η ΖΟΕ του Δελφικού τοπίου σήμερα αποτελεί τροχοπέδη για την ανάπτυξη ολόκληρου του νομού, εφόσον δεσμεύει την ζωτικότερη περιοχή της Φωκίδας. Επίσης δεν επιτρέπεται η αλλαγή καλλιέργειας στην περιοχή λόγω του Δελφικού τοπίου. ενώ θα μπορούσαν να αναπτυχθούν, πιο παραγωγικές γεωργικές καλλιέργειες.

Έχει συνταχθεί από την Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Φωκίδας , ολοκληρωμένη πρόταση για επαναπροσδιορισμό της ΖΟΕ Δελφών και καθορισμού χρήσεων γής, και έχει υποβληθεί στα αρμόδια Υπουργεία ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ και ΠΕΧΩΔΕ .

2. Κτηνοτροφία

Για την βελτίωση της κτηνοτροφίας θα πρέπει να καθοριστούν χρήσεις γής και να γίνουν μελέτες για τα απαραίτητα έργα ανά βοσκότοπο.

3. Χωροταξικός σχεδιασμός του Νομού

Να προχωρήσουν οι διαδικασίες για τον χωροταξικό σχεδιασμό του νομού.

Να προωθηθούν οι αναδιασμοί ανά περιοχή και να καταρτισθεί το Εθνικό Κτηματολόγιο για όλο το νομό.

4. Οργάνωση εφαρμογής και υλοποίησης του 3^{ου} Κ.Π.Σ

Για την παρακολούθηση και εκτέλεση των προγραμμάτων του 3^{ου} Κ.Π.Σ θα πρέπει να δημιουργηθεί ομάδα διαχείρισης αποτελούμενη από εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό όλων των ειδικοτήτων, έτσι ώστε να καταστεί δυνατή η μέγιστη αξιοποίηση του 3^{ου} Κ.Π.Σ από το Ν. Φωκίδας.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΦΩΚΙΔΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΑΜΦΙΣΣΑΣ

ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΗΜΟΥ ΑΜΦΙΣΣΑΣ 2000 - 2006

Ο

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΑΜΦΙΣΣΑΣ

ΝΙΚΟΣ ΦΟΥΣΕΚΗΣ

ΑΜΦΙΣΣΑ, Φεβρουάριος 1999

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1.	ΓΕΝΙΚΑ	σελ. 1
2.	ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΘΕΣΗ	σελ. 1
3.	ΙΣΤΟΡΙΚΑ	σελ. 1
4.	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΔΗΜΟΥ ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ: Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ	σελ. 2-3
5.	ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΠΙΛΥΘΟΥΝ ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ: Η ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ	σελ. 4
6.	ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΚΑΛΥΦΘΕΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΑ ΑΠΟ ΤΟ 2° ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ	σελ. 5
7.	ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΦΘΟΥΝ ΣΤΟ 3° Κ.Π.Σ.	σελ. 5
8.	ΣΤΟΧΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	σελ. 6
9.	ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ	σελ. 6-7-8

1. ΓΕΝΙΚΑ

Ο διευρυμένος Δήμος Αμφισσας προέκυψε από την συνένωση του πρώην Δήμου Αμφισσας και επτά (7) πρώην Ο.Τ.Α. (Αγίας Ευθυμίας, Ελαιώνας, Σερνικακίου, Προσηλίου, Δροσοχωρίου, Αγίου Κων/νου και Αγίου Γεωργίου).

Ο συνολικός πληθυσμός του Δήμου με βάση την τελευταία απογραφή είναι περίπου 9500 κάτοικοι. Ο πραγματικός πληθυσμός ξεπερνά τους 12.000 κατοίκους.

Είναι ο μεγαλύτερος σε πληθυσμό Δήμος του νομού Φωκίδος και υπερδιπλάσιος από τον αμέσως επόμενο.

2. ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΘΕΣΗ

Γεωγραφικά ο Δήμος καταλαμβάνει το κεντρικό και νότιο τμήμα του νομού Φωκίδος και εξαπλώνεται στη βορειοδυτική πλευρά του ελαιώνα της Αμφισσας. Οι οικιστικές ενότητες Αμφισσας, Αγίου Γεωργίου, Αγίου Κωνσταντίνου, Σερνικακίου, Ελαιώνας είναι ανεπτυγμένες στα φυσικά όρια του ελαιώνα, του Προσηλίου και του Δροσοχωρίου ευρίσκονται σε πολύ μικρή απόσταση από αυτά τα όρια (περίπου 5 χλμ.) και μόνο η Αγία Ευθυμία ευρίσκεται μακρύτερα και αποτελεί την πύλη εισόδου- εξόδου του Δήμου προς την Δωρίδα.

3. ΙΣΤΟΡΙΚΑ

Η περιοχή έχει κατοικηθεί χωρίς διακοπή από τους προϊστορικούς χρόνους και μνημεία των διαφόρων ιστορικών περιόδων βρίσκονται διάσπαρτα παντού (αρχαιότητες Αμφισσας, Αγίας Ευθυμίας, Προσηλίου, κ.λ.π.).

Στις αρχές του εικοστού αιώνα και σε όλη την διάρκεια του μεσοπολέμου ο πληθυσμός της Αμφισσας και των χωριών είχε άμεση εξάρτηση από τον ελαιώνα, ήταν κατά βάση αγροτικός και ζούσε από την εκμετάλλευση της ελιάς και του λαδιού. Παράλληλα στην Αμφισσα είχαν αναπτυχθεί και ήκμαζαν βιοτεχνίες όπως συσκευαστήρια ελαίων, ελαιοτριβεία σχοινοποιεία στραγαλοποιεία και κυρίως βυρσοδεψεία και κουδουνοποιεία με σημαντική για την εποχή τους επιχειρηματική δραστηριότητα.

Ο πληθυσμός των ορεινών χωριών του Δήμου (Αγίας Ευθυμίας, Προσηλίου, Δροσοχωρίου), ζούσε κυρίως από την κτηνοτροφία διατηρώντας σημαντικούς αριθμούς αιγοπροβάτων.

Αμέσως μετά τον 2^ο παγκόσμιο πόλεμο με την αστικοποίηση του πληθυσμού (φαινόμενο πανελλήνιο), όλες οι παραπάνω δραστηριότητες άρχισαν να φθίνουν, με άμεση συνέπεια την σταδιακή ελάττωση του πληθυσμού των χωριών και την διατήρηση στα ίδια περίπου επίπεδα του πληθυσμού της πόλης της Αμφισσας. Παράλληλα άρχισε η συστηματική εκμετάλλευση του βωξίτη από ιδιωτικές εταιρείες στους ορεινούς όγκους που περιβάλλουν τους οικισμούς και μια νέα μορφή απασχόλησης δημιουργήθηκε αυτή του εργάτη μεταλλείων. Την δεκαετία του 1990 τα προβλήματα που

δημιούργησε η κρίση στην παγκόσμια αγορά του βωξίτη είχαν σαν άμεση συνέπεια την μείωση της δραστηριότητας των εταιρειών εξόρυξης του και την κατακόρυφη αύξηση της ανεργίας στην περιοχή.

4. ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΔΗΜΟΥ. ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ: Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ.

α) Ο Δήμος Αμφισσας βρίσκεται πάνω στον αυτοκινητόδρομο Πατρών - Θεσσαλονίκης καθώς και στον αυτοκινητόδρομο Πατρών - Χαλκίδας- δυτικής Ελλάδας.

β) Υπάρχει άμεση πρόσβαση στο Δήμο από την θάλασσα (λιμάνι και μαρίνα Ιτιάς).

γ) Ευρίσκεται σε απόσταση περίπου 200 χλμ. από την Αθήνα και περίπου 120 χλμ. από την Πάτρα.

δ) Ευρίσκεται σε απόσταση αναπνοής από την μεγάλη τουριστική αγορά των Δελφών και της Αράχωβας και την μικρότερη αλλά σημαντική του Γαλαξιδείου

ε) Διαθέτει τον μεγαλύτερο ελαιώνα του κόσμου ο οποίος προστατεύεται νομοθετικά με ειδικές ρυθμίσεις (ζώνη οικιστικού ελέγχου Δελφών) , σαν φυσικό και ιστορικό μνημείο απείρου κάλλους. Από τον ελαιώνα αυτόν παράγεται το μοναδικό παγκόσμιως προϊόν, η περίφημη ελιά Αμφισσας

στ) Η Αμφισσα είναι πρωτεύουσα του νομού Φωκίδας και διαθέτει όλες τις ανάλογες κρατικές υπηρεσίες

ζ) Η Αμφισσα και η περιοχή διαθέτουν αξιόλογα ιστορικά και αρχαιολογικά μνημεία(κάστρο, εκκλησίες, αρχαιολογικό και λαογραφικό μουσείο, βυζαντινό ναό, αρχαιότητες, αρχαιολογικούς χώρους).

η) Υπάρχει εκπληκτική εναλλαγή του φυσικού τοπίου. Από τα 2500 μ. της κορυφής της Γκιώνας μέσα σε ελάχιστα λεπτά περνώντας κανείς μέσα από τον εκπληκτικής ομορφιάς ελαιώνα, μπορεί να φτάσει στις παραλίες της Ιτιάς και της Αγιαθυμιάς.

θ) Οι ορεινοί όγκοι που περιβάλλουν τον Δήμο είναι ιδανικοί για την ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών και άλλων ειδικών μορφών ορεινού τουρισμού.

ι) Υπάρχει δυνατότητα απευθείας σύνδεσης του Δήμου μέσω Σπαρτόλακας με το υπάρχον χιονοδρομικό κέντρο του Παρνασσού. (Αποσυμφόρηση της Αράχωβας και παράλληλα ανάπτυξη της Φωκίδας)

ια) Ο δήμος διαθέτει μέσα στα φυσικά του όρια το μοναδικό φαράγγι της Ρεκάς που μπορεί και πρέπει να γίνει πόλος έλξης φυσιολατρών τουριστών.

ιβ) Η προοπτική δημιουργίας χιονοδρομικού κέντρου στην Γκιώνα ή τα Βαρδούσια βρίσκει το Δήμο της Άμφισσας κομβικό σημείο προσπέλασης από τα μεγάλα αστικά κέντρα της πρωτεύουσας και των Πατρών προς τα δύο χιονοδρομικά κέντρα Παρνασσού και Γκιώνας.

ιγ) Υπάρχουν δυνατότητες ανάπτυξης <<Βιομηχανικού τουρισμού>> με κέντρο τα μεταλλεία. (Ήδη η Α.Μ.Ε. Αργυρομεταλλευμάτων και Βαρυτίνης έχει κάνει υπόγειο και επίγειο μεταλλευτικά μουσεία).

ιδ) Η Άμφισσα διαθέτει τον μοναδικό στην Ελλάδα οικισμό των βυρσοδεψιών (ταμπάκηδων) ο οποίος ευρίσκεται σχεδόν άθικτος από αιώνες και είναι πολεοδομικά προστατευόμενος, που μπορεί να τον εκμεταλλευθεί τουριστικά.

ιε) Υπάρχει δυνατότητα ο Δήμος να γίνει κέντρο δραστηριότητας φυσιολατρικών και ορειβατικών συλλόγων από όλο τον κόσμο.

ιστ) Η Άμφισσα και τα χωριά μπορούν να προσφέρουν δυνατότητες για υψηλής ποιότητας κατοικία παίρνοντας μερίδιο από την αποσυμφόρηση της ευρύτερης περιοχής της πρωτεύουσας.

ιζ) Το Βιομηχανικό πάρκο Άμφισσας θα δώσει την ευκαιρία για την εγκατάσταση και λειτουργία σύγχρονων μονάδων επεξεργασίας ελιάς καθώς και την δυνατότητα αποσυμφόρησης της πόλης της Άμφισσας από τις βαριές χρήσεις γης που σήμερα την επιβαρύνουν.

ιη) Ο Δήμος της Άμφισσας αποτελεί κέντρο πολιτισμού της περιοχής με αξιόλογες επιδόσεις σε όλους τους τομείς του πολιτισμού.

5. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΠΙΛΥΘΟΥΝ ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ: ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ

α) Σχέδιο πόλεως Αμφισσας. Είναι αναχρονιστικό είναι ελλιπές δεν μπορεί να καλύψει τους στόχους ανάπτυξης του Δήμου.

β) Κυκλοφοριακό πρόβλημα στο κέντρο της πόλης.

γ) Ασυντήρητα και χωρίς προβολή τα αξιοθέατα της πόλης.

δ) Μη κατοχύρωση ονομασίας προέλευσης για την ελιά Αμφισσας.

ε) Το μεγαλύτερο τμήμα του ελαιώνα δεν αρδεύεται.

στ) Οι περιορισμοί που έχουν επιβληθεί από την ΖΟΕ Δελφών έχουν δημιουργήσει ασφυκτική κατάσταση για την οικονομία της περιοχής χωρίς ο Δήμος Αμφισσας να έχει μέχρι στιγμής καταφέρει να εκμεταλλευτεί προς όφελος του την τουριστική αξιοποίηση του ελαιώνα.

ζ) Τα χωριά που απαρτίζουν τον νέο Δήμο δεν προστατεύονται πολεοδομικώς.

η) Τμήματα των ορεινών όγκων που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον δεν προστατεύονται νομοθετικά.

ι) Τα δίκτυα ύδρευσης και αποχέτευσης των χωριών είναι από ελλιπή έως ανύπαρκτα.

ια) Δεν γίνεται ορθολογική διαχείριση των απορριμμάτων του Δήμου.

ιβ) Δεν υπήρξε και δεν υπάρχει και σήμερα οργανωμένο σχέδιο τουριστικής προβολής του Δήμου.

ιγ) Αν και η γεωγραφική θέση του Δήμου (ευρίσκεται ακριβώς στο γεωγραφικό κέντρο της Ελλάδας) δεν δικαιολογεί απομόνωση, εντούτοις λόγω της κατάστασης των εθνικών δικτύων αλλά και της γενικότερης πολιτικής που ακολουθήθηκε για την περιοχή η απομόνωση και οι συνέπειες της είναι κάτι περισσότερο από εμφανείς.

ιδ) Πρόβλημα με ντόπιους αθίγγανους που δεν έχουν στοιχειωδώς αποκατασταθεί.

6. ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΚΑΛΥΦΘΕΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΑ ΑΠΟ ΤΟ 2^ο Κ.Π.Σ.

α) Υγείας. Υπάρχει και λειτουργεί το νομαρχιακό νοσοκομείο Άμφισσας το οποίο όμως χρίζει αναβάθμισης όσο αφορά το προσωπικό κυρίως αλλά και τον λοιπό εξοπλισμό του.

β) Εκπαίδευσης. Υπάρχουν μόνο μικρές ανάγκες συμπλήρωσης ήδη υπαρχουσών κτιριακών εγκαταστάσεων.

γ) Αθλητισμού. Υπάρχουν ανάγκες κατασκευής βοηθητικού γηπέδου ποδοσφαίρου και κολυμβητηρίου (αναφερόμαστε σε συμβατικές αθλητικές δραστηριότητες).

δ) Δίκτυων ύδρευσης - αποχέτευσης, βιολογικού καθαρισμού Άμφισσας.

7. ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΦΘΟΥΝ ΣΤΟ 3^ο Κ.Π.Σ.

α) Η οργάνωση-μηχανοργάνωση και η κατασκευή σύγχρονου κτιρίου λειτουργίας του νέου Καποδιστριακού Δήμου Άμφισσας.

β) Τα δίκτυα ύδρευσης αποχέτευσης και ορθολογική διαχείριση των λυμάτων των υπολοίπων δημοτικών διαμερισμάτων.

γ) Η ορθολογική διαχείριση των απορριμμάτων του Δήμου(χ.υ.τ.α)

δ) Η δημοτική οδοποιία. Και δρόμοι σύνδεσης των δημοτικών διαμερισμάτων με τους ορεινούς όγκους που τα περιβάλλουν.

8. ΣΤΟΧΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Η ανάπτυξη του Δήμου εστιάζεται σε τέσσερις διακεκριμένους στόχους:

- α) Τουρισμός - Πολιτισμός**
- β) Ελιά**
- γ) Ο Δήμος κόμβος συγκοινωνιών και επικοινωνιών.**
- δ) Προσφορά υψηλής ποιότητας κατοικίας.**

9. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

α) Τουρισμός πολιτισμός

- Ανάπτυξη των ορεινών όγκων και οργάνωση τους για ορεινό τουρισμό (Ορειβασία, αναρρίχηση, ποδήλατο βουνού, κ.λ.π.)
- Αξιοποίηση φαραγγιού Ρεκάς.
- Δρόμος προς χιονοδρομικό κέντρο Παρνασσού μέσω Σπαρτόλακας.
- Δημιουργία χιονοδρομικού κέντρου Γκιώνας.
- Συντήρηση ανάδειξη προβολή του παραδοσιακού οικισμού των βυρσοδεψών (ταμπάκηδων) της Χάρμαινας στην Άμφισσα.
- Συντήρηση ανάδειξη προβολή παλαιάς πόλης Άμφισσας Βυζαντινού Ναού του Σωτήρος, Κάστρου Άμφισσας αρχαιολογικών χώρων Άμφισσας, Αγίας Ευθυμίας, Προσηλίου.
- Δημιουργία σύγχρονου κτιρίου για το Λαογραφικό μουσείο και οργανική σύνδεση του με το υπάρχον αρχαιολογικό μουσείο.
- Τέλος κατάρτιση οργανωμένου σχεδίου και πώληση των τουριστικών και πολιτιστικών δυνατοτήτων της περιοχής σε όλο τον κόσμο.

β) Ελιά

- Άρδευση του ελαιώνα
- Κατοχύρωση της ονομασίας - προέλευσης της ελιάς Άμφισσης.
- Κατοχύρωση του παραδοσιακού ελαιώνα της Άμφισσας ως βιολογικού και των προϊόντων που προκύπτουν από αυτόν(ελιάς λάδι) ως βιολογικών προϊόντων.
- Ενίσχυση των ντόπιων παραγωγών και βιοτεχνών συσκευασίας ελιάς
- Οργανωμένο σχέδιο προώθησης της ελιάς και του λαδιού στην παγκόσμια αγορά.

γ) Άμφισσα συγκοινωνιακός κόμβος

- Κατασκευή της εθνικής οδού Πάτρας - Θεσσαλονίκης μέσω Ναυπάκτου-Άμφισσης.
- Σύνδεση της Ανατολικής κεντρικής Ελλάδας (Αθήνα - Χαλκίδα), με αυτικινητόδρομο με την δυτική Ελλάδα (Αιτωλοακαρνανία, Ηπείρο, Νησιά Ιονίου), μέσω Άμφισσας.

δ) Δήμος Άμφισσας: Προσφορά για υψηλής ποιότητας κατοικία

Με την χρήση των διαδικτύων (Internet κ.λ.π.) θα δοθεί η δυνατότητα σε κατοίκους της πρωτεύουσας να μετακινηθούν για κατοικία μακριά από το κέντρο αφού θα μπορούν να κάνουν την δουλειά τους με την χρήση των δικτύων.Οι οικισμοί που απαρτίζουν τον Δήμο Άμφισσας μπορούν να προσφέρουν γη για κατοικία υψηλής ποιότητας και να πάρουν μερίδιο από την αποσυμφόρηση της πρωτεύουσας δεδομένης της μικρής απόστασης από αυτή αρκεί.

- Να εξιγchronιστεί και διευρυνθεί το σχέδιο πόλεως της Άμφισσας.
- Να προστατευθεί ο παραδοσιακός χαρακτήρας της πόλης και των χωριών θεσμοθετημένα.

- Να ολοκληρωθούν τα έργα υποδομής σε όλα τα δημοτικά διαμερίσματα
- Να προστατευθεί θεσμοθετημένα το φυσικό περιβάλλον του Δήμου.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΦΩΚΙΔΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΙΤΕΑΣ

ΙΤΕΑ 25 Φεβρουαρίου 1999

Αριθμ. Πρωτ.: 478

Δ/ΝΣΗ : Ηλ. Τρίγκα 47
Τ.Κ. : 332 00 ΙΤΕΑ
Τηλ. : (0265) 32.345, 32.860
FAX : (0265) 32.756

ΠΡΟΣ Τον κ. Νομάρχη Ν. Φωκίδας
33 100 ΑΜΦΙΣΣΑ

Κύριε Νομάρχη

Σας υποβάλλουμε συνημμένα τη πρότασή μας σχετικά με το Σχέδιο
Περιφερειακής Ανάπτυξης, για τις δικές σας περαιτέρω ενέργειες.

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΠΑΠΑΛΑΪΟΣ

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΗΜΟΥ ΙΤΕΑΣ

Ο Δήμος Ιτέας καταλαμβάνει μια ιδιαίτερη θέση από χωροταξική και γεωγραφική άποψη, είτε εξετάζοντας τη Φωκίδα μεμονωμένα, είτε τη περιφέρεια ολόκληρη.

Αποτελεί το επίνειο των Δελφών, της Άμφισσας και συγχρόνως τη μόνη διέξοδο της περιφέρειας ολόκληρης προς τον Κορινθιακό κόλπο. Ευρίσκεται πάνω στον βασικό οδικό άξονα Ναυπάκτου – Θερμοπυλών – Λαμίας και αποτελεί το φυσικό λιμάνι που θα μπορούσε εύκολα και επιτυχώς να αποσυμφορήσει το λιμάνι της Πάτρας κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις.

Κύρια απασχόληση των κατοίκων του Δήμου Ιτέας ήταν στις μεταλλευτικές δραστηριότητες εξόρυξης Βωξίτη, στα διάφορα εργοστάσια επεξεργασίας και συσκευασίας ελαιών, στο τουρισμό και στη καλλιέργεια της ελιάς. Μετά τη συρρίκνωση των μεταλλευτικών δραστηριοτήτων, το ουσιαστικό κλείσιμο των περισσότερων εργοστασίων της ελιάς και το όλο και μικρότερο εμπορικό ενδιαφέρον για την ελιά, η περιοχή **μαστιξεται κυριολεκτικά από ανεργία και ανέχεια**. Τούτο θα παρουσιάζετο εντονότερο αν δεν συνέτρεχαν πρόσφατα οι ενισχύσεις προς τους σεισμόπληκτους της περιοχής από τους σεισμούς του Ιουνίου 1995.

Το βάρος ως εκ τούτων των προγραμματιζόμενων επενδύσεων θα πρέπει να επικεντρωθεί σε ό,τι αφ' ενός θα προσελκύσει τον τουρίστα, αφ' ετέρου θα τον συγκρατήσει για όσο το δυνατόν μεγαλύτερο διάστημα στη περιοχή. Να γίνει η πλήρης, αποδοτική και μελετημένη εκμετάλλευση της ύπαρξης των Δελφών – του «ομφαλού της γης» - σε απόσταση ενός τετάρτου της ώρας. Αντίστοιχα ισχύουν και για τους επισκέπτες των δυο άλλων πόλων έλξεως του τουρισμού: Του Παρνασσού και της Αράχωβας από τη μια πλευρά και των ορεινών όγκων της Γκιώνας από την άλλη.

Η εκμετάλλευση όλων αυτών των συγκαιριών δεν θα γίνεται σε επίπεδο ανταγωνιστικό- που είναι και ανέφικτο και αδιανόητο- αλλά θα γίνεται συμπληρωματικά με τα υπόλοιπα τουριστικά ενδιαφέροντα, προσφέροντας την εναλλακτική απόλαυση της θάλασσας σε μικρή απόσταση.

Έργα που θα πετύχουν το σκοπό αυτό προτείνονται τα παρακάτω, πολλά των οποίων έχουν ήδη δρομολογηθεί και άλλα βρίσκονται σε τελικό στάδιο αλλά κατά διάφορες έννοιες «μπλοκαρισμένα».

1. **Ολοκλήρωση και λειτουργία της Μαρίνας στην Ιτέα** που παραμένει ημιτελής παρά του ότι βρίσκεται σε τελικό στάδιο. Υπολείπονται οι ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις- οι μελέτες εφαρμογής των οποίων υπάρχουν στη Δ.Τ.Υ.ΝΑ Φωκίδας- και η κατασκευή ελαχίστων κτιριακών εγκαταστάσεων η χωροθέτηση των οποίων έχει τύχει των περισσότερων των απαιτούμενων εγκρίσεων .
2. **Επέκταση και εξοπλισμός του λιμενοβραχίονα Ιτέας** και αποκατάσταση επουσιωδών ζημιών του από τους σεισμούς του 1995 ώστε να αναδειχθεί σε ουσιαστική πύλη εισόδου - εξόδου τουριστών στη χώρα μας.
3. **Διαμόρφωση των παραλιών Ιτέας – Κίρρας** με σύγχρονες εγκαταστάσεις και ανέσεις για λουόμενους, Οι ακτές που υπάρχουν είναι και πολλές και καθαρές και τιμημένες με τη γαλάζια σημαία της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, ενώ διαθέτουν και τις προϋποθέσεις εύκολου εμπλουτισμού των με κατάλληλο υλικό (άμμος)
4. **Ανάδειξη των αρχαιολογικών ευρημάτων της περιοχής** μας –κυρίως στη Κίρρα- με δημιουργία αρχαιολογικών συλλογών, έκθεσή των και προβολή των, ανασύροντας τα διάφορα ευρήματά της περιοχής από τις αποθήκες όπου φυλάσσονται. (Μουσείου των Δελφών). Δίνονται έτσι κίνητρα παραμονής των επισκεπτών και διανυκτερεύσεώς των, αντί να εξαντλούνται τα ενδιαφέροντά τους με ημερήσιες εκδρομές όπως κατά κανόνα γίνεται σήμερα.
5. **Εκτεταμένες αναπλάσεις** μεγάλων περιοχών του Δήμου, μετά από ενδελεχή μελέτη, ώστε να αποκτήσει η περιοχή μια συγκεκριμένη φυσιογνωμία, ευνοώντας την ευχάριστη διαμονή, την αναψυχή και τη ξεκούραση, σε συνδυασμό με τα πνευματικά και ιστορικά ενδιαφέροντα που προσφέρονται απλόχερα. Τέτοιες επεμβάσεις θα αφορούν τη παραλιακή ζώνη των κατοικημένων περιοχών, το πευκόφυτο λόφο των Αγίων Αναργύρων, πεζοδρομήσεις επιλεγμένων δρόμων , δημιουργίες παιδότοπων, χώρων αναψυχής, άθλησης κλπ.

6. **Αξιοποίηση** μετά από ειδική μελέτη **των ιαματικών πηγών της Κίρρας** για τα οποία οι υπάρχουσες αναλύσεις και γνωματεύσεις προεξοφλούν ευοίωνες προοπτικές.
7. **Σύνδεση Δελφών - Κίρρας με εναέριο σιδηρόδρομο** που θα έδινε την ευκαιρία στους επισκέπτες των Δελφών και της ευρύτερης περιοχής (ορεινοί όγκοι Παρνασσού) να θαυμάσουν αφ' υψηλού σε σύντομη διαδρομή όλο το μεγαλείο του Δελφικού Τοπίου και του Ελαιώνα, πάνω από τη Κοιλάδα του Πλειστού και το Κρισσαίο Πεδίο, ενημερωνόμενοι παράλληλα για την Ιστορία του Τόπου αλλά και τις διεξόδους αναψυχής που τους παρέχονται.
8. **Κατασκευή σύγχρονου ελικοδρομίου** που θα προσήλκυε υψηλού εισοδήματος επισκέπτες των Δελφών αλλά και θα εξυπηρετούσε τους ιδιοκτήτες των σκαφών που θα ήταν αγκυροβολημένα στη Μαρίνα της Ιτέας.
9. Με την ευκαιρία των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004, θα πρέπει να επιδιωχθούν **παράλληλες εκδηλώσεις**- αν όχι Ολυμπιακά Αγωνίσματα- όπως π.χ. ποιητικοί αγώνες, παραστάσεις Αρχαίου Δράματος κλπ. Λόγω και της μικρής απόστασης από την Αθήνα η διεκδίκηση **της αναστύλωσης του αρχαίου Θεάτρου των Δελφών** θα αποτελούσε τεράστιο πόλο έλξης τουριστών – προσκυνητών από ολόκληρο τον κόσμο. Θα μας έμενε σαν υποδομή και μετά τους Αγώνες και κυρίως θα αποτελούσε **μοναδικό κίνητρο διανυκτερεύσεων και περαιτέρω διαμονής** επισκεπτών στο τόπο μας. Ας σημειωθεί ότι μόλις πριν κάμποσα χρόνια το Θέατρο λειτουργούσε και εδίδοντο παραστάσεις με πολυάριθμους θεατές. Το Θέατρο τούτο είναι από τα πλέον καλοδιατηρημένα και οι εργασίες αναστύλωσής του δεν παρουσιάζουν τεχνικά προβλήματα.

Πέραν των παραπάνω καθ' εαυτού «τουριστικών» έργων, έργα που συντελούν στην υγιεινή, ευχάριστη διαμονή και των επισκεπτών και των κατοίκων θεωρούνται απαραίτητα και τέτοια είναι και τα παρακάτω:

1. **Κατασκευή αποχέτευσης Κίρρας** και σύνδεση με τον λειτουργούντα Βιολογικό Καθαρισμό της Ιτέας, παράλληλα με την ολοκλήρωση υπολοίπων τμημάτων του δικτύου αποχέτευσης Ιτέας.
2. **Ολοκλήρωση δικτύων ύδρευσης Κίρρας και Ιτέας**
3. **Κατασκευή και λειτουργία του Χ.Υ.Τ.Α.** για να πάψει το απαράδεκτο σημερινό φαινόμενο της ανεξέλεγκτης καύσης των σκουπιδιών «κάτω από τη μύτη» των Δελφών και σε ευθεία επικοινωνία με τη θάλασσα.

4. **Κατασκευή παρακαμπτηρίου της Ιτέας** (δυτικό τμήμα) ώστε να εκλείψει το φαινόμενο της αποκοπής στα δύο μιας πόλεως από ένα Εθνικό Δρόμο ταχείας Κυκλοφορίας. Ο δρόμος αυτός αποκόπτει σήμερα και το μοναδικό Γυμνάσιο και Λύκειο της περιοχής με προφανείς κινδύνους δυστυχημάτων. Ο δρόμος αυτός ας σημειωθεί ότι είναι εγκεκριμένος από πολλά χρόνια με το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο Ιτέας.
5. **Κατασκευή και λειτουργία του ΒΙΟτεχνικού Πάρκου της Ιτέας** σε περιοχή που είναι εγκεκριμένη από το ΥΠ.ΠΟ από το 1991 και θα περιορίσει σε συγκεκριμένη περιοχή τις έστω και ολίγον οχλούσες βιοτεχνίες, αποδεσμεύοντας τη κυρίως πόλη, δίνοντας και διέξοδο σε παράλληλες ή και συμπληρωματικές με το τουρισμό δραστηριότητες.
6. **Κατασκευή του εμπορικού λιμένα Ιτέας** – κατά βάση εξαγωγικού και εισαγωγικού σε διαφορετική θέση από το σημερινό τουριστικό λιμένα. Το λιμάνι αυτό μετά από σοβαρή μελέτη που θα αναδείκνυε και τα πλεονεκτήματα αλλά και τις πιθανές δυσμενείς επιπτώσεις του στο Τουρισμό θα μπορούσε να καταστεί σημαντικός εμπορικός κόμβος. Αν η ανωτέρω μελέτη εξέταζε και τη δυνατότητα σιδηροδρομικής σύνδεσης του λιμανιού αυτού με τον γειτονικό σιδηροδρομικό σταθμό του Μπράλλου, με βεβαιότητα θα προέκυπταν σημαντικά οφέλη από την διάνοιξη μιας νέας εμπορικής οδού :Εξωτερικό - Ιτέα- Μπράλλος – Αθήνα (ή Θεσσαλονίκη). Ειδικά αν τα εμπορευματοκιβώτια από το πλοίο τοποθετούνταν κατευθείαν στο σιδηρόδρομο. Λύση οικονομική και άκρως οικολογική, που θα αποσυμφορήσει τόσο το λιμάνι της Πάτρας, όσο και το σιδηροδρομικό σταθμό Αθηνών, πέραν της στρατηγικής σημασίας που ένα τέτοιο έργο ενέχει.

Τα έργα αυτά είναι δυνατόν να χρηματοδοτηθούν από διάφορα προγράμματα διότι χαρακτηρίζονται ως έργα Εθνικής σημασίας και η υλοποίησή τους στο μεγαλύτερο μέρος τους θα αποτελέσουν τη διέξοδο ολοκλήρου της περιοχής, που για αρκετούς θεωρείται τόπος εξορίας, αν και αποκαλείται «ομφαλός της γης» !!!

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΠΑΠΑΔΑΙΟΣ

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΙΤΕΑΣ

ΠΡΟΣ: Την Νομαρχιακή Αυτ/ση Φωκίδας
Γραφείο κ. Νομάρχη
331 00 Άμφισσα

ΘΕΜΑ: Προτάσεις έργων για ένταξη στο Γ΄ ΚΠΣ

Σας στέλνουμε συνημμένα την αριθ. 38/1998 απόφαση του Δημοτικού μας Συμβουλίου στην οποία περιέχεται η υπάρχουσα κατάσταση και το σχέδιο ανάπτυξης του Δήμου μας και παρακαλούμε για τις δικές σας ενέργειες.-

Α Π Ο Σ Π Α Σ Μ Α

Από το Πρακτικό 3/1999 συνεδρίασης του
Δημοτικού Συμβουλίου Λιδορικού

Στο Λιδορίκι και στο Δημοτικό κατάστημα σήμερα την 27-02-1999 ημέρα Σάββατο και ώρα 18.30' συνήλθε σε συνεδρίαση το Δημοτικό Συμβούλιο ύστερα από την αριθ. 524/18-02-99 έγγραφη πρόσκληση του Προέδρου του Δημοτικού Συμβουλίου, που επιδόθηκε στον καθένα Σύμβουλο με αποδεικτικό και δημοσιεύθηκε στον ειδικό χώρο ανακοινώσεων του Δήμου, σύμφωνα με τα άρθρα 94, 107 και 119 του Π.Δ. 410/1995 για την συζήτηση και λήψη αποφάσεων στα κατωτέρω θέματα της ημερήσιας διάταξης:

ΘΕΜΑ 1ο: Προτάσεις έργων για ένταξη στο Γ' ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ.

Πριν από την έναρξη της συνεδρίασης ο Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου διαπίστωσε ότι σε σύνολο δέκα πέντε (15) μελών βρέθηκαν παρόντα δέκα τρία (13) ήτοι:

ΠΑΡΟΝΤΕΣ

1. ΚΡΙΚΕΛΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	9. ΚΑΤΣΕΝΙΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ
2. ΚΟΤΣΟΝΙΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	10. ΜΟΛΟΓΙΑΝΝΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
3. ΓΟΥΡΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	11. ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
4. ΥΦΑΝΤΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	12. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ-ΛΑΚΑΦΩΣΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ
5. ΣΤΡΟΥΖΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	13. ΠΕΤΡΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
6. ΑΝΕΣΤΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	14. ΚΕ. ΒΑΪΔΩΝΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
7. ΧΑΡΔΑΛΟΥΠΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	15. ΤΣΙΩΤΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ
8. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΣ	

ΑΠΟΝΤΕΣ

Στην συνεδρίαση παρέστη και ο Δήμαρχος κ. Γεώργιος Κουλούλας.
Επίσης στη συνεδρίαση παρέστη και ο Θεοχάρης Μανιτάρης υπάλληλος του Δήμου για την τήρηση των πρακτικών της συνεδρίασης.

Ο Πρόεδρος ύστερα από την διαπίστωση απαρτίας κηρύξε την έναρξη της συνεδρίασης και εισηγήθηκε ως κατωτέρω τα θέματα της ημερήσιας διάταξης.

ΘΕΜΑ 1

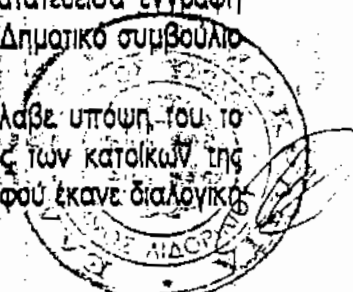
ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ 38/1999

Για το ανωτέρω θέμα της ημερήσιας διάταξης ο Πρόεδρος είπε τα εξής:
Έδωσε το λόγο στο Δήμαρχο ο οποίος και ενημέρωσε τους Δημοτικούς Συμβούλους σχετικά με το Γ' ΚΠΣ με αναγνώση υπομνήματός του το οποίο και έθεσε υπόψη του Συμβουλίου.

Στην συνέχεια ο Πρόεδρος έθεσε υπόψη του Δημοτικού Συμβουλίου την κατατεθείσα έγγραφη εισήγηση σχετικά με τις προτάσεις έργων για ένταξη στο Γ' ΚΠΣ και κάλεσε το Δημοτικό Συμβούλιο να προβεί στην κατάρτιση των προτάσεων έργων για ένταξη στο Γ' ΚΠΣ.

Το δημοτικό συμβούλιο αφού άκουσε την εισήγηση του προέδρου, έλαβε υπόψη του το υπόμνημα που κατατέθηκε από το Δήμαρχο και αφού αξιολόγησε τις ανάγκες των κατοίκων της ευρύτερης περιοχής για εκτέλεση έργων με χρηματοδότηση από το Γ' ΚΠΣ και αφού έκανε διαλογική συζήτηση,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΟΜΟΦΩΝΑ

Η εν γένει περιοχή την οποία καλύπτει ο νεοσύστατος Δήμος Λιδορικού έχει το θλιβερό προνόμιο να είναι από τις λιγότερο ανεπτυγμένες & πλέον προβληματικές περιοχές, όχι μόνο της χώρας μας αλλά και ολοκλήρου της Ευρώπης.

Ειδικότερα η υφιστάμενη κατάσταση έχει ως εξής:

Ο Δήμος Λιδορικού γεωγραφικά βρίσκεται στο βόρειο τμήμα του Νομού Φωκίδας. Είναι ορεινή περιοχή στο σύνολό της, με επίκεντρο το φράγμα του Μάρνου από όπου ως γνωστόν υδροδοτείται η Αθήνα. Συγκροτείται δε από τη συνένωση δέκα επτά (17) Δημοτικών Διαμερισμάτων (είκοσι δύο χωριών) με πληθυσμό τεσσάρων χιλιάδων τετρακοσίων τριών (4.403) κατοίκων, σύμφωνα με την τελευταία απογραφή του Μαρτίου του 1991.

Εξαιτίας κυρίως της μορφολογίας αυτής του εδάφους και της προκλητικής εγκατάλειψης εδώ και πολλά έτη από την Ελληνική Πολιτεία, το οδικό δίκτυο που συνδέει τα χωριά μεταξύ τους αλλά και με την πρωτεύουσα του Δήμου, βρίσκεται σε υποτυπώδη κατάσταση. Μεγάλο τμήμα του οδικού δικτύου αποτελείται από χωματόδρομους. Το πρόβλημα της μη ικανοποιητικής επικοινωνίας – συγκοινωνίας των χωριών του Δήμου εκτός του κακού δικτύου οφείλεται και στην κατασκευή της λίμνης του Μάρνου, που κατέστρεψε τις φυσικές οδούς επικοινωνίας των χωριών.

Συμμαντικότερα είναι επίσης τα προβλήματα ύδρευσης, αποχέτευσης και απόρριψης των σκουπιδιών που αντιμετωπίζουν τα χωριά του Δήμου μας, καθώς δεν υπάρχουν δίκτυα ύδρευσης αποχέτευσης και κατάλληλοι χώροι για την απόρριψη των απορριμμάτων.

Τα ανωτέρω σε συνδυασμό με την έλλειψη έργων υποδομής, την απαρχαιωμένη γεωργική και κτηνοτροφική εκμετάλλευση, την ανύπαρκτη βιοτεχνική, βιομηχανική και υποτυπώδη τουριστική ανάπτυξη, είχαν σαν αποτέλεσμα τη σταδιακή εγκατάλειψη των ορεινών χωριών του Δήμου, φαινόμενο που συνοδεύτηκε από την ανάλογη εσωτερική μετανάστευση των κατοίκων. Έτσι ο πληθυσμός του δήμου που ανέρχεται σήμερα όπως προαναφέρθηκε σε 4.403 κατοίκους είναι πλασματικός μια και κατά τους χειμερινούς μήνες ο πληθυσμός δεν ξεπερνά τους 2.500 κατοίκους. Η διάρθρωση του πληθυσμού καθίσταται πλέον ημιαστική και αγροτική.

Οι τομείς που στηρίζεται σήμερα η ανάπτυξη του Δήμου είναι ως επί το πλείστον η κτηνοτροφία και ο τουρισμός ειδικών μορφών (αγροτουρισμός – ορειβασία).

ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Αν και η διαμορφωμένη κατάσταση σήμερα, όπως περιγράφεται παραπάνω, δεν αφήνει σημαντικά περιθώρια, η νέα Δημοτική Αρχή αξιοποιώντας όλες γενικά τις δυνατότητες της περιοχής και ιδίως το έμπυχο δυναμικό αυτής, θα επιδιώξει την ανάπτυξη όλων των τομέων της οικονομίας (πρωτογενούς, δευτερογενούς και τριτογενούς) εκμεταλλευόμενη το εθνικό και κοινοτικό νομοθετικό πλαίσιο και τις δυνατότητες χρηματοδότησης που αυτό δίνει. Προσβλέπει δε στην συνδρομή – προσφορά και του ιδιωτικού τομέα στην ανάπτυξη των βασικών τομέων οικονομίας του Δήμου.

ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ

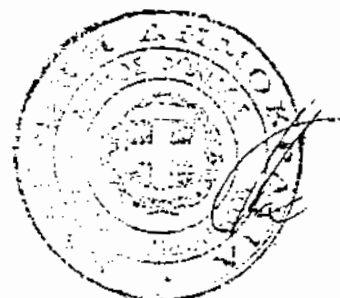
Αξιοσημείωτη είναι η παρουσία της κτηνοτροφίας, λόγω της μακράς παράδοσης των κατοίκων στον τομέα αυτό, αλλά και της αξιόλογης έκτασης των βόσκητων.

Δυνατότητες ανάπτυξης παρέχουν και τα παραγωγικά δάση του Νομού.

Στόχος είναι ο πρωτογενής τομέας με τα έργα υποδομής που προτείνονται παρακάτω, παρά τις εγγενείς αδυναμίες του, να συμβάλλει αποφασιστικά στην αύξηση των χαμηλών ρυθμών ανάπτυξης του Δήμου.

ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ

Η μεταποίηση στο Δήμο στηρίζεται κυρίως στα γεωργικά και κτηνοτροφικά προϊόντα. Οι δυνατότητες ανάπτυξης επικεντρώνονται σε αυτά, τη μεταποίηση δασικών προϊόντων καθώς και στην παραδοσιακή βιοτεχνία.

ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ

Αν και οι φυσικές ομορφιές των ορεινών όγκων του Δήμου είναι τεράστιες, δεν υπάρχει οργανωμένη τουριστική ανάπτυξη και αξιοποίηση της περιοχής.

Θα επικεντρώσουμε τις προσπάθειές μας για την δημιουργία τουριστικής υποδομής θερινού αλλά και χειμερινού τουρισμού σε όλα τα γραφικά χωριά του Δήμου Λιδορκίου κατά την περίοδο 2000-2006. Αυτό θα συμβεί αξιοποιώντας το συγκριτικό πλεονέκτημα ότι προσφέρεται η περιοχή μας για διακοπές και για σπορ όπως το κυνήγι, η ορειβασία, η αναρρίχηση ακόμα-ακόμα και η κωπηλασία στη λίμνη του Μόρνου.

Για την επίτευξη των παραπάνω στόχων πρέπει να δημιουργηθεί ένα συγκεκριμένο και ορθολογικό πρόγραμμα δράσης που θα συμβάλει στην ουσιαστική ανάπτυξη όλων των τομέων οικονομικής, κοινωνικής και πολιτισμικής δραστηριότητας του Δήμου, με κύριο στόχο αφενός να ξεπεράσει ο Δήμος τις αδυναμίες του έτσι ώστε να εξομαλυνθούν οι ανισότητες ανάπτυξης μεταξύ αυτού και των υπόλοιπων περιοχών της Φωκίδας και αφετέρου να αξιοποιήσει τις πραγματικές του δυνατότητες.

Στο πλαίσιο του προγράμματος τα έργα που πρέπει να εκτελεστούν και οι στόχοι που πρέπει να επιτευχθούν έχουν ως εξής:

ΟΔΟΠΟΙΑ

- 1) Εθνικός δρόμος Άμφισσας Λιδορκίου (Νομαρχιακή Αυτ/ση)
- 2) Εθνικός δρόμος Αντιρρίου - Ναυπάκτου - Λιδορκίου - Θερμοπυλών (μέσο Συκιάς - Στρώμης). (Περιφέρεια)
- 3) Παραλίμνιος περιφερειακός δρόμος -Γέφυρες Στενού και Κοσκίνου (Λίμνη Μόρνου).
- 4) Ασφαλτόστρωση δρόμου Μηλιάς-Στίλιας.
- 5) Συνέχιση ασφαλτόστρωσης δρόμου προς Δάφνο (Συνεχιζόμενο)
- 6) Ασφαλτόστρωση δρόμου Εθνικής οδού Λιδορκίου-Ναυπάκτου με Δημοτικό διαμέρισμα Περιθιώτισσας.
- 7) Ασφαλτόστρωση δρόμου δημοτικού διαμερίσματος Δωρικού.
- 8) Ασφαλτόστρωση δρόμου από Κονιάκο προς Μουσουνίτσα (Διαδημοτικός).

ΥΔΡΕΥΣΗ

- 1) Νερό Στρώμης για ύδρευση των κατωτέρω Δημοτικών διαμερισμάτων δια φυσικής ροής:
  - α) Συκίας
  - β) Λευκαδιτίου
  - γ) Λιδορκίου
  - δ) Πεντάπολης- Λεύκας
  - ε) Μαλανδρίνου
  - ς) Βραίας
  - η) Αμυγδαλιάςκαι δυνατότητα ύδρευσης και άλλων Δημοτικών διαμερισμάτων Κονιάκου, Καλλίου, Δωρικού και Καρουτών.

ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ

- 1) Διάνοιξη & συντήρηση αγροτικών κτηνοτροφικών δρόμων.
- 2) Κατασκευή ομβροδεξαμενών - ποτιστρών

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

1. Δημιουργία εγκαταστάσεων καπηλασίας στη Λίμνη του Μόρνου.
2. Αξιοποίηση Αρχαιολογικών χώρων (Καλλιόλη, Μαλανδρίνο, Αιγίτιο)
3. Αναρριχητικό κέντρο Συκιάς (Σε εξέλιξη).
4. Δημιουργία Δημοτικών Ξενώνων.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

1. Δημιουργία ΧΥΤΑ
- 3) Αποχέτευση λεκάνης απορροής Μόρνου
(Σε ορισμένα Δημοτικά διαμερίσματα υπάρχουν τεχνικές μελέτες).
- 2) Δημοτικά Σφαγεία Λιδορικού (υπάρχει μελέτη)

Η παρούσα απόφαση έλαβε αύξ. αριθμό 38/1999.

Το παρόν πρακτικό αφού συντάχθηκε και αναγνώσθηκε υπογράφεται ως κατωτέρω:

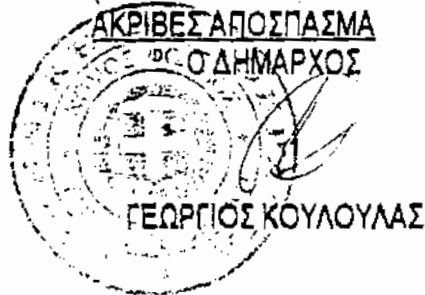
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΤΑ ΜΕΛΗ

(ΑΚΟΛΟΥΘΟΥΝ ΥΠΟΓΡΑΦΕΣ)

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΛΟΥΛΑΣ

ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΣΤΟΧΩΝ-ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΗΜΟΥ ΓΑΛΑΞΙΔΙΟΥ
ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΣΠΑ)
ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΙΚΕΙΜΕΝΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ 3^{ου} ΚΠΣ (ΠΑΚΕΤΟ ΣΑΝΤΕΡ)

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Ο νέος Δήμος Γαλαξειδίου κατέχει την δυτική εσοχή του Κρисиαίου κόλπου και βρίσκεται στο ΝΑ τμήμα του νομού Φωκίδας . Περιλαμβάνει τις πρώην κοινότητες Πέντε ορίων και Βουνιχώρας κτισμένες στους πρόποδες του όρους Γκιώνα και των Αγίων Πάντων η οποία βρέχεται από τα νερά του Κορινθιακού . Έχει συνολική έκταση 126.088 στρέμματα και πληθυσμό 2.494 κατοίκους .

Το Γαλαξείδι κρατώντας χρόνια τώρα ανεξίτηλο το χρώμα της παράδοσης έχει παραμείνει ένας από τους στυλοβάτες αυτής , επιδεικνύοντάς την με κάθε τρόπο στον επισκέπτη . Μία περιήγηση ωστόσο στα γύρω χωριά (Βουνιχώρα – Πεντεόρια –Άγιοι Πάντες) θα πείσει τον καθέναν ότι και αυτά κρατούν τη δική τους παράδοση (ενασχόληση με αγροτικές εργασίες) με το δικό τους τρόπο . Έτσι συνολικά ο Δήμος Γαλαξειδίου συγκεντρώνει τις βιοποριστικές και αναπτυξιακές του δραστηριότητες σε άξονες διαφοροποιημένους , εξίσου όμως απαραίτητους για την ανάπτυξη του τόπου και την βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών του (πολιτισμός-τουρισμός-αγροτική παραγωγή και κτηνοτροφία) .

Με κριτήριο τα παραπάνω αναφερόμενα και κατεύθυνση την αναπτυξιακή του πορεία ο δήμος Γαλαξειδίου κρίνει σκόπιμο να επικεντρώσει το ενδιαφέρον του στην δημιουργία υποδομών πολιτιστικής-τουριστικής ανάπτυξης (παραλιακού τουρισμού και αγροτουρισμού) και ανάπτυξης της αγροτικής και κυρίως της κτηνοτροφικής παραγωγής

1) ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Στοιχεία που θα μπορέσουν να δώσουν ώθηση στην τουριστική ανάπτυξη της περιοχής με αύξηση τόσο του αγροτικού όσο και του παραλιακού τουρισμού θεωρούμε τα εξής :

Τη δημιουργία σύγχρονων εξοπλισμένων πλαζ στα δημοτικά διαμερίσματα Γαλαξειδίου(τόξο Προφήτη Ηλία) και Αγίων Πάντων (παραλία Αγίων Πάντων) οι οποίες θα προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στους θερινούς παραθεριστές ενώ η υπαρξή τους θα προσελκύσει ακόμη περισσότερους . Σε αυτήν την κατεύθυνση κινούμενοι θα πρέπει να αναγνωρίσουμε και την ανάγκη ανάπλασης και εκσυγχρονισμού λιμανιού το οποίο θα παρέχει τις βασικές υπηρεσίες στους εκ θαλάσσης επισκέπτες της περιοχής .

Θα πρέπει να γίνει προσπάθεια ένταξης των δημοτικών διαμερισμάτων Βουνιχώρας και Πέντε ορίων αλλά και των υπόλοιπων σε προγράμματα αγροτικού τουρισμού (πρωτοβουλία LEADER) ώστε να δημιουργηθούν οι απαραίτητες στον τομέα υποδομές (καταλύματα κ.λ.π.) στις περιοχές αυτές . Σημαντικό για την ορεινή Βουνιχώρα είναι και το έργο κατασκευής του δρόμου προς Καραούλια ο οποίος είναι τουριστικού ενδιαφέροντος, εξασφαλίζοντας πρόσβαση στον αξιολόγο ορεινό όγκο της περιοχής.

2) ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Επίσης απαραίτητη για την περαιτέρω τουριστική ανάπτυξη είναι και η αξιοποίηση υπαρχόντων στοιχείων φυσικού κάλλους όπως της σπηλιάς στο λιμάνι Γαλαξειδίου και αρχαιολογικών στοιχείων όπως ο φωτισμός των αρχαίων τειχών Γαλαξειδίου και Αγίων Πάντων και η αναστύλωση του Καποδιστριακού σχολείου ύστερα βεβαίως από την σχετική απαλλοτρίωση καθώς επίσης και του Παρθεναγωγείου, και συντήρηση και ανάδειξη των δημοτικών διατηρητέων κτιρίων (Τσαλαγγύρα, Αγγελέικο)

Σε θέματα πολιτισμού ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στην προστασία του παραδοσιακού χαρακτήρα του Γαλαξειδίου με έλεγχο της οικιστικής δραστηριότητας και ανάδειξης των παραδοσιακών και διατηρητέων κτιρίων του δήμου στοιχείο ιδιαίτερα ελκυστικό για τους επισκέπτες . Για το λόγο αυτό απαραίτητη είναι η μελέτη και συντήρηση γενικά παραδοσιακών και διατηρητέων κτιρίων .

7) ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Το Γαλαξείδι έχοντας πολλά να προσφέρει τόσο κατά τους θερινούς μήνες όσο κατά τους χειμερινούς μήνες συγκεντρώνει πληθώρα κόσμου. Υπολογίζεται ότι τους θερινούς μήνες ο πληθυσμός του Γαλαξειδίου υπερβαίνει τους 3000 κατ. Οι προβλέψεις για τα επόμενα 10 χρόνια είναι ότι ο πληθυσμός θα ξεπερνά τις 6 χιλιάδες. Αυτό όμως σημαίνει εκτός όλων των θετικών στοιχείων και αύξηση των αστικών αποβλήτων κατά ένα σημαντικό βαθμό με τις γνωστές για το περιβάλλον συνέπειες. Έτσι κρίνεται αναγκαία η κατασκευή τόσο του αποχετευτικού δικτύου της πόλης όσο και του εργοστασίου βιολογικής επεξεργασίας των λυμάτων αυτών, υποδομή απαραίτητη για να εξασφαλίσει την αειφορία της ανάπτυξης της περιοχής. Τέλος προσοχή πρέπει να δοθεί και στην προστασία του ζωτικής σημασίας για τον τουρισμό του Γαλαξειδίου άλσους του Δήμου.

8) ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Σημαντική είναι η προσπάθεια που πρέπει να γίνει για την διατήρηση του παραδοσιακού χαρακτήρα της περιοχής αλλά και την ταυτόχρονη ανάπτυξη της. Προς αυτή την κατεύθυνση θεωρείται αναγκαία η ενεργοποίηση πολεοδομικής μελέτης αναθεώρησης και επέκτασης του σχεδίου πόλεως Γαλαξειδίου και καθορισμός του κάμπου Προφήτη Ηλία ως οικιστικής ζώνης αφού η περιοχή είναι η φυσική συνέχεια του υπάρχοντος οικισμού.

Ανάλογη προσπάθεια προς αυτή την κατεύθυνση πρέπει να γίνει για την εκπόνηση και εφαρμογή μελέτης πολεοδόμησης και στο Δ.Δ. Αγίων Πάντων

9) ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Η κτηνοτροφική παραγωγή αποτελεί για τον τόπο μας ένα αναπόσπαστο κομμάτι της ζωής μας και συνεχίζει μέχρι σήμερα να αποτελεί πόρο ζωής για μεγάλη μερίδα των πολιτών του δήμου μας. Αναβάθμιση της κτηνοτροφικής παραγωγής μπορεί να υπάρξει μόνο με την δημιουργία βασικών υποδομών όπως δεξαμενές, ποτίστρες και δρόμους που θα διευκολύνουν την προσπέλαση στις ορεινές και πολλές φορές δύσβατες κτηνοτροφικές περιοχές ή και μονάδες.

Οι κατευθύνσεις του Σχεδίου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΣΠΑ) θα μπορούσαν κατ'αρχάς να εξειδικευτούν με έργα και παρεμβάσεις όπως στους παρακάτω πίνακες.

ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΣΤΟΧΩΝ-ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΗΜΟΥ

ΓΑΛΑΞΕΙΔΙΟΥ

ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΙΚΕΙΜΕΝΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ 3^{ου} ΚΠΣ (ΠΑΚΕΤΟ ΣΑΝΤΕΡ)

1) ΠΛΑΖ - ΛΙΜΑΝΙΑ

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ : 1.150.000.000 δρχ.

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
Μελέτη διαμόρφωσης πλαζ Γαλαξειδίου.	75.000.000 δρχ
Πλαζ Γαλαξειδίου (τόσο Προφήτη Ηλία)	800.000.000 δρχ.
Μελέτη διαμόρφωσης λιμένα Αγίων Πάντων	5.000.000 δρχ
Διαμόρφωση λιμένα Αγίων Πάντων	50.000.000 δρχ.
Μελέτη αποκατάστασης ζημιών λιμένος Χηρόλακα Γαλαξειδίου	20.000.000 δρχ.
Αποκατάσταση ζημιών λιμένος Χηρόλακα Γαλαξειδίου	200.000.000 δρχ.

2) ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ : 990.000.000 δρχ

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
Αξιοποίηση «Σπηλιάς» Γαλαξειδίου	55.000.000 δρχ.
Μελέτη αξιοποίησης σπηλιάς	5.000.000 δρχ
Φωτισμός τειχών Γαλαξειδίου-Αγίων Πάντων	10.000.000 δρχ
Απαλλοτρίωση-συντήρηση-Αναστύλωση Καποδιστριακού σχολείου	300.000.000 δρχ.
Μελέτη Συντήρησης- Αναστύλωσης Καποδιστριακού σχολείου	25.000.000 δρχ
Υποδομές αγροτουριστικής ανάπτυξης (Δρόμος προς Καραούλια Βουνιχώρας)	100.000.000 δρχ.
Μελέτη συντήρησης- Αναστύλωσης Παρθεναγωγείου	65.000.000 δρχ
Συντήρηση- Αναστύλωση Παρθεναγωγείου	280.000.000 δρχ
Συντήρηση Κτηρίου Τσαλαγγύρα (σημερινό Δημαρχείο)	50.000.000 δρχ
Συντήρηση Κτηρίου Ναυτικού και Εθνολογικού Μουσείου	50.000.000 δρχ
Συντήρηση Κτηρίου Λαογραφικού Μουσείου (οίκημα Αγγελή)	50.000.000 δρχ

3) ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ :280.000.000

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
Ένταξη των δημοτικών διαμερισμάτων σε προγράμματα βελτίωσης βοσκοτόπων	40.000.000 δρχ.
Κατασκευή δρόμων σε αγροτοκτηνοτροφικές μονάδες	130.000.000 δρχ.
Κατασκευή ποτιστρών και ομβροδεξαμενών	60.000.000 δρχ.
Διάνοξη αγροτοκτηνοτροφικού δρόμου Πέντε ορίων - Βουνιχώρας	50.000.000 δρχ.

4) ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ : 2.700.000.000 δρχ.

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
Κατασκευή εργοστασίου βιολογικού καθαρισμού.	500.000.000 δρχ
Κατασκευή αποχετευτικού δικτύου Γαλαξειδίου	2.000.000.000 δρχ.
Κατασκευή υποθαλάσσιου αγωγού διάθεσης	100.000.000 δρχ.
Καθαρισμός Εθνικού δρόμου Ιτέας -Ναυπάκτου και παρεμβάσεις ποιοτικής αναβάθμισης αυτού στα όρια Δήμου Γαλαξειδίου	80.000.000 δρχ.
Μέτρα προστασία άλσους Γαλαξειδίου	20.000.000 δρχ.

5) ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ**ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ : 140.000.000 δρχ.**

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
Μελέτη αναθεώρησης και επέκτασης σχεδίου πόλεως	100.000.000 δρχ.
Εκπόνηση και εφαρμογή πολεοδομικού σχεδιασμού Δημοτικού Διαμερίσματος Αγίων Πάντων	40.000.000 δρχ.

Το συνολικό κόστος των απαιτούμενων παρεμβάσεων με βάση τον ενδεικτικό προϋπολογισμό τους ανέρχεται στο ποσό των **5.260.000.000 δραχμών**.

Επιπλέον απαραίτητες θεωρούνται οι παρεμβάσεις για τα παρακάτω έργα, εμβέλειας Περιφερειακού Σχεδιασμού ή ακόμη και Εθνικού. (παρατίθενται χωρίς ένδειξη προϋπολογισμού).

6) ΣΥΝΔΕΤΗΡΙΟΣ ΟΔΙΚΟΣ ΑΞΟΝΑΣ ΑΝΤΙΡΡΙΟΥ - ΘΕΡΜΟΠΥΛΩΝ

Το έργο θεωρείται από τα πλέον κρίσιμα για την ανάπτυξη της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας γενικά αλλά και ειδικά για κάθε δήμο από τον οποίο διέρχεται. Ο δρόμος προβλέπεται να διευκολύνει στην προσπελασιμότητα της περιοχής του δήμου από τους κατοίκους των αστικών κέντρων τόσο της ίδιας της περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας όσο και των κοντινών σε αυτή αστικών κέντρων με άμεσο αποτέλεσμα την αύξηση στην προσέλευση τουριστών. Μέσα από τον σχεδιασμό του έργου πρέπει να επιχειρηθεί η πλήρης παράκαμψη του οικισμού Γαλαξιδίου.

7) ΕΘΝΙΚΟΣ ΔΡΟΜΟΣ ΑΜΦΙΣΣΑΣ- ΛΙΔΟΡΙΚΙΟΥ

Ο δρόμος αυτός θα βοηθήσει σημαντικά στην ανάπτυξη των ορεινών περιοχών τόσο του Δήμου όσο και του νομού ολόκληρου ευρύτερα. Θα διευκολυνθεί σημαντικά η εξυπηρέτηση των δημοτών αφού η επίσκεψη στην Αμφίσσα είναι συχνή (κυρίως λόγω της συγκέντρωσης των περισσότερων δημόσιων υπηρεσιών) αλλά παράλληλα θα δώσει ώθηση και στην τουριστική ανάπτυξη αφού όλη σχεδόν η ορεινή Φωκίδα έχει πλούσιο φυσικό κάλλος το οποίο παραμένει ανεκμετάλλευτο.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
 ΝΟΜΟΣ ΦΩΚΙΔΟΣ
 ΔΗΜΟΣ ΤΟΛΟΦΩΝΟΣ
 ΕΡΑΤΕΙΝΗ ΦΩΚΙΔΟΣ
 33053 ΕΡΑΤΕΙΝΗ
 ΤΗΛ. 0266-31100
 FAX 0266-31100

Ερατεινή 5/3/1999
 Αριθμ. Πρωτ. 495

ΠΡΟΣ Κον Απόστολο Καραχαλιό
 Νομάρχη Φωκίδος
 Αμφισσα Φωκίδος
 33100 Αμφισσα
 ΚΟΙΝ. Δ/ση Προγραμματισμού
 Ν.Α Φωκίδος
 Αμφισσα Φωκίδος
 33100 Αμφισσα

ΘΕΜΑ « Υλοβολή της αναπτυξιακής πρότασης του Δήμου Τολοφώνος στα πλαίσια
 κατάρτισης του Σ.Π.Α του 3^{ου} Κ.Π.Σ »

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Ο Δήμος Τολοφώνος βρίσκεται στο νοτιοδυτικό τμήμα του νομού Φωκίδος, απαρτίζεται από εννέα δημοτικά διαμερίσματα και έχει συνολική έκταση 131.384 τ.μ. Κατά το 70% ο πληθυσμός του δήμου κατοικεί στην παραλιακή ζώνη. Οι κυριότερες ανασχολήσεις των κατοίκων είναι ο τουρισμός και σε επίπεδο πρωτογενούς τομέα η μονοκαλλιέργεια της ελιάς, η αλιεία και η κτηνοτροφία.

Σε επίπεδο πληθυσμού πάνω από το μισό είναι κάτω της ηλικίας των σαράνταπεντε ετών και υπάρχει ενδιαφέρον παραμονής των νέων ανθρώπων στην περιοχή.

Η ανάπτυξη του νέου δήμου ακολουθεί όπως είναι φυσικό την γενικότερη ανάπτυξη του Νομού Φωκίδας στον οποίο εντάσσεται, η οποία γίνεται με πολύ αργούς ρυθμούς. Ειδικότερα στον τουρισμό, που αποτελεί τον κύριο μοχλό ανάπτυξης της περιοχής, η ανάπτυξη του έχει γίνει διζωνικά με έντονη πόλωση προς τα ανατολικά του νομού, ενώ το υπόλοιπο τμήμα του νομού, υστερεί σημαντικά.

ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2000-2006

Βασικοί τομείς στους οποίους επικεντρώνεται η ανάπτυξη του Δήμου Τολοφώνος, είναι ο τουρισμός, και οι δραστηριότητες του πρωτογενή τομέα (καλλιέργεια της ελιάς, αλιεία, κτηνοτροφία).

Ο νέος δήμος παρουσιάζει ιστορικό και αρχαιολογικό ενδιαφέρον, ειδικά στην παράκτια περιοχή που περιλαμβάνεται από την Πάνορμο έως την Γλυφάδα, όπου ανθίζουν διαδοχικές κοιλιάδες στις περισσότερες των οποίων, πλάι στους νέους οικισμούς υπάρχουν λείψανα αρχαίων οχυρώσεων που θυμίζουν ότι η δύσβατη αυτή ζώνη κατοικήθηκε στην αρχαιότητα από Λοκρικά φύλα. Εξέχουσα θέση σε αυτούς κατέχει το κάστρο Τολοφώνος (πρώην Βιτρινίτσας), Βυζαντινό μνημείο και η παραλία Τολοφώνος, αρχαιολογικός χώρος για την προστασία εκτεταμένων ερειπίων οχυρώσεων και οικισμών που καλύπτουν χρονικά περίοδο από τα Μυκηναϊκά έως τα Μεσαιωνικά χρόνια. Πρόκειται για τα λείψανα της αρχαίας πόλης Οιάνθειας στο λόφο « Πίθα » ή Αγία Παρυσκευή, όπου τοποθετείται και η Βιτρινίτσα των Βυζαντινών ή Μεσαιωνικών χρόνων. Στον χώρο αυτόν περιλαμβάνονται και τα ερείπια οχύρωσης από αργολιθοδομή στο λόφο Παλαιόκαστρο 1 χ.λ.μ. Β.Δ του λόφου Πίθα. Στον παραπάνω αρχαιολογικό χώρο έχουν ήδη αρχίσει εκσκαφές αλλά εξελίσσονται με πολύ αργούς ρυθμούς.

Ένας άλλος σημαντικός ιστορικός χώρος, στις παρυφές του νέου δήμου, είναι οι τρεις νησίδες που αποτελούν τα Τριζόνια, τα οποία τον Απρίλιο του 1825 καταστράφηκαν ολοσχερώς από τους Τούρκους και στα οποία κατασκεύασαν αποθήκες πολεμοφοδίων. Τον Μάιο του 1827 τα Τριζόνια δέχθηκαν επίθεση από τους Έλληνες για την κατάληψή τους, και τελικά στις 11 Οκτωβρίου 1828 ανακαταλήφθηκαν από τους Έλληνες.

Σήμερα η μεγαλύτερη νησίδα των Τριζονίων αποτελεί το μόνο κατοικημένο νησί στην συνολική Παραλιακή ζώνη του Κορινθιακού Κόλπου, που επίσης παρέχει δυνατότητες λιμενισμού ιδιωτικών και αλιευτικών σκαφών.

Στην περιοχή του νέου δήμου Τολοφώνος η παράκτια ζώνη έχει αναπτυχθεί τουριστικά και βρίσκεται σε ένα μέτριο επίπεδο. Υπάρχουν σε όλα τα παραλιακά δημοτικά διαμερίσματα και στους διάφορους οικισμούς, ενοικιαζόμενα δωμάτια καθώς και λίγα ξενοδοχεία. Επίσης υπάρχουν ταβέρνες και εστιατόρια

καθώς και καταστήματα τροφίμων και τουριστικών ειδών, έτσι ώστε ο επισκέπτης να μπορεί να εξυπηρετηθεί σε ένα ικανό βαθμό.

Για την περαιτέρω τουριστική ανάπτυξη της παραλιακής ζώνης, κρίνεται απαραίτητο να προωθηθούν έργα ανάδειξης των υφιστάμενων ιστορικών και αρχαιολογικών χώρων, με προσπάθεια σύνδεσης των παραπάνω, με την ευρύτερη παραλιακή ζώνη του νομού Φωκίδος και ειδικότερα προς τα ανατολικά, με τον παραδοσιακό οικισμό του Γαλαξιδίου και του αρχαιολογικού χώρου των Δελφών.

Στα πλαίσια της ανάπτυξης του αγροτουρισμού στον ευρύτερο ορεινό όγκο της ορεινής Διορίδας, υπάρχουν δυνατότητες να αναπτυχθεί η ορεινή ζώνη του νέου δήμου με αιχμή το ορεινό δημοτικό διαμέρισμα της Καλλιθέας, η οποία παρουσιάζει μεγάλο τουριστικό ενδιαφέρον, λόγω της τοπογραφίας της περιοχής, που θα μπορούσε να εξελιχθεί σε φυσικό «Μπαλκόνι» του ορεινού συμπλέγματος Τρικόρφου. Η ορεινή περιοχή του δήμου, σε συνδυασμό με τον ευρύτερο ορεινό όγκο, παρέχει δυνατότητες ανάπτυξης εναλλακτικών μορφών τουρισμού σε όλη την διάρκεια του χρόνου.

Απαραίτητη προϋπόθεση για όλα τα παραπάνω είναι η ολοκλήρωση και επέκταση των δικτύων υποδομών ώστε να βελτιωθούν οι συνθήκες διαμονής των επισκεπτών. Πιο συγκεκριμένα, απαιτείται η βελτίωση του οδικού δικτύου, κυριότερα αυτού που συνδέει τα ορεινά δημοτικά διαμερίσματα, η κατασκευή δικτύου αποχέτευσης στους παραλιακούς οικισμούς και σύνδεσή τους με τον υφιστάμενο βιολογικό καθαρισμό ή με τους βιολογικούς καθαρισμούς που σχεδιάζονται να δημιουργηθούν, καθώς και η επέκταση του υπάρχοντος βιολογικού καθαρισμού της Ερατεινής, ώστε να καλύψει τις αυξημένες ανάγκες.

Αυξημένες ανάγκες παρουσιάζονται σε θέματα ύδρευσης δημοτικών διαμερισμάτων, των οποίων η ύδρευση είναι πλημμελής έως ανύπαρκτη και ειδικά κατά τους καλοκαιρινούς μήνες που η περιοχή επιβαρύνεται με μεγάλο αριθμό επισκεπτών και τουριστών.

Είναι αναγκαία η προώθηση δημιουργίας ΧΥΤΑ που προορίζεται να καλύπτει τις ανάγκες του Δήμου Λιδορκίου και Δήμου Τολοφώνας.

Επιβάλλεται η ενίσχυση υποδομών φιλοξενίας και η ολοκλήρωση υπαρχόντων υποδομών, όπως το αλιευτικό καταφύγιο Τριζονίων και η προώθηση κατασκευής του αλιευτικού καταφυγίου Αγίου Σπυριδώνος. Επίσης είναι απαραίτητα έργα ανάπλασης όπου αυτό απαιτείται για να επιτευχθεί η εναρμόνιση με το φυσικό περιβάλλον, καθώς και έργα αξιοποίησης του λιμένα Αγίου Νικολάου που αποτελεί το μοναδικό λιμάνι ολόκληρου του νομού το οποίο έχει ακτοπλοϊκή σύνδεση με την Πελοπόννησο και αποτελεί την εναλλακτική λύση της σύνδεσης μέσω Ρίου - Αντιρρίου.

Όλες οι παραπάνω ενέργειες, θα βοηθήσουν στην προσέλκυση νέων επενδυτών, δημιουργία νέων σύγχρονων τουριστικών μονάδων που θα έλξουν μεγαλύτερο αριθμό τουριστών, εφόσον παράλληλα δημιουργηθεί δίκτυο διαφήμισης και προώθησης των τουριστικών υπηρεσιών σε συνδυασμό με το φυσικό κάλλος.

Όλες οι παραπάνω δραστηριότητες θα πρέπει να έχουν σαν γνώμονα την προστασία και την διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος.

Για την ανάπτυξη του Πρωτογενούς Τομέα σε ότι αφορά την καλλιέργεια της ελιάς, πρέπει να διερευνηθεί και να προωθηθεί η άρδευση των ελαιοδένδρων όπου αυτή είναι εφικτή. Επίσης στον τομέα της μεταποίησης να ενισχυθεί με θεσμικά μέτρα η ίδρυση μονάδων συσκευασίας και τυποποίησης του ελαιολάδου. Οι καιρικές συνθήκες ευνοούν την ανάπτυξη δυναμικών καλλιεργειών, όπως θερμοκήπια με αντικείμενο κηπευτικά και λουλούδια. Επίσης μπορεί να ενισχυθεί η καλλιέργεια των εσπεριδοειδών σε συσχέτιση πάντα με τις δυνατότητες άρδευσης.

Η αλιεία έχει μεγάλες δυνατότητες ανάπτυξης με την ορθολογική αξιοποίηση του αλιευτικού δυναμικού του Κορινθιακού κόλπου, ενώ παράλληλα ένας δυναμικά αναπτυσσόμενος κλάδος είναι η γλυκοκαλλιέργεια.

Για την ανάπτυξη των δύο παραπάνω κλάδων απαιτείται ο εκσυγχρονισμός του μηχανικού εξοπλισμού των αλιευτικών σκαφών και η δημιουργία συσκευαστηρίων που θα αξιοποιούν το παραγόμενο προϊόν.

Η υποστήριξη της κτηνοτροφίας είναι αναγκαία για την διατήρηση του πληθυσμιακού ιστού των ορεινών περιοχών και προς τούτο πρέπει να γίνουν οι απαραίτητες ενέργειες, που αφορούν την υποδομή σε μεταφορές και την αξιοποίηση των ορεινών λιβαδικών εκτάσεων.

ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ ΤΟΜΕΑΚΩΝ - ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

Οι στόχοι για την ανάπτυξη του δήμου Τολοφώνος σαφώς εμπεριέχονται στους στόχους της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδος για την ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής

καθώς και καταστήματα τροφίμων και τουριστικών ειδών, έτσι ώστε ο επισκέπτης να μπορεί να εξυπηρετηθεί σε ένα ικανό βαθμό.

Για την περαιτέρω τουριστική ανάπτυξη της παραλιακής ζώνης, κρίνεται απαραίτητο να προωθηθούν έργα ανάδειξης των υφιστάμενων ιστορικών και αρχαιολογικών χώρων, με προσπάθεια σύνδεσης των παραπάνω, με την ευρύτερη παραλιακή ζώνη του νομού Φωκίδος και ειδικότερα προς τα ανατολικά, με τον παραδοσιακό οικισμό του Γαλαξιδίου και του αρχαιολογικού χώρου των Δελφών.

Στα πλαίσια της ανάπτυξης του αγροτουρισμού στον ευρύτερο ορεινό όγκο της ορεινής Δωρίδας, υπάρχουν δυνατότητες να αναπτυχθεί η ορεινή ζώνη του νέου δήμου με αιχμή το ορεινό δημοτικό διαμέρισμα της Καλλιθέας, η οποία παρουσιάζει μεγάλο τουριστικό ενδιαφέρον, λόγω της τοπογραφίας της περιοχής, που θα μπορούσε να εξελιχθεί σε φυσικό «Μπαλκόνι» του ορεινού συμπλέγματος Τρικόρφου. Η ορεινή περιοχή του δήμου, σε συνδυασμό με τον ευρύτερο ορεινό όγκο, παρέχει δυνατότητες ανάπτυξης εναλλακτικών μορφών τουρισμού σε όλη την διάρκεια του χρόνου.

Απαραίτητη προϋπόθεση για όλα τα παραπάνω είναι η ολοκλήρωση και επέκταση των δικτύων υποδομών ώστε να βελτιωθούν οι συνθήκες διαμονής των επισκεπτών. Πιο συγκεκριμένα, απαιτείται η βελτίωση του οδικού δικτύου, κυριότερα αυτού που συνδέει τα ορεινά δημοτικά διαμερίσματα, η κατασκευή δικτύου αποχέτευσης στους παραλιακούς οικισμούς και σύνδεσή τους με τον υφιστάμενο βιολογικό καθαρισμό ή με τους βιολογικούς καθαρισμούς που σχεδιάζονται να δημιουργηθούν, καθώς και η επέκταση του υπάρχοντος βιολογικού καθαρισμού της Ερατεινής, ώστε να καλύψει τις αυξημένες ανάγκες.

Αυξημένες ανάγκες παρουσιάζονται σε θέματα ύδρευσης δημοτικών διαμερισμάτων, των οποίων η ύδρευση είναι πλημμελής έως ανύπαρκτη και ειδικά κατά τους καλοκαιρινούς μήνες που η περιοχή επιβαρύνεται με μεγάλο αριθμό επισκεπτών και τουριστών.

Είναι αναγκαία η προώθηση δημιουργίας ΧΥΤΑ που προορίζεται να καλύπτει τις ανάγκες του Δήμου Λιδορικών και Δήμου Τολοφώνας.

Επιβάλλεται η ενίσχυση υποδομών φιλοξενίας και η ολοκλήρωση υπάρχοντων υποδομών, όπως το αλιευτικό καταφύγιο Τριζονίων και η προώθηση κατασκευής του αλιευτικού καταφυγίου Αγίου Σπυρίδωνος. Επίσης είναι απαραίτητα έργα ανάπλασης όπου αυτό απαιτείται για να επιτευχθεί η εναρμόνιση με το φυσικό περιβάλλον, καθώς και έργα αξιοποίησης του λιμένα Αγίου Νικολάου που αποτελεί το μοναδικό λιμάνι ολόκληρου του νομού το οποίο έχει ακτοπλοϊκή σύνδεση με την Πελοπόννησο και αποτελεί την εναλλακτική λύση της σύνδεσης μέσω Ρίου - Αντιρρίου.

Όλες οι παραπάνω ενέργειες, θα βοηθήσουν στην προσέλκυση νέων επενδυτών, δημιουργία νέων σύγχρονων τουριστικών μονάδων που θα έλξουν μεγαλύτερο αριθμό τουριστών, εφόσον παράλληλα δημιουργηθεί δίκτυο διαφήμισης και προώθησης των τουριστικών υπηρεσιών σε συνδυασμό με το φυσικό κάλλος.

Όλες οι παραπάνω δραστηριότητες θα πρέπει να έχουν σαν γνώμονα την προστασία και την διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος.

Για την ανάπτυξη του Πρωτογενούς Τομέα σε ότι αφορά την καλλιέργεια της ελιάς, πρέπει να διερευνηθεί και να προωθηθεί η άρδευση των ελαιοδένδρων όπου αυτή είναι εφικτή. Επίσης στον τομέα της μεταποίησης να ενισχυθεί με θεσμικά μέτρα η ίδρυση μονάδων συσκευασίας και τυποποίησης του ελαιολάδου. Οι καιρικές συνθήκες ευνοούν την ανάπτυξη δυναμικών καλλιεργειών, όπως θερμοκήπια με αντικείμενο κηπευτικά και λουλούδια. Επίσης μπορεί να ενισχυθεί η καλλιέργεια των εσπεριδοειδών σε συσχέτιση πάντα με τις δυνατότητες άρδευσης.

Η αλιεία έχει μεγάλες δυνατότητες ανάπτυξης με την ορθολογική αξιοποίηση του αλιευτικού δυναμικού του Κορινθιακού κόλπου, ενώ παράλληλα ένας δυναμικά αναπτυσσόμενος κλάδος είναι η ιχθυοκαλλιέργεια.

Για την ανάπτυξη των δύο παραπάνω κλάδων απαιτείται ο εκσυγχρονισμός του μηχανικού εξοπλισμού, των αλιευτικών σκαφών και η δημιουργία συσκευαστηρίων που θα αξιοποιούν το παραγόμενο προϊόν.

Η υποστήριξη της κτηνοτροφίας είναι αναγκαία για την διατήρηση του πληθυσμιακού ιστού των ορεινών περιοχών και προς τούτο πρέπει να γίνουν οι απαραίτητες ενέργειες, που αφορούν την υποδομή σε μεταφορές και την αξιοποίηση των ορεινών λιβαδικών εκτάσεων.

ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ ΤΟΜΕΑΚΩΝ - ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

Οι στόχοι για την ανάπτυξη του δήμου Τολοφώνος σαφώς εμπεριέχονται στους στόχους της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδος για την ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής.

ΣΤ.ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

- 1) Αποπερατώση αγκυροβολίου δ/δ Τριζονίων
- 2) Αναπλάσεις χώρων
- 3) Δράσεις για την προβολή και διαφήμιση της περιοχής

ΔΗΜΑΡΧΟΣ
Αντώνης Δαμαντής

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
 ΝΟΜΟΣ ΦΩΚΙΔΟΣ
 ΔΗΜΟΣ ΔΕΛΦΩΝ

Ταχ. Δ/νσις : Απόλλωνος 11 Δελφοί
 330 54

Πληροφορίες :

Τηλέφωνο : 82 311

FAX : 83.149

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΦΩΚΙΔΑΣ
 Αριθ. Πρωτ. 1131
 Ημερομηνία 26 Φεβ. 1999

ΘΕΜΑ : Υποβολή προτάσεων

Βαθμός Ασφαλείας

Δελφών

26 Φεβ. 1999

Αριθ. Πρωτ.

Βαθμός Προτεραιότητας

3ου

ΠΡΟΣ : κ. Νομάρχη Φωκίδας

Λαμία

331 00

Νομαρχιακή Αυτ/ση Φωκίδας

ΚΟΙΝ. Δ/νση Προγραμματισμού κ. ΔΠΣ

Λαμία

331 00

ΣΧΕΤ.

Σας στέλνουμε αναπτυξιακής πρότασης του Δήμου Δελφών εν όψη κατάρτισης του Σ.Π.Α του 3ου Κοινοτικού πλαισίου στήριξης .

από όλους τους εκπροσώπους της Τοπικής Αυτοδιοίκησης της ευρύτερης περιοχής, ότι δεν είναι δυνατόν να γίνει τουριστική ανάπτυξη της περιοχής, εάν αυτή δεν ξεκινά από την ανάδειξη όσον το δυνατόν σε μεγαλύτερο βαθμό του βασικού πόλου ανάπτυξης, που είναι οι Δελφοί και που αυτή η ανάδειξη και αξιοποίηση θα συμπαρασύρει και την υπόλοιπη περιοχή στην τουριστική της ανάπτυξης. Μετά από προσπάθειες πολλών ετών, πετύχαμε να πείσουμε ότι πράγματι έτσι είναι τα πράγματα και σήμερα το σύνολο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης όλης της Φωκίδας αλλά και της Στερεάς Ελλάδας γενικώτερα έχει πεισθεί ότι το άρμα της τουριστικής ανάπτυξης της Στερεάς Ελλάδας θα το σύρουν κατά κύριο λόγο οι Δελφοί.

Σήμερα οι Δελφοί δέχονται περί τις 4.000 τουρίστες -περιηγητές που επισκέπτονται τον Αρχαιολογικό Χώρο και το Μουσείο, ημερησίως. Η θλιβερή πραγματικότητα είναι ότι μόνο το 10 έως 20% αυτών των τουριστών διανυκτερεύουν στους Δελφούς και στην ευρύτερη περιοχή (Αράχωβα -Ιτέα), αφού το υπόλοιπο μεγάλο ποσοστό επιστρέφει στην Αθήνα. Και αναφερόμαστε στο διάστημα από Μάρτ έως Οκτώβριο. Άμεση προτεραιότητα λοιπόν να αυξηθούν οι διανυκτερεύσεις. Και για να αυξηθούν οι διανυκτερεύσεις πρέπει να γίνει ελκυστικότερος ο παραδοσιακός οικισμός των Δελφών, να αναδειχθεί περισσότερο ο τεράστιος αρχαιολογικός πλούτος των Δελφών είτε του Μουσείου είτε των εξωτερικών αρχαιολογικών χώρων, να αναδειχθεί ο τεραστίος σημασίας αρχαιολογικός χώρος της Αρχαίας Κρίσσας (Χρυσού) να αναδειχθούν οι δύο αρχαίοι δρόμοι που συνέδεαν τους Δελφούς με τις Αρχαϊότητες του Παρνασσού και ο άλλος που συνδέει τους Δελφούς με την Αρχαία Κρίσσα και επέκεινα με την Αρχαία Κίρρα που και σήμερα σε πολλά σημεία σώζονται αυτοίσιλοι. Παράλληλα το πλήθος των Τουριστών να βρεί και άλλα τουριστικά ενδιαφέροντα στην ευρύτερη περιοχή όπως η οργανωμένη πλάζ στην περιοχή της Ιτέας και του Γαλαξειδίου, η ανάδειξη των παραδοσιακών οικισμών του Χρυσού και του Γαλαξειδίου, αλλά και του ιστορικού Κέντρου της Άμφισσας και της Χάρμινας, παράλληλα και με την αξιοποίηση των ιστορικών μας μονών όπως π.χ. Προφήτη Ηλία αλλά και των πανέμορφων Ορεινών μας Όγκων. Παράλληλα στο Αρχαίο Θέατρο των Δελφών, όπου για πρώτη φορά στην σύγχρονη εποχή αναβίωσαν παραστάσεις Αρχαίου Δράματος από τον αείμνηστο Αγγ. Σικελιανό το 1927, πρέπει να γίνουν όλα εκείνα τα απαραίτητα αναστηλωτικά έργα για να μπορεί να πραγματοποιηθεί φεστιβάλ αρχαίου Δράματος, αλλά και έως να γίνει αυτό η λύση του σύγχρονου υπαίθριου θεάτρου μπορεί να δώσει αποτελέσματα. Άλλωστε ήταν και έργο του 2ου Κ.Π.Σ. και απεντάχθη την τελευταία στιγμή ως μη επιλέξιμο. Τέλος και επειδή οι Δελφοί, από αρχαιοτάτων χρόνων ως χώρος της Αμφικτιονικής διάστασης, είναι χώρος ελκυστικότητας και από άποψη Γεωγραφικής θέσης, στο κέντρο της Ελλάδος, για την διεξαγωγή πάσης φύσεως Συνεδρίων. Το παγκοσμίως γνωστό Ευρ. Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών, εποπτευόμενο από το ΥΠΠΟ, είναι σχετικά μικρό (δυναμικότητας 200 συνεδριών) και δεν πληροί τις προϋποθέσεις για μεγαλύτερα συνέδρια. Ένα μεγάλο συνεδριακό Κέντρο δυναμικότητας άνω

των 500-600 συνέδρων ,θα έδινε μεγάλη ώθηση στην τουριστική ανάπτυξη όλης της περιοχής ,αφού τουλάχιστον 40 με 50 συνέδρια των 3-4 ημερών θα πραγματοποιούνται κατ'έτος . Θα πρέπει δε να εξετασθεί η δυνατότητα το Συνεδριακό Κέντρο να κατασκευασθεί στο υπόγειο του Υπαιθρίου θεάτρου και για λόγους και οικονομικούς αλλά ενδεχομένως και περιβαντολογικούς.

Γενικά οι Δελφοί για να δώσουν εκείνη την ώθηση της τουριστικής ανάπτυξης σ'όλη την περιοχή μας ,πρέπει να αποκτήσουν με τις προτεινόμενες δράσεις ,ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΑ και να μην εξαρτώνται κυρίως απ'την τουριστική κίνηση των Αθηνών και των κλασικών γύρων της Ελλάδος(Αθήνα-Επίδαυρος -Αρχ.Ολυμπία -Δελφοί).-

Οι Δελφοί παράλληλα παραμένουν ένας πόλος έλξης και στον χειμερινό τουρισμό ,αφού ο Παρνασσός είναι βουνό και των Δελφών (Οι Δελφοί βρίσκονται στις πλαγιές του)και στην υφισταμένη υποδομή των Δελφών στηρίχτηκε αρχικά το Ελληνικό Δημόσιο για κάνει τις επενδύσεις του στα Χιονοδρομικά Κέντρα. Παράλληλα το Ελληνικό Δημόσιο πίστευε την εποχή εκείνη (1975) ότι ο Παρνασσός σε συνδυασμό με τις Αρχαιότητες των Δελφών και την θάλασσα της Ίτέας και του Παλαξειδίου θα μπορούσε να προσελκύσει και αλλοδαπούς Τουρίστες σε πακέττα 7-10 ημερών. Τούτο όμως απέβη ανέφικτο κυρίως από την έλλειψη πρόσβασης των Δελφών με τα Χιονοδρομικά Κέντρα και των Χιονοδρομικών Κέντρων με την θάλασσα του Κορινθιακού Κόλπου. Επιβάλλεται λοιπόν άμεσα η οδική σύνδεση Δελφών με Παρνασσό και μιλάμε για δρόμο 5 χιλιομέτρων. Ταυτόχρονα ο πανέμορφος παραδοσιακός οικισμός του Χρισσού ,πρέπει να αναδειχθεί ,να αναπλασθεί στους κοινοχρήστους χώρους του ,αφού ο ιδιωτικός τομέας στέκεται πολύ καλά , και να προβληθεί αρκούντως.

Στον πρωτογενή τομέα που είναι η παραγωγή της ελιάς ,στόχος μας είναι να βελτιωθεί το αγροτικό οδικό δίκτυο ,να βελτιωθεί το αρδευτικό σύστημα με την προσθήκη και άλλων αρδευτικών τσιμενταυλάκων ,προκειμένου από τα υφιστάμενα πηγάδια νερά ,αλλά και από άλλα όπως Μόρνου κ.λ.π. ενισχύεται η άρδευση ,με αποτέλεσμα την έγκαιρη συλλογή του βελτιωμένου ελαιοκάρπου πριν από τις παγωνιές του Ιανουαρίου -Φεβρουαρίου,αφού δια της άρδευσης θα έχει επισπευσθεί η ωρίμανση .-

Δ Ι Α Σ Υ Ν Δ Ε Σ Η Τ Ο Μ Ε Α Κ Ω Ν - Π Ε Ρ Ι Φ Ε Ρ Ε Ι Α Κ Ω Ν
Σ Τ Ο Χ Ω Ν - Ε Ξ Ε Ι Κ Ε Υ Σ Η

Οι στόχοι του Δήμου Δελφών τόσο στην τουριστική ανάπτυξη όσο και στην γεωργική ,είναι πιστεύουμε στόχοι και της Περιφέρειας αλλά και της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Φωκίδας ,συμπλέουν, και σε κανένα σημείο δεν αντιφάσκουν μεταξύ τους .Είναι εν κατακλείδι κοινοί στόχοι.-

Ο Ρ Γ Α Ν Ω Τ Ι Κ Ε Σ , Δ Ι Ο Ι Κ Η Τ Ι Κ Ε Σ , Θ Ε Σ Μ Ι Κ Ε Σ
Μ Ε Τ Α Ρ Ρ Υ Θ Μ Ι Σ Ε Ι Σ

Δύο κυρίως είναι οι στόχοι μας :

α)Να ευπρεπισθούν και εξυγιανθούν οι δύο παραδοσιακοί οικισμοί των Δελφών και του Χρισσού. Ειδικότερα στους Δελφούς και λόγω της ανάπτυξης κατά

την Ιθελία του 1960 έγινε άναρχα , όπως έγινε και στην υπόλοιπη Ελλάδα. Δημιουργήθηκαν κτίσματα απάδοντα με τον παραδοσιακό χαρακτήρα του οικισμού, στερούμενα εκτός των άλλων και της απαραίτητης με τα σημερινά δεδομένα , κεραμοσκεπούς στέγης. Έγινε και γίνεται προσπάθεια από την πλευρά του Δήμου στο να κατασκευασθούν στέγες. Τούτο όμως δεν είναι εύκολο αφού ο ιδιώτης ακόμη και αυτός που έχει ανεπτυγμένη περιβαλλοντική συνείδηση , δεν θα ξοδεύσει τα χρήματά του για την κατασκευή της στέγης , εάν δεν έχει και οικονομικό κίνητρο. Και το κίνητρο αυτό είναι η λελογισμένη υπερύψωση της στέγης με την δημιουργία , κάτω απ' αυτή δώμα προς εκμετάλλευση . Άμεση λοιπόν έγκριση παρεκκλίσεων του υφισταμένου σχεδίου Πόλεως των Δελφών για τις περιπτώσεις που προαναφέραμε, στον καθ' ύψος κανονισμό και στην μορφή των κεραμοσκεπών στεγών.

β) Σ.Ο.Ε. Αρχ.Χώρου Δελφών και ευρύτερου Δελφικού Τοπίου.-

Απαιτείται άμεση επαναπροσδιορισμός της εκτάσεως των Σ.Ο.Ε. αφού αυτές στο σύνολό τους έχουν ορισθεί καταχρηστικά και σε περιοχές και αθέατες από τον Αρχ.Χώρο των Δελφών αλλά σε περιοχές που δεν χρήζουν ειδικής προστασίας. Πρέπει να συνδραστεί ιδανικά και η προστασία αλλά και η ανάπτυξη της περιοχής , αφού με τον σημερινό τους σχεδιασμό έχουν καταντήσει βραχνάς σε κάθε αναπτυξιακή προσπάθεια .-

|| Α Ν Α Π Τ Υ Ξ Η Α Ν Θ Ρ Ω Π Ι Ν Ο Υ Δ Υ Ν Α Μ Ι Κ Ο Υ : ||
 || Ε Κ Π Α Ι Δ Ε Υ Ξ Η - Κ Α Τ Α Ρ Τ Ι Σ Η - Α Π Α Σ Χ Ο Λ Η Σ Η ||

Επιβάλλεται η εκπαίδευση και κατάρτιση μέσω των επιδοτούμενων προγραμμάτων του Ε.Κ.Τ. για τους εργαζομένους στον Τουριστικό Τομέα, στον Πρωτογενή Τομέα (νέοι αγρότες) όπως και σε επαγγέλματα που τείνουν να εξαφανισθούν όπως λιθοξόοι, συντηρητές αρχαιοτήτων κ.λ.π.-

|| Β Α Σ Ι Κ Ε Σ Υ Π Ο Δ Ο Μ Ε Σ : Μ Ε Τ Α Φ Ο Ρ Ε Σ - Ε Ν Ε Ρ Γ Ε Ι Α ||
 || Ε Π Ι Κ Ο Ι Ν Ω Ν Ι Ε Σ .- ||

Π Ρ Ο Τ Ε Ι Ν Ο Μ Ε Ν Α Ε Ρ Γ Α .-

|| I) Σ ύ ν δε ση Δ ε λ φ ώ ν - Π α ρ ν α σ σ ο ύ .- ||

Για την ανάπτυξη του χειμερινού τουρισμού και όχι μόνον, επιβάλλεται, και για άλλους λόγους προαναφέραμε , να ενταχθεί το παραπάνω έργο της σύνδεσης της περιοχής των Δελφών με τον Παρνασσό εν όψη και του γεγονότος ότι αν και η πόλη των Δελφών είναι στις πλαγιές του Παρνασσού , αν και τα χιονοδρομικά κέντρα του Παρνασσού δημιουργήθηκαν σε συνδυασμό με τον Αρχ.Χώρο των Δελφών και στηρίχτηκε στην προϋφισταμένη υποδομή των Δελφών , αν και υπάρχουν σπουδαίοι Αρχαιολογικοί Χώροι επί του Παρνασσού , στενά συνδεδεμένοι με την λατοεία του ιερού του Απόλλωνα , όπως Κωρύκειο Άντρον , Μάρμαρα κ.λ.π. εν τούτοις οι Δελφοί στερούνται σύνδεσης , με άμεσες τις ζημιογόνες επιπτώσεις στην ανάπτυξη όχι μόνον των Δελφών αλλά και της ευρύτερης περιοχής των , όπως Χρυσό, Ιτέα, Άμφισσα , Γαλαξείδι κ.λ.π. (Υπάρχει πλήρης μελέτη με προϋπολογισμό

1.500.000.000 δρχ.) Το μήκος δε του δρόμου δεν ξεπερνά σύμφωνα με την μελέτη τα 7 χιλιόμετρα.-

2) Παράκαμψη Δελφών - Ενοποίηση Αρχαίο -
λογικού Χώρου Δελφών.-

Κρίνεται ως άκρως απαραίτητο έργο που πρέπει να συνδιασθεί και με το έργο της "παράκαμψης της Αράβωβας" Είναι έργο Εθνικής σημασίας και αυτονόητο κρίνεται να αντιμετωπισθεί και από το Εθνικό σκέλος του 3ου Κ.Π.Σ. του ΥΠΕΧΩΔΕ. Για το τμήμα των Δελφών, υπάρχει προμελέτη. Ιστορικά, το έργο ξεκίνησε περί το 1970, από την δυτική πλευρά της περιοχής Δελφών, έγιναν όλα τα απαραίτητα χωματουργικά και τεχνικά έργα και σταμάτησε ακριβώς στο ανατολικό άκρο των Δελφών, κάτω του ξενοδοχείου "ΒΟΥΖΑΣ". Στην συνέχειά του πρέπει να περάσει νότια του Αρχ. Χώρου των Δελφών, προκειμένου να ενοποιηθεί αυτός που σήμερα διχοτομείται βάνασσα από την διερχόμενη Ε.Ο. Αθηνών Δελφών και προσβάλλει κάθε πολιτισμένο άνθρωπο.-

3) Κατασκευή Υπαίθρου Χώρου Σταθμεύσεως
μετ'απαλλοτριώσεως, στους Δελφούς

Ένα άλλο άκρως απαραίτητο έργο για τους Δελφούς, αφού είναι γνωστό σ'όλους το οξύτατο κυκλοφοριακό πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε, σήμερα. Έχει κατ'άκαιρους προβλεφθεί η ένταξή του και σε άλλα προγράμματα, χωρίς μέχρι σήμερα να έχει επιτευχθεί και η χρηματοδότησή του. Τούτο σύμφωνα και με απόφαση του ΥΠΠΟ θα κατασκευαστεί στην δυτική πλευρά των Δελφών, για λόγους περιβαλλοντικούς, αλλά και οικονομικούς αφού οι Τουρίστες από την ανατολική πλευρά των Δελφών, όπου και βρίσκονται το Μουσείο και ο Αρχ. Χώρος θα διασχίζουν την πόλη των Δελφών για την αποβίβαση, επιβίβαση με συνέπεια της τόνωσης της Αγοράς των Δελφών. Προϋπολογισμός του έργου 250.000.000 δρχ. (υπάρχει πλήρης μελέτη).-

4) Κατασκευή Υπαίθρου Χώρου Σταθμεύσεως μετ'απαλλοτριώσεως στο Χρισσό.-

Το Χρισσό και σήμερα, αλλά και μελλοντικά εντονότερα αφού προσδοκώ- στην βέβαιη τουριστική του ανάπτυξη, αντιμετωπίζουν κυκλοφοριακό πρόβλημα κυρίως στην περιοχή γύρω από την κεντρική πλατεία. Το πρόβλημα θα επιλυθεί με την δημιουργία του προτεινομένου έργου κοντά στην νότια είσοδό του, παρά το Αθλητικό Γήπεδο. Προϋπολογισμός του έργου περί τα 150.000.000 δρχ. Υπάρχει η δυνατότητα σύνταξης μελέτης από την Υπηρεσία του Δήμου.-

5) Κατασκευή Ελικοδρομίου.-

Δεν είναι δυνατόν, οι Δελφοί, με τις τόσες επισκέψεις ΥΠΣ διαελκοπτερού, να στερούνται ελικοδρομίου, και τα ελικόπτερα να προσγειώνονται μέσα σε χωράφια, με πολλούς κινδύνους. Άλλωστε σαν έργο δεν θεω-

ρείται και υψηλού προϋπολογισμού ,αφού απαραίτητος και ενδεικτικός προϋπολογισμός κρίνεται το ποσό των 60.000.000 δρχ.-Η Υ.Π.Α. μπορεί άμεσα να συντάξει μελέτη.-

ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ : ΓΕΩΡΓΙΑ - ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ -
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ - ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ - ΕΡΕΥΝΑ ΚΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

1) Αγροτική Οδοποιία

Η αγροτική περιφέρεια του Δήμου Δελφών και κυρίως η περιοχή της πρώην Κοινότητας Χρισσού έχει ανάγκη και διάνοιξης νέων αγροτικών δρόμων ,αλλά και βελτίωσης των υφισταμένων ,προκειμένου να αξιοποιηθεί αποδοτικότερα η καλλιέργεια της ελιάς κ.λ.π. Προϋπολογισμός έργου 200.000.000 δρχ.

2) Αρδευτικοί Τσιμενταδράκεις

Προκειμένου να γίνει αποδοτικότερη και ορθολογικότερη η διαχείριση των υδάτων προς άρδευση του ελαιώνα Δελφών - Χρισσού ,να επεκταθεί το σύστημα των αρδευτικών τσιμενταυλάκων ,προκειμένου να αποφεύγονται οι απώλειες ύδατος από τα χωμάτινα αυκάκια .Προϋπολογισμός έργου 150.000.000 δρχ.

Τουρισμός

1,1) Κατασκευή Υπαιθρού Θεάτρου στις εγκαταστάσεις του Ευρ. Πολιτ. Κέντρου Δελφών

Το εν λόγω έργο είχε αρχικά ενταχθεί στο 2ο Κ.Π.Σ. και απεντάχθει ως μη επιλέξιμο ,με προϋπολογισμό ,τότε 900.000.000 δρχ. Κρίνεται άκρως απαραίτητο έργο για όσους λόγους προαναφέραμε ,εν όψη και της Πολιτιστικής Ολυμπιάδας αλλά και της πολιτιστικής -πνευματικής και τουριστικής ανάπτυξης της περιοχής σε συνδυασμό και με την μη παραχώριση πλέον του Αρχαίου Θεάτρου Δελφών για ανάλογες εκδηλώσεις λόγω κυρίως της μη αναστήλωσης αυτού(Το έργο διαθέτει πλήρη μελέτη)Ενδεικτικός προϋπολογισμός περίπου 1.100.000.000 δρχ. -

2,2) Κατασκευή Συνεδριακού Κέντρου στους Δελφούς .-

Λόγω των αρχέγονων καταβολών του αμφικτιονικού ιδεώδους του συνέρχεσθαι και συνδιαλέγεσθαι, υπάρχει επιτακτική ανάγκη στο να δημιουργηθεί ,ένα μεγαλύτερο ,του υφισταμένου συνεδριακού Κέντρου του Ευρ. Πολ. Κέντρου Δελφών ,δυναμικότητας τουλάχιστον 500-600 συνέδρων ,που θα δώσει μεγάλη αναπτυξιακή ώθηση όχι μόνο στους Δελφούς ,αλλά και στην ευρύτερη περιοχή .Τούτο μπορεί να γίνει και στο υπόγειο του υπαιθρού θεάτρου ,όπως παλαιότερα είχε προβλεφθεί ή σε άλλο κατάλληλο χώρο.-

ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ :
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ .-

Φυσικό είναι για την περιοχή του Δήμου Δελφών ,οι δράσεις και τα προτεινόμενα έργα τουρισμού να είναι παράλληλα και έργα πολιτισμού ή και αντιστροφα.

Ειδικότερα εδώ προτείνονται τα εξής :

1)Ανάπλαση -Ευπρεπισμός των οικισμών
Δελφών - Χρυσσού

Οι δύο οικισμοί που αποτελούν τον διευρυμένο πλέον Δήμο Δελφών ,είναι χαρακτηρισμένοι παραδοσιακοί οικισμοί. Κρίνεται επιβεβλημένο να γίνουν σημαντικές παρεμβασεις σε πολλά σημεία των δύο αυτών σημαντικών από πλευράς λαϊκής παράδοσης ,οικισμών .Ειδικότερα όσον αφορά τους Δελφούς, η επέμβαση πρέπει να εστιαστεί στην Πλατεία της "εκαριάς, στον περιβάλλοντα χώρο του χαρακτηρισμένου ως μνημείου Ναού του Αγ. Κωνσταντίνου ,στην μορφή του δεσπόζοντος στην Πλατεία Δεκαριάς ,Γυμνασίου Δελφών,στην ανακατασκευή των πεζοδρομίων των οδών Σικελιανού, Συγγρού και Οσίου Λουκά κ.λ.π.

Όσον αφορά το Χρυσσό , η παρέμβαση συνιστάται στην ακατασκευή πεζοδρομίων σ'όλο τον κεντρικό δρόμο,όπως και στην πλακόστρωση και πεζοδρομηση ανωνύμων οδών από και προς την Κεντρική Πλατεία.

Παράλληλα η αισθητική αναβάθμιση των δύο πυλών εισόδου -εξόδου .-

Για τα περισσότερα επί μέρους έργα υφίστανται μελέτες.Προϋπολογισμός 500.000.000 δρχ.

2)Ανάπλαση - Ανάδειξη Παραδοσιακού Κτιρίου Παλαιού Δημοτ.Σχολείου Χρυσσού .

Το Χρυσσό διαθέτει ένα πολύ σημαντικό κτίριο ,το Παλαιό Δημοτικό Σχολείο,δωρεά του Συγγρού,που σήμερα στεγάζεται ο Πολιτιστικός Σύλλογος το αγροτικό Ιατρείο και φυσικά τα γραφεία της πρώην Κοινότητας.Επιβάλλεται άμεσα η ανάπλασή του κτιρίου και του περιβάλλοντος χώρου ,προκειμένου τούτο να γίνει ιστορικό και λαογραφικό μουσείο.

Υπάρχει πλήρης μελέτη.Προϋπολογισμός 100.000.000 δρχ.

3) Ανάδειξη αρχαίου δρόμου σύνδεσης
Δελφών - Αρχαίας Κρυσσας .-

Υφίσταται το παλαιό λιθόστρωτο μονοπάτι που συνέδεε το ιερό των Δελφών με την Αρχαία Κρυσσα,που σε πολλά σημεία παραμένει αναλωτό.Σε πολλά σημεία απαιτείται ανακατασκευή και ανάδειξη.Αποτελεί αντικείμενο περιήγησης πολλών τουριστών.Προϋπολογισμός 100.000.000 δρχ.-

4) Ανάδειξη - Αξιολόγηση Αρχ.Κρυσσας

Η Αρχαία Κρίσσα , από τους σημαντικώτερους προϊστορικούς και ιστορικούς οικισμούς παραμένει σε μεγάλo βαθμό θαμμένη και αναξιοποίητη και επιστημονικά αλλά και τουριστικά. Η ανασκαφική σκαπάνη πρέπει να μπει βαθειά προκειμένου να αποκαλυφθεί όλος ο πλούτος της .

5) Υπογειώση των δικτύων ΔΕΗ-ΟΤΕ εν τ'όσ των οικισμών Δελφών - Χρυσού. -

Πρέπει οι παραπάνω Οργανισμοί και ως έχουν υποχρέωση , να υπογειώσουν τα δίκτυά τους εντός των παραδοσιακών οικισμών Δελφών - Χρυσού. Δεν είναι δυνατόν να μιλάμε για ανάδειξη των παραδοσιακών και ιστορικών οικισμών μας και να υπάρχουν ακαλαίσθητες κωλώνες , σύρματα , καλώδια κ λ.π.

Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ

Στο 3ο Κ.Π.Σ. εντάσσονται και δράσεις για την προβολή και διαφήμιση. Ο Δήμος των Δελφών πρέπει να τύχει ειδικού κονδυλίου για την προβολή του κυρίως στην αλλοδαπή. Εγκαιρώς θα υποβληθεί σχετικό πρόγραμμα στις Υπηρεσίες της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας. Ο προϋπολογισμός δεν μπορεί αυτή τη στιγμή να προσδιορισθεί σαφώς , αλλά δεν νομίζουμε ότι θα είναι αρκετά υψηλός .-

Ο Δήμαρχος Δελφών
Κ. Λέφας

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΦΩΚΙΔΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΓΡΑΒΙΑΣ

ΓΡΑΒΙΑ 24 Φεβρουαρίου 1999
ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ.: 529

Ταχ. Δ/ση : Γραβιά
Ταχ. Κώδικας 33057
Πληροφορίες Δ. Χριστοδούλου

☎ 0265 - 91226
FAX 0265 - 91240

Π Ρ Ο Σ : Τη Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας

Δ/ση Τοπ. Αυτ/σης & Δ/σης
Τμήμα Τοπικής Αυτ/σης & Ν.Π.Δ.Δ.
33100 ΑΜΦΙΣΣΑ

ΚΟΙΝ. 1.-Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας
Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα
Υηλάντου 1
35100 ΛΑΜΙΑ

Υ2.- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Φωκίδας
Γραφείο κ. Νομάρχη
33100 ΑΜΦΙΣΣΑ

ΘΕΜΑ : Αποστολή αντιγράφου της υπ' αριθ. 3/99 απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου που αφορά Προτάσεις σχεδιασμού Ανάπτυξης του Δήμου μας.

Σας στέλνουμε κυρωμένο απόσπασμα του υπ' αριθ. 2/99 πρακτικού συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίου , όπου είναι καταχωρημένη η 3/99 απόφασή του σχετικά με το αντικείμενο του θέματος .

Μαζί με το παραπάνω απόσπασμα πρακτικού , σας στέλνουμε και αντίγραφο του αποδεικτικού δημοσίευσης της υπόψη απόφασης ως και τα συνημμένα στο έγγραφο αυτό δικαιολογητικά.

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Από το 2/1999 πρακτικό συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίου Γραβιάς

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ 3/1999

Π Ε Ρ Ι Λ Η Ψ Η

Προτάσεις σχεδιασμού Ανάπτυξης του Δήμου μας.

Στη Γραβιά και στο Δημοτικό Κατάστημα σήμερα την 23^η του μηνός Φεβρουαρίου του έτους 1999 ημέρα Τρίτη και ώρα 18,00 συνήλθε σε έκτακτη συνεδρίαση το Δημοτικό Συμβούλιο ύστερα από την 486/19-2-1999 έγγραφη πρόσκληση του κ. Προέδρου που επιδόθηκε σε κάθε ένα σύμβουλο σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 108 του Δ.Κ.Κ. (Π.Δ. 410/95).

Αφού διαπιστώθηκε η νόμιμη απαρτία δεδομένου ότι σε σύνολο δέκα πέντε (15) μελών βρέθηκαν παρόντα 12, ήτοι :

ΠΑΡΟΝΤΕΣ

Χριστοδούλου Δημήτριος του Χρ. Δήμαρχος

1	Σίδηρης	Αθανάσιος	του Γεωργ.
2	Κρασιάς	Αθανάσιος	του Παν.
3	Αρβανίτης	Αθανάσιος	του Παν.
4	Ντούλας	Αθανάσιος	του Αστερ.
5	Μανανάς	Αθανάσιος	του Ιωαν.
6	Αποστολόπουλος	Ιωάννης	του Γεωργ.
7	Αρβανίτης	Αθανάσιος	του Θεοδ.
8	Ρούλιας	Κωνσταντίνος	του Αποστ.
9	Μπαλωμένου	Τρισεύγενη	του Παντ.
10	Γεωργίου	Σπυρίδων	του Φωτ.
11	Αντιπάτης	Ιωάννης	του Χρήστ.
12	Αυγερινός	Κωνσταντίνος	του Παν.

Α Π Ο Ν Τ Ε Σ

1	Μακρής	Ζαχαρίας	του Γεωργ.
2	Λέζας	Δημήτριος	του Παν.
3	Μυρμύρης	Αθανάσιος	του Κων.

Πρόεδρος της σημερινής συνεδρίασης είναι ο Αντιπρόεδρος του Δ. Σ. Κος Αθανάσιος Σίδηρης.

Στη συνεδρίαση αυτή παραβρέθηκαν , ο Νικόλαος Γεωργίου & Λουκάς Ντούλας , υπάλληλοι του Δήμου , για την τήρηση των πρακτικών, καθώς επίσης ο Πρόεδρος του Τοπικού Συμβουλίου Αποστολιά κ. Γαλάνης Παναγιώτης & ο Πρόεδρος του Τοπικού Συμβουλίου Βάργιανης κ. Σπύρος Κορομπίλης, ενώ οι Πρόεδροι των Τοπικών Συμβουλίων Οινοχωρίου & Σκλήθρου απουσίαζαν αν και προσκλήθηκαν νόμιμα.

Ο Πρόεδρος έδωσε το λόγο στον κ. Δήμαρχο για την εισήγηση του θέματος :

Ο Δήμαρχος έθεσε στο Συμβούλιο το από 12-2-1999 έγγραφο του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας , σύμφωνα με το οποίο θα πρέπει το Συμβούλιο μας το ταχύτερο δυνατόν να προτείνει το σχέδιο ανάπτυξης του Δήμου μας , που θα αφορά το Στρατηγικό σχεδιασμό , τους επιδιωκόμενους στόχους και την εξειδίκευση των έργων για την επόμενη δεκαετία.

Στη συνέχεια ο Δήμαρχος πρότεινε στο συμβούλιο τα παρακάτω έργα κατά προτεραιότητα:

- 1.- Έργα ανάπτυξης ορεινού όγκου - ίδρυση χιονοδρομικού κέντρου Γκιώνας
- 2.- Εγγειοβελτιωτικά έργα (υπόγειο αρδευτικό δίκτυο Καστελλίων - Μαριολάτας- Αποστολιά σε συνδυασμό με υπάρχοντα και διενέργεια Αναδασμού καθώς και πιθανή κατασκευή φραγμάτων αρδεύσεως , Αποστολιά , Μαριολάτα , Βάργιανη . (πιθανή δαπάνη 1.000.000.000).
- 3.- Κοινός Βιολογικός καθαρισμός Δήμων ΓΡΑΒΙΑΣ και ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ. (πιθανή δαπάνη 800.000.000).
- 4.- Ανάδειξη Αρχαιολογικών χώρων και ίδρυση Αρχ/κού Μουσείου στα Καστέλλια. (πιθανή δαπάνη 400.000.000).
- 5.- Βελτίωση και Αποπεράτωση Εθνικής οδού Ρίου - Αντιρρίου - Θερμοπυλών (παράκαμψη Γραβιάς).
- 6.- Δημιουργία ελεγχόμενης ΒΙ. ΠΕ. Στο Δήμο Γραβιάς. (πιθανή δαπάνη 200.000.000)
- 7.- Αποπεράτωση έργων στην νεοϊδρυθείσα Κυνηγετική περιοχή .

Το Δημοτικό Συμβούλιο ύστερα από διαλογική συζήτηση , αφού είδε τις διατάξεις των άρθρων 97 , 106 & 119 του Δ.Κ.Κ. (Π.Δ.410/95) , έλαβε υπόψη την εισήγηση του κ. Δημάρχου και το σχετικό έγγραφο της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας ,

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Ζ Ε Ι Ο Μ Ο Φ Ω Ν Α

Α.- Εγκρίνει το έκτακτο της συνεδρίασης και το κατεπείγον του θέματος.

Β.- Προτείνει για την ανάπτυξη του Δήμου μας τον σχεδιασμό και υλοποίηση των παρακάτω έργων.

- 1.- Έργα ανάπτυξης ορεινού όγκου – ίδρυση χιονοδρομικού κέντρου Γκιώνας
- 2.- Εγχειοβελτιωτικά έργα (υπόγειο αρδευτικό δίκτυο Καστελλίων – Μαριολάτας- Αποστολιά σε συνδυασμό με υπάρχοντα και διενέργεια Αναδασμού καθώς και πιθανή κατασκευή φραγμάτων αρδεύσεως , Αποστολιά , Μαριολάτα , Βάργιανη . (πιθανή δαπάνη 1.000.000.000).
- 3.- Κοινός Βιολογικός καθαρισμός Δήμων ΓΡΑΒΙΑΣ και ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ. (πιθανή δαπάνη 800.000.000).
- 4.-Ανάδειξη Αρχαιολογικών χώρων και ίδρυση Αρχ/κού Μουσείου στα Καστέλλια. (πιθανή δαπάνη 400.000.000).
- 5.-Βελτίωση και Αποπεράτωση Εθνικής οδού Ρίου – Αντηρίου – Θερμοπυλών (παράκαμψη Γραβιάς).
- 6.- Δημιουργία ελεγχόμενης ΒΙ. ΠΕ. Στο Δήμο Γραβιάς. (πιθανή δαπάνη 200.000.000)
- 7.- Αποπεράτωση έργων στην νεοϊδρυθείσα Κινηγητική περιοχή .

Η απόφαση αυτή πήρε αύξοντα αριθμό 3/1999

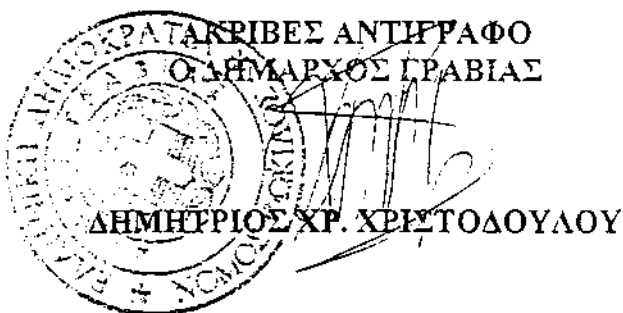
Αφού συντάχθηκε και αναγνώστηκε το πρακτικό αυτό υπογράφεται ως κατωτέρω:

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΑ ΜΕΛΗ

(Ακολουθούν Υπογραφές)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΦΩΚΙΔΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ

Πολύδροσος 10.3.1999
Αριθμ. Πρωτ: 266

Ταχ. Δ/ση
Ταχ. Κώδικας
Πληροφορίες
Τηλέφωνο

Πολύδροσος
330 51 Πολύδροσος
Δημ. Τζιβάρας
0234-51834

ΠΡΟΣ: *[Signature]* Τον κ. Νομάρχη Φωκίδας
κ. Απόστολο Καραγάλιο
33 100 Άμφισσα

ΘΕΜΑ: Προτάσεις δήμου για κατάρτιση σχεδίου Περιφερειακής ανάπτυξης 2000 – 2006.-

Στέλνουμε συνημμένα τις προτάσεις του δήμου μας για την κατάρτιση του Σχεδίου Ανάπτυξης Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας 2000 – 2000, για τις δικές σας ενέργειες.-

[Signature]
Ο Δήμαρχος Παρνασσού

Δημήτριος Τζιβάρας

ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΗΜΟΥ ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ

Ο Δήμος Παρνασσού συστάθηκε με το Ν. 2539/1997 « ΙΩΑΝ. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ» και αποτελείται από τις Κοινοότητες Πολυδρόσου – Λιλαίας – Επταλόφου με έδρα την Πολύδροσο.

Βρίσκεται στο βορειοανατολικό τμήμα του Παρνασσού, στο Νομό Φωκίδας και συνορεύει με τον νομό Φθιώτιδας με τον Δήμο Αμφικλείας και με το νομό Βοιωτίας με τον Δήμο Αραχόβης.

Το 80% του εδάφους του είναι ορεινό, όπου αναπτύσσεται δάσος ελάτης και το υπόλοιπο 20% είναι ημιορεινό και είναι τμήμα της ευρύτερης περιοχής του κάμπου που περιβάλλει τον Βοιωτικό Κηφισό.

Έχει έκταση 87.033 στρέμματα και πληθυσμό σύμφωνα με την απογραφή του 1991 2.447 κατοίκους.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

1. ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ:

1.1: Εθνικός δρυμός Παρνασσού:

Ιδρύθηκε με Προεδρικό Διάταγμα το 1938. Το εμβαδόν της έκτασης μετρήθηκε ηλεκτρονικά και ανέρχεται σε 36.295,7 στρέμματα. Από την ίδρυσή του μέχρι σήμερα διαχειρίζεται σαν δάσος υπό προστασία με μόνα μέτρα την απαγόρευση της υλοτομίας, του κυνηγιού και της βοσκής χωρίς συστηματική μέριμνα για την ανάδειξη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών και αξιών του, ελλιπή προστασία και καταστροφικές ανθρώπινες παρεμβάσεις {δρόμοι, άναρχες οικοδομικές δραστηριότητες, καταστροφή σπάνιας χλωρίδας και πανίδας – βοσκή ζώων, κυνήγι}, που αναιρούν τους σκοπούς ίδρυσης και λειτουργίας αυτού.

1.2: Ορεινός όγκος:

Δάση: Πανέμορφα δάση ελάτης και θαμνώδεις εκτάσεις {πουνάρι – κέδρο}.

Σπήλαια: Υπάρχουν, εξαιρετικής ομορφιάς σπήλαια {Αγίας Ελεούσας,, Μπαρτοσπηλιά, {Εφτάστομος, Σγράδες, Τυρριάς, Σκλαβότρυπας, Φουρνού, Χάρβαλη, καπετάν Σπηλιά, κ.λ.π.}.

Πηγές: Μάνα, Ζαμπειός, Βασιλική, Πέτρα, Ιταμος , Καλόγηρος, Βαρκό, Κεφαλόβρυσο, Αγία Ελεούσα κ.λ.π.

Ποτάμια: Πέτρας, Αγοριανίτης, Κηφισός,

Καταρράκτες: Μάτεσις , Αγοριανίτης.

1.3: Πεδιάδα: Καλλιεργήσιμες εκτάσεις 20.000 στρέμματα, από τα οποία αρδεύονται μόνο 2.000 στρέμματα .

2.- ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ:

2.1: Απασχόληση κατοίκων:

Πολύδροσος: Από τους κατοίκους της το μεγαλύτερο ποσοστό ασχολείται με την αγροτική παραγωγή και παράγει κυρίως Δημητριακά προϊόντα και καπνά. Το υπόλοιπο ασχολείται κυρίως με τον χειμερινό τουρισμό και την κτηνοτροφία-

Λιλαία: Σχεδόν το σύνολο των κατοίκων της ασχολείται με την αγροτική παραγωγή και παράγει κυρίως Δημητριακά προϊόντα και καπνά, μία μικρή μερίδα ασχολείται με την κτηνοτροφία.

Επτάλοφος: Σχεδόν το σύνολο των κατοίκων της ασχολείται κυρίως με τον χειμερινό τουρισμό και την καλλιέργεια καρποφόρων δένδρων. -
Φημισμένα προϊόντα της περιοχής είναι η φέτα Παρνασσού, όσπρια, καρύδια μήλα, κεράσια & κηπευτικά.

3.- ΠΑΙΔΕΙΑ:

Παιδικός σταθμός λειτουργεί στην Πολύδροσο.

Νηπιαγωγεία λειτουργούν στην Επτάλοφο και Πολύδροσο.

Δημοτικά σχολεία λειτουργούν, μονοθέσια στην Επτάλοφο και Λιλαία και 4θέσιο το οποίο έχει προαχθεί σε 6θέσιο στην Πολύδροσο.

Γυμνάσιο λειτουργεί στην Πολύδροσο, όπου φοιτούν και οι μαθητές των άλλων δύο δημοτικών διαμερισμάτων.

Οι κτιριακές εγκαταστάσεις είναι σχεδόν ικανοποιητικές, με ελλείψεις βοηθητικών χώρων, εξοπλισμού και αθλητικών εγκαταστάσεων.

Υπάρχει έντονο πρόβλημα μεταφοράς των μαθητών από τα διαμερίσματα στο Γυμνάσιο και του συνόλου των μαθητών του δήμου στο Λύκειο Γραβιάς.

4.- ΥΓΕΙΑ:

Λειτουργεί στην Πολύδροσο, Αγροτικό Ιατρείο που στεγάζεται σε μισθωμένο κτίριο και καλύπτει και τις ανάγκες των άλλων δύο διαμερισμάτων. -

Ιατρικός εξοπλισμός ανύπαρκτος και εξυπηρετεί μόνο συνταγολογικές ανάγκες των κατοίκων.

5.- ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ:

Εθνικό Στάδιο στην Πολύδροσο και υποτυπώδες γήπεδο ποδοσφαίρου στην Λιλαία.

Γήπεδα μπάσκετ στην Πολύδροσο & Λιλαία.

Δύο ομάδες ποδοσφαίρου που μετέχουν στο ερασιτεχνικό πρωτάθλημα.

Χιονοδρομικός Όμιλος Επταλόφου, μέλος της Ελληνικής Ομοσπονδίας Χιονοδρομίας και της διεθνούς Ομοσπονδίας FIS. Μετέχει στο πρωτάθλημα και στο κύπελλο Ελλάδας και μέλη του είναι μόνιμα μέλη της Εθνικής Ελλάδας.

Και στα τρία διαμερίσματα υπάρχουν Εκπολιτιστικοί σύλλογοι, με μικρή δραστηριότητα.

Ορειβατικός σύλλογος Επταλόφου.

6.- ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ:

Αναξιοποίητοι αρχαιολογικοί και βυζαντινοί χώροι Πολυδρόσου - Λιλαίας - Επταλόφου.

Μονοπάτι που ένωνε την Αρχαία Λιλαία με το Μαντείο των Δελφών.

Πλούσιο Λαογραφικό υλικό, αναξιοποίητο.

Τοπικά ήθη και έθιμα, Τοπικές ενδυμασίες, εορτές, πανηγύρια.

7.- ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ:

Οδικό δίκτυο σύνδεσης διαμερισμάτων, 20 χιλιόμετρα με πολλά προβλήματα, {δύσκολες καιρικές συνθήκες, κατασκευαστικές ατέλειες, παντελής έλλειψη σήμανσης}.

Εσωτερικό οδικό δίκτυο διαμερισμάτων, 60 χιλιόμετρα, το οποίο χρειάζεται κατασκευή από την αρχή.

Δασικό δίκτυο, 80 χιλιόμετρα με πολλά προβλήματα.

Αγροτικό δίκτυο, 130 χιλιόμετρα με πολλά προβλήματα.

8.- ΥΔΡΕΥΣΗ:

Εσωτερικά και εξωτερικά δίκτυα ύδρευσης και στα τρία διαμερίσματα, 20 χιλιόμετρα αμιαντοσωλήνας στην Πολύδροσο 25 χιλιόμετρα πλαστικής σωλήνας με κάλυψη 80% στην Επταλόφου χωρίς όμως να υπάρχει επάρκεια νερού και άλλα 20 χιλιόμετρα πλαστικής σωλήνας στην Λιλαία με κάλυψη 90%. Υπάρχουν πάρα πολλά προβλήματα, {μόλυνση πηγής ύδρευσης Λιλαίας, δίκτυα κατασκευασμένα προ 35ετίας, δίκτυα αμιάντου κ.λ.π.}.

Αναξιοποίητες πηγές ύδρευσης Επταλόφου.

9.- ΑΡΔΕΥΣΗ:

10.- ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ:

Έχουν κατασκευαστεί και στα τρία διαμερίσματα, δίκτυα αποχέτευσης που καλύπτουν περίπου το 40%, τα οποία δεν μπορούν να λειτουργήσουν λόγω έλλειψης βιολογικών καθαρισμών. Μόνο στην Επτάλοφο έχει κατασκευαστεί Βιολογικός ο οποίος δεν λειτουργεί γιατί δεν έχει αποπερατωθεί το δίκτυο.

11.- ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ:

Γίνεται συγκομιδή απορριμμάτων, δύο φορές την εβδομάδα, σε χώρο ελεγχόμενης διάθεσης των απορριμμάτων στην θέση Κερατόραχη του Δήμου Γραβιάς. Υπάρχουν πρόβλημα λόγω έλλειψης χώρου υγειονομικής ταφής.

12.- ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ:

Δεν υπάρχουν σχέδια πόλεως.

13.- ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ:

Καταλύματα , στην Επτάλοφο 300 κλίνες και στην πολύδροσο 50 κλίνες.-

Στον οικισμό Ίταμος Επτάλοφου, λειτουργεί κτιριακό συγκρότημα που αποτελείται από 50 ξύλινες κατοικίες με 170 κλίνες και κεντρικό κτίριο που διαθέτει αίθουσες φαγητού, ποτού, ψυχαγωγίας, γυμναστήριο, σάουνα, θερμαινόμενοι πισίνα κ.λ.π.

ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ – ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2000 – 2006**1. ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ:****1.1: Εθνικός δρυμός Παρνασσού:**

- Η πρότασή μας είναι να τεθεί σε λειτουργία ο Εθνικός δρυμός Παρνασσού και παράλληλα να κατασκευαστεί το Διοικητήριο στην Επτάλοφο που θα στεγάσει το προσωπικό τα δύο τμήματα και τα πέντε γραφεία, καθώς και το Μουσείο φυσικής ιστορίας και το κέντρο πληροφόρησης, όπως αυτά περιγράφονται στη μελέτη του ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε του Υπουργείου Γεωργίας.
- Στελέχωση του παραπάνω διοικητηρίου.
- Να κατασκευαστούν ορειβατικά και περπατητικά μονοπάτια, καθώς και χώροι υποδοχής και φιλοξενίας επισκεπτών στον πυρήνα και την περιφερειακή ζώνη του Δρυμού.
- Να γίνει περιήφραξη της σπάνιας χλωρίδας εντός του πυρήνα και τα κατάλληλα έργα προσπέλασης σ' αυτήν.
- Λήψη των απαραίτητων μέτρων για τις πυρκαγιές.-

1.2: Ορεινός όγκος:**1.2.1 Δάση:**

- Σύνταξη Εθνικού κτηματολογίου.
- Επανακαθορισμός όρων δόμησης εντός δασών.
- Καθαρισμός του δάσους, εκμετάλλευση γηρασμένων ελάτων και αναδάσωση όπου απαιτείται Κοπή, πώληση χρήσιμης ξυλείας, καυσόξυλων (Ξυλουργικά εργαστήρια)
- Λειτουργία φυταρίου δενδρυλλίων ελάτης, πεύκης, καστανιάς.
- Ιδιόκτητα ελατοπερίβολα για την κοπή ελατοκορφών για Χριστουγεννιάτικα Δέντρα.
- Μόνιμη φύλαξη των δασών και λήψη των απαραίτητων μέτρων για πυροπροστασία του θερινούς μήνες.
- Δημιουργία σχολών δασοφυλάκων, φυλάκων δρυμών, οδηγών βουνού κ.λ.π.
- Δασικός Σύνδεσμος.
- Χάραξη ορειβατικών μονοπατιών και αξιοποίηση του μονοπατιού Ε4.
- Δημιουργία χώρων κατασκηνώσεων.

1.2.2 Πηγές – Ποτάμια - Καταρράκτες:

- Προστασία πηγών και λήψη περιοριστικών μέτρων οικοδόμησης γύρω από αυτές.

- Αξιοποίηση ποταμών και καταρρακτών για λόγους, τουριστικούς (ράφτιγκ – καγιάκ κ.λ.π) και βιοποριστικούς.
- Δημιουργία υδροηλεκτρικού σταθμού στο καταρράκτη Μάτεσις Επταλόφου, για κάλυψη των αναγκών του δήμου και της ευρύτερης περιοχής.
- Ιχθυοκαλλιέργειες.
- Αξιοποίηση πηγών Αγίας Ελεούσας (υπάρχει και σχετική πρόταση στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας).

1.2.3: Πεδιάδα:

- Αναδασμός.
- Δημιουργία στο δήμο γραφείου γεωργικής ανάπτυξης για σωστότερη ενημέρωση των αγροτών.
- Συστηματικές εγκαταστάσεις ενσταυλισμένων ζώων.
- Παραγωγή αρωματικών φυτών ρίγανη, τσάι μέντα και τυποποίηση τους.
- Μελισσοκομεία.
- Αρδευτικά έργα.
- Σύγχρονη αγροτική οδοποιία.
- Θερμοκήπια λαχανικών και κηπευτικών
- Εναλλακτικές μορφές ενέργειας (Αιολική- Ηλιακή).

2.- ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ:

- Συνεχή προγράμματα ενημέρωσης, κατάρτισης (Κ.Ε.Κ. Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης) εκπαίδευσης ανθρώπινου δυναμικού γύρω από τις κύριες ασχολίες των κατοίκων { τουρισμός – γεωργία – κτηνοτροφία- προστασίας δασών}.
- Προγράμματα ενημέρωσης – κατάρτισης – εκπαίδευσης ανθρώπινου δυναμικού για νέας μορφής παραγωγικούς τομείς που αφορούν την συσκευασία και την προώθηση των αγροτικών και γεωργικών προϊόντων.
- Σύσταση συνεταιρισμών για κατασκευή και πώληση έργων λαϊκής τέχνης.
- Οικοτεχνία και προώθηση των προϊόντων.

3.- ΠΑΙΔΕΙΑ:

- Ολοήμερο Νηπιαγωγείο και Δημοτικό σχολείο στην έδρα του Δήμου. Στελέχωση αυτών με το επαρκές προσωπικό και τεχνική υποδομή Η/Υ Internet και άλλα.
- Εξασφάλιση ασφαλούς μεταφοράς μαθητών των διαμερισμάτων Επταλόφου & Λιλαίας στα σχολεία.
- Δημιουργία σχολικών βιβλιοθηκών.
- Κτηριακή βελτίωση σχολείων, δημιουργία χώρων άθλησης μαθητών.
- Διδασκαλία μουσικής, τεχνικών, ξένων γλωσσών, πληροφορικής κ.λ.π.
- Δημιουργία και λειτουργία παραρτήματος ΙΕΚ στην έδρα του δήμου με τμήματα δασκάλων χιονοδρομίας και οικολογικής γεωργίας.

4.- ΥΓΕΙΑ:

- Ίδρυση Πολυιατρείου, επάνδρωση αυτού με κατάλληλο προσωπικό και πλήρη εξοπλισμό.

5.- ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ:

- Αποπεράτωση Εθνικού σταδίου Πολυδρόσου.
- Δημιουργία αθλητικού κέντρου Παρνασσού, για κάλυψη των αναγκών του δήμου του την προετοιμασία διάφορων ομάδων της χώρας.-

6.- ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ:

- Αναστύλωση – φωτισμός αρχαιολογικών και βυζαντινών χώρων Πολυδρόσου – Λιλαίας – Επταλόφου. Σύνδεση των ανωτέρω χώρων και με άλλες ομορφιές της φύσης {καταρράκτες, ποτάμια, σπήλαια} με πλακόστρωτα μονοπάτια.

- Επαναλειτουργία - συντήρηση μονοπατιού σύνδεσης Αρχαίας Λιλαίας, Αρχαία Ερείπια Σταθμού Εξαγνισμού επισκεπτών του Μαντείου των Δελφών (Πανδοχείο Ελληνικών), Μαντείο Δελφών.
- Δημιουργία λαογραφικών και αρχαιολογικού μουσείων για συγκέντρωση, στέγαση και έκθεση πλούσιου λαογραφικού υλικού και αρχαιολογικών ευρημάτων και των τριών χωριών.
- Αναβίωση τοπικών εθίμων και πανηγυριών.

7.- ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ:

- Διαπλάτυνση και ασφαλτόστρωση του υπάρχοντος οδικού δικτύου σύνδεσης των διαμερισμάτων από Επτάλοφο – Ίταμος – Βαρκό – Χιονοδρομικό Κέντρο Παρνασσού Άνω Πολύδροσος – Πολύδροσος..
- Βελτίωση οδικού δικτύου σύνδεσης διαμερισμάτων Επτάλοφος – Λιλαία – Πολύδροσος.
- Συντήρηση εσωτερικού οδικού δικτύου διαμερισμάτων.
- Φωτισμός – σήμανση οδικού δικτύου Επταλόφου - Χιονοδρομικό Κέντρο Παρνασσού, λόγω δυσμενών καιρικών συνθηκών {χιονοπτώσεις – παγετός ομίχλη}.
- Επέκταση – βελτίωση αγροτικού και δασικού οδικού δικτύου.

8.- ΥΔΡΕΥΣΗ:

- Άντληση νερού από πηγές Αγίας Ελεούσας ή από γεώτρηση ΓΜΕ για κάλυψη υδρευτικών αναγκών Λιλαίας, λόγω μόλυνσης των πηγών της και βελτίωση – επέκταση των δικτύων της.
- Αντικατάσταση παλαιού δικτύου ύδρευσης αμιάντου Πολυδρόσου. Επέκταση – βελτίωση δικτύων άνω και κάτω Πολυδρόσου.
- Βελτίωση υδρομαστεύσεων πηγών Πέτρας, Βαρκιάκι, Ίταμος 1 & 2, καθώς και υδρομάστευση πηγής Καλόγηρου, αντικατάσταση παλαιού δικτύου μεταφοράς νερού, επέκταση αυτού με προσθήκη δεξαμενών και κατασκευή δικτύων διανομής νερού, για κάλυψη υδρευτικών αναγκών, τόσο του οικισμού Ίταμος, όσο και της ευρύτερης περιοχής {κορομηλιά, Φροζυλιά, Μηλιά, Αλαταριές}.
- Υδρομάστευση πηγής Ζαμπειού, κατασκευή δεξαμενής και δικτύου διανομής νερού για κάλυψη υδρευτικών αναγκών από Ζαμπειός, Βασιλική, οικισμός Επτάλοφος, παλιάμπελα, βρωμόβρυση.

9.- ΑΡΔΕΥΣΗ:

10.- ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ:

- Αποπεράτωση - Επέκταση αποχετευτικών δικτύων Επταλόφου και σύνδεσή τους με υπάρχοντα Βιολογικό. Υπάρχει εγκεκριμένη μελέτη έργου.
- Αποπεράτωση αποχετευτικών δικτύων Λιλαίας & Πολυδρόσου και κατασκευή κοινού βιολογικού.
- Διαχωρισμός υπάρχοντος αγωγού ομβρίων και λυμάτων στην Πολύδροσο.
- Σύνταξη μελέτης για κατασκευή κοινού βιολογικού των δήμων Γραβιάς και Παρνασσού.
- Κατασκευή αγωγών ομβρίων υδάτων Επταλόφου, Λιλαίας, Πολυδρόσου.

11.- ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ:

- Δημιουργία χώρου υγειονομικής ταφής απορριμμάτων.
- Υπηρεσία Καθαριότητας και με άλλους όμορους Δήμος.

12.- ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ:

- Σύνταξη σχεδίων πόλεως Επταλόφου, Λιλαίας και Άνω Πολυδρόσου.
- Ολοκλήρωση σχεδίου πόλεως – πράξης εφαρμογής Πολυδρόσου.
- Χαρακτηρισμός οικισμών Επταλόφου, Λιλαίας και άνω Πολυδρόσου, ως παραδοσιακοί οικισμοί

13.- ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ:

- Σύσταση αναπτυξιακής εταιρείας με σκοπό την απορρόφηση κονδυλίων για τουριστικές επενδύσεις.
- Επέκταση – βελτίωση χιονοδρομικού κέντρου Επταλόφου.
- Προαστιακός σιδηρόδρομος για τη μεταφορά χιονοδρομών και επισκεπτών στην περιοχή μας.
- Σύσταση από το Δήμο Γραφείου Τουρισμού- Ενημέρωσης- Διαφήμισης, έκδοση ετήσιου ενημερωτικού υλικού και τουριστικού οδηγού.
- Τουριστική αστυνομία.
- Σχολή τουριστικών επαγγελματιών.
- Κατασκευή δημοτικών ξενώνων.
- Τουριστικό και Ταξιδιωτικό Γραφείο για την οργάνωση εκδρομών και περιηγήσεων στους χώρους της περιοχής.
- Ραδιοφωνικός και Τηλεοπτικός Σταθμός
- Αγροτουρισμός (Μικρομεσαίες επιχειρήσεις τυποποίησης αγροτικών και κτηνοτροφικών προϊόντων)
- Τουριστικά καταλύματα
- Γυναικείοι Συνεταιρισμοί ζαχαροπλαστικής παραδοσιακών προϊόντων (τραχανάς, χυλοπίτες, χειροτεχνία, υφαντική).

ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ ΤΟΜΕΑΚΩΝ – ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ – ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ

- Κατασκευή σύγχρονου οδικού δικτύου από τη θέση Κάστρο Εθνικής οδού Αθηνών – Λαμίας προς το δήμο Παρνασσού – Χιονοδρομικό Κέντρο – Δελφοί – Ιτέα Γαλαξίδι – Εθνική οδό Αμφισσας -Πάτρας.
- Κατασκευή ελικοδρομίου για κάλυψη των αναγκών του πολιτικού και επιχειρηματικού κόσμου που επισκέπτεται το δήμο μας.
- Κατασκευή φράγματος στη θέση τρία ρέματα με τα απαραίτητα αρδευτικά έργα για καλύτερη αξιοποίηση του κάμπου, των δήμων Γραβιάς, Παρνασσού, Αμφίκλειας και Τιθορέας.
- Κοινός Βιολογικός καθαρισμός των δήμων Γραβιάς, Παρνασσού, Αμφίκλειας και Τιθορέας.
- Σύνδεση αρχαιολογικών χώρων του Δήμου Δελφών με αντίστοιχους του δήμου Παρνασσού Γραβιάς {Χάνι} και Καλλιέων {πυρά Ηρακλέους}.
- Δημιουργία ΧΥΤΑ σε επίπεδο νομού Φωκίδας.
- Ένταξη του οδικού δικτύου των δήμων Γραβιάς, Παρνασσού, Αμφίκλειας και Τιθορέας στην ΔΕΚΕ και το Τ.Ε.Ο.
- Προσφορά υπάρχουσας τουριστικής υποδομής του δήμου μας στους επισκέπτες της ελεγχόμενης κυνηγετικής περιοχής δήμου Γραβιάς.

Ο Δήμαρχος

Δημήτριος Τζιβάρας

Α / Α	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	Ενδεικτικός Προϋπολογισμός (δρχ)	Ετοιμότητα Έργου						
			Προέγκ. χωροθετ.		Μ.Π.Ε		Λοιπές Εγκρίσεις		
			ναι	όχι	ναι	όχι	ναι	όχι	
ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ									
1	Αποπεράτωση Εθνικού Σταδίου Πολυδρόσου	55.000.000	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι
2	Αθλητικό Κέντρο Παρνασσού	300.000.000	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι
ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΓΩΝ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ		355.000.000							
ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ									
1	Αποπεράτωση-επέκταση-σύνδεση με υπάρχοντα βιολογικό αποχετευτικού δικτύου Επιταλόφου	300.000.000	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι
2	Αποπεράτωση αποχετευτικού δικτύου Πολυδρόσου	250.000.000	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι
3	Αποπεράτωση αποχετευτικού δικτύου Λιλαίας	150.000.000	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι
4	Κατασκευή κοινού βιολογικού καθαρισμού Πολυδρόσου-Λιλαίας	300.000.000	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι
5	Διαχωρισμός υπάρχοντος αγωγού ομβρίων και λυμάτων Πολυδρόσου	200.000.000	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι
6	Κατασκευή αγωγών ομβρίων Επιταλόφου	200.000.000	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι
7	Κατασκευή αγωγού ομβρίων Λιλαίας	200.000.000	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι
8	Μελέτη κατασκευής βιολογικού καθαρισμού Δήμων Γραβιάς-Παρνασσού	100.000.000	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι
9	Κατασκευή αγωγού ομβρίων Πολυδρόσου	400.000.000	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΧΕΤΕΥΤΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ		2.100.000.000							
ΥΔΡΕΥΣΗ									
1	Αντικατάσταση δικτύου ύδρευσης Πολυδρόσου	100.000.000	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι
2	Επέκταση-βελτίωση δικτύων ύδρευσης Άνω και Κάτω Πολυδρόσου	50.000.000	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι
3	Βελτίωση υδρομάστευσης πηγής Πέτρας Βελτίωση υδρομάστευσης πηγής Βαρκλάκι Βελτίωση υδρομάστευσης πηγών Ίταμος 1 & 2 Υδρομάστευση πηγής Καλογήρου Αντικατάσταση-βελτίωση δικτύου μεταφοράς νερού - προσθήκη δεξαμενών Κατασκευή δικτύου διανομής νερού οικισμού Ίταμος	200.000.000	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι
4	Υδρευση Λιλαίας - Αντλία νερού από πηγές Αγίας Ελεούσας	150.000.000	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι
ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΓΩΝ ΥΔΡΕΥΣΗΣ		500.000.000							

ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ

1	Βελτίωση οδικού δικτύου σύνδεσης διαμερισμάτων Δήμου (Πολυδρόσου-Λιλαίας-Επταλόφου)	250.000.000	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι
2	Συντήρηση εσωτερικού οδικού δικτύου Δήμου Παρνασσού	250.000.000	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι
3	Φωτισμός-Σήμανση οδικού δικτύου Επταλόφου-Χ.Κ.Π	200.000.000	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι
4	Επέκταση-βελτίωση δασικού οδικού δικτύου Δήμου Παρνασσού	300.000.000	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι
5	Επέκταση-βελτίωση αγροτικού οδικού δικτύου Δήμου Παρνασσού	300.000.000	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι

ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΓΩΝ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ 1.300.000.000

ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

1	Σχέδιο πόλεως Επταλόφου-Λιλαίας-Ανω Πολυδρόσου	100.000.000	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι
2	Ολοκλήρωση σχεδίου πόλης-πράξη εφαρμογής Πολυδρόσου	30.000.000	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι

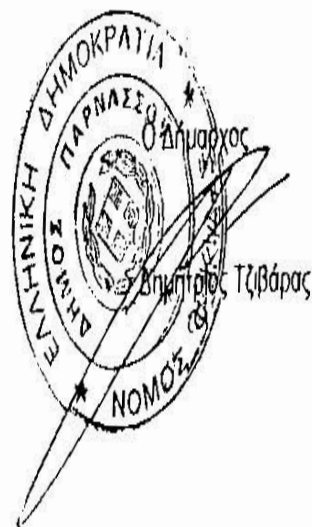
ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΓΩΝ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ 130.000.000

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

1	Κατασκευή ορειβατικών-περιπατητικών μονοπατιών Εθνικού Δρυμού Παρνασσού	150.000.000	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι
2	Κατασκευή χώρων υποδοχής και φιλοξενίας επισκεπτών Εθνικού Δρυμού Παρνασσού	150.000.000	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι
3	Επέκταση-Βελτίωση χιονοδρομικού κέντρου Επταλόφου	500.000.000	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι
4	Κατασκευή ελικοδρομίου Δήμου Παρνασσού	50.000.000	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι
5	Μελέτη κατασκευή σχολής Τουριστικών Επαγγελματιών Δήμου Παρνασσού	300.000.000	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι
6	Μελέτη κατασκευή Δημοτικών Ξενώνων	500.000.000	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι
7	Μελέτη κατασκευή Λαογραφικού - Αρχαιολογικού Μουσείου Παρνασσού	300.000.000	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι
8	Συντήρηση αρχαίου μονοπατιού Αρχαίας Λιλαίας-Πανδοχείο Ελλήνων-Δελφοί	300.000.000	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι
9	Μουσείο φυσικής ιστορίας Εθνικού Δρυμού Παρνασσού Εφαρμογή μελέτης ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε για τον Εθνικό Δρυμό Παρνασσού	300.000.000	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι
10	Χάραξη ορειβατικών μονοπατιών-Αξιοποίηση μονοπατιού Ε4	150.000.000	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι
11	Περίφραξη χλωρίδας και έργα προσπελάσεως πυρήνα Εθνικού Δρυμού Παρνασσού	100.000.000	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι
12	Αξιοποίηση Πηγών Αγίας Ελεούσας Ανασύλωση-Φωτισμός Αρχαιολογικών-Βυζαντινών χώρων Δήμου Παρνασσού	200.000.000	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι	όχι
		3.000.000.000						

ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΓΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΑΔΡΕΥΣΗ						
1	Μελέτη κατασκευή φράγματος στην θέση "Τρία Ρέματα"	1.500.000.000	όχι	όχι	όχι	όχι
2	Αδρευση κάμπου Πολυδρόσου-Τιθορέας-Αμφικλείας από πηγές Αγίας Ελεούσας	500.000.000	όχι	όχι	όχι	όχι
ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΓΩΝ ΑΔΡΕΥΣΗΣ		2000.000.000				
ΥΓΕΙΑ						
1	Πολυιατρείο Παρνασσού	200.000.000	όχι	όχι	όχι	όχι
ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΓΩΝ ΥΓΕΙΑΣ		200.000.000				
ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ						
1	Μελέτη κατασκευής χώρου υγειονομικής ταφής απορριμμάτων	100.000.000	όχι	όχι	όχι	όχι
2	Κατασκευή χώρου υγειονομικής ταφής απορριμμάτων	800.000.000	όχι	όχι	όχι	όχι
ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΓΩΝ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ		900.000.000				
ΠΑΙΔΕΙΑ						
1	Σχολική Βιβλιοθήκη Δήμου Παρνασσού	80.000.000	όχι	όχι	όχι	όχι
2	Βελτίωση Σχολικών Κτιρίων Δήμου Παρνασσού	100.000.000	όχι	όχι	όχι	όχι
ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΓΩΝ ΠΑΙΔΕΙΑΣ		180.000.000				

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΦΩΚΙΔΑΣ
ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ. 161
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ 23/2/99

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΝΟΜΟΣ ΦΩΚΙΔΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΛΙΕΩΝ
ΔΗΜΑΡΧΟΣ

Ταχ. Δ/ση: Μαυρολιθάρι
Τ.Κ. 33063
Πληρ: Λεωνίδα Καραγιάννη
Τηλ. 0265-62212 & FAX. 62270

Μαυρολιθάρι 23-2-1999

Αριθ. Πρωτ 184

ΠΡΟΣ: Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Φωκίδας
Γραφείο κ. Νομάρχη
Άμφισσα
Τ.Κ. 33100

ΘΕΜΑ: "Αποστολή προτάσεων Γ' Κ.Π.Σ."

ΣΧΕΤ: α) Η από 12-2-1999 επιστολή κ. Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας.
β) Η 4η εγκύκλιος του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας-Γραμματεία Σχεδιασμού.

Σας υποβάλλουμε το σχέδιο ανάπτυξης του Δήμου μας σύμφωνα με τα ανωτέρω σχετικά.

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΝΟΜΟΣ ΦΩΚΙΔΑΣ
ΛΕΩΝΙΔΑΣ Α. ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ

ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΛΙΕΩΝ

ΝΟΜΟΣ ΦΩΚΙΔΟΣ

ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΕΝΤΑΞΗ
ΣΤΟ Γ' Κ.Π.Σ

Α. ΠΑΡΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Α1. Γεωγραφικά στοιχεία

ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΛΙΕΩΝ

Α/Α	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ	ΕΚΤΑΣΗ ΣΕ ΣΤΡΕΜΜΑΤΑ	ΥΨΟΜΕΤΡΟ
	ΚΑΣΤΡΙΩΤΙΣΣΑ	40.120	1200
	ΠΥΡΑ	12.297	1200
	ΜΑΥΡΟΛΙΘΑΡΙ	45.750	1200
	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΙΑΚΟΣ	41.388	1100
	ΣΤΡΟΜΗ	27.452	800
	ΠΑΝΟΥΡΠΑ	21.779	1200
	ΜΟΥΣΟΥΝΙΤΣΑ	21.457	900
ΣΥΝ.		210.243	

Πίνακας 1
Πηγή: ΕΣΥΕ

Α2. Φυσικό περιβάλλον

Η περιοχή του Δήμου Καλλιέων είναι όπως φαίνεται και στα « Γεωγραφικά στοιχεία» ορεινή περιοχή . Αναπτύσσεται σε υψόμετρα από 800 έως 1200 μέτρα και ανήκουν σε αυτόν τμήματα τριών ορεινών όγκων (βουνών) της Γκιώνας, των Βαρδουσίων και της Οίτης.

Το μεγαλύτερο τμήμα των εδαφών του καλύπτεται κυρίως από πυκνό ελατόδασος με διάσπαρτα σε όλη του την έκταση τμήματα δάσους από βελανιδιές , κέδρα, οξιάς, πλατάνια κ.ά. . Γενικότερα η πανίδα και η χλωρίδα είναι πολύ πλούσια κυρίως διότι ο χώρος του Δήμου περιλαμβάνει ,όπως προαναφέρθηκε, τμήματα τριών διαφορετικών βουνών και διαθέτει πλούσιους υδάτινους πόρους. Από την περιοχή του Δήμου πηγάζουν , στο σύνολό τους σχεδόν, οι πηγές που τροφοδοτούν τον ποταμό Μόρνο (μέσα στα εδάφη του Δήμου αναπτύσσονται όλοι σχεδόν οι παραπόταμοι του Μόρνου και μέρος της κεντρικής ροής του).

Α3. Δημογραφικά – Πληθυσμιακά στοιχεία

Σύμφωνα με την απογραφή της 15^{ης} Μαρτίου 1991 ο πληθυσμός του Δήμου ανέρχεται σε 1179 κατοίκους.

Α/Α	Δ. ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ		ΜΕΤΑΒΟΛΗ %
		1981	1991	1981-1991
1	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΙΑΚΟΣ	135	308	128,8
2	ΚΑΣΤΡΙΩΤΙΣΣΑ	161	102	-36,64
3	ΜΑΥΡΟΛΙΘΑΡΙ	215	222	3,25
4	ΜΟΥΣΟΥΝΙΤΣΑ	110	118	7,27
5	ΠΑΝΟΥΡΠΑ	158	164	3,79
6	ΠΥΡΑ	80	119	48,75
7	ΣΤΡΟΜΗ	151	146	-3,3
ΣΥΝ		1010	1179	16,7

Πίνακας 2 : Δημογραφική Κατάσταση
Πηγή : Ε.Σ.Υ.Ε.

Η εξέλιξη του πληθυσμού φαίνεται στον παραπάνω πίνακα .

Όπως φαίνεται πιο πάνω , υπάρχει μια μικρή αύξηση των μόνιμων κατοίκων. Εκτός αυτών όμως, άνοιξη- καλοκαίρι – φθινόπωρο , ο πληθυσμός αυξάνεται σημαντικά , φτάνοντας μέχρι και 8.000 περίπου με περίοδο αιχμής το καλοκαίρι. Αυτό οφείλεται στους εξής λόγους :

- Επιστροφή κτηνοτρόφων από τις περιοχές χειμερινής διαβίωσης
- Επιστροφή συνταξιούχων που απομακρύνονται την κεντρική χειμερινή περίοδο για λόγους ακραίων καιρικών συνθηκών, σε συνδυασμό με τις ελλιπείς υποδομές
- Επίσκεψη μεγάλου αριθμού τουριστών , κυρίως των καταγωγμένων από το Δήμο , αλλά και άλλων που ασχολούνται με τουριστικές δραστηριότητες ορεινού όγκου.

Σημαντικό στοιχείο είναι το ενδιαφέρον των καταγωγμένων από το Δήμο, που πλαισιώνουν και ενισχύουν τους πολιτιστικούς συλλόγους που δρουν στο Δήμο με εκδηλωμένο ενδιαφέρον αρκετών για επιστροφή στην περιοχή.

Πολιτιστικοί σύλλογοι:

- Αδελφότητα Αθ. Διάκου
- Αδελφότητα Μουσούνισσας
- Εξωραϊστικός και Εκπολιτιστικός Σύλλογος Μουσούνισσας
- Σύλλογος Στρομιτών Αθηνών
- Σύλλογος Στρομιτών Λαμίας
- Αδελφότητα Πανουργιωτών
- Εκπολιτιστικός Σύλλογος Πανουργιά
- Σύλλογος Απανταχού Μαυρολιθαριωτών
- Σύλλογος Πυράς "Η Γκούρα"
- Αδελφότητα Καστριώτισσας
- Σύλλογος Γυναικών Καστριώτισσας

Χαρακτηριστικό είναι το ότι με την ενίσχυση της κτηνοτροφίας από ευρωπαϊκά και εθνικά προγράμματα των τελευταίων ετών, ανακόπηκε σχεδόν η φθίνουσα πορεία της κτηνοτροφίας και ορισμένοι κάτοικοι (κυρίως νέοι) επέστρεψαν στην περιοχή.

Ο ενεργός πληθυσμός ανέρχεται περίπου στο 30 %.

A4. Οικονομία - Δραστηριότητες

Η κύρια δραστηριότητα των κατοίκων του Δήμου Καλλιέων είναι η κτηνοτροφία και λιγότερο η μελισσοκομία και η γεωργία που απασχολούν το 65 με 70 % των κατοίκων του ενεργού πληθυσμού και ο τουρισμός με τους ελεύθερους επαγγελματίες το υπόλοιπο. Δεν υπάρχει καμία σχεδόν δραστηριότητα στο δευτερογενή τομέα.

Το δυναμικό της κτηνοτροφίας ανέρχεται στα 13.500 περίπου αιγοπρόβατα και 600 περίπου βοοειδή.

Στη γεωργία , καλλιεργούνται δημητριακά και κηπευτικά, εκλεκτή ποιότητα μήλων και γενικότερα σε όλη την έκταση του Δήμου καστανιές και καρυδιές.

	Μορφή Ανάπτυξης του εδάφους	Σύνολο εκτάσεων	Καλλιεργούμενες εκτάσεις και αγροαποβάσεις	Βοσκότοποι		Δάση	Εκτάσεις που καλύπτονται από νερά	Εκτάσεις που πάθουν οικισμοί (δρόμοι, πλατείες κ.λπ.)	Άλλες εκτάσεις
				ΔΗΜΟΣΤΙΚΟΙ	ΙΔΙΩΤΙΚΟΙ				
Ν. Φωκίδος		2.120,6	187,0	824,2	437,6	547,6	38,2	46,2	39,7
Επ. Παρνασσίδος		1.099,6	125,8	372,6	326,5	221,6	6,5	26,0	20,7
Δ. Καλλιέων	0	183,4	1,1	103,4	29,3	44,7	2,4	2,1	0,8
Δημοτικά Διαμερίσματα									
ΑΘ.ΔΙΑΚΟΣ	0	41,4	0,1	28,7	0,4	11	0,9	0,3	-
ΚΑΣΤΡΙΩΤΙΣΣΑ	0	40,1	0,1	28,0	0,5	10,7	0,3	0,6	-
ΜΑΥΡΟΛΙΘΑΡΙ	0	18,8	0,2	10,9	1,5	5,5	0,3	0,3	0,2
ΜΟΥΣΟΥΝΙΤΣΑ	0	21,5	0,2	15,7	0,1	4,7	0,5	0,1	0,3
ΠΑΝΟΥΡΓΙΑ	0	21,8	0,3	-	17,3	3,7	0,1	0,3	0,1
ΠΥΡΑ	0	12,3	0,1	9,4	0,8	1,6	0,2	0,3	-
ΣΤΡΟΜΗ	0	27,5	0,1	10,7	8,7	7,5	0,1	0,2	0,2

* Οι εκτάσεις δίνονται σε χιλιάδες στρέμματα

Πίνακας 3
Πηγή: ΕΣΥΕ

Οικονομικά στοιχεία Δήμου

Τα τακτικά έσοδα των δημοτικών διαμερισμάτων για τα έτη 1996 και 1997 δίνονται στον πιο κάτω πίνακα (4).

Α/Α	Δ. ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ 1996	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ 1997
1	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΙΑΚΟΣ	15.702.944	14.565.783
2	ΚΑΣΤΡΙΩΤΙΣΣΑ	4.365.771	4.721.019
3	ΜΑΥΡΟΛΙΘΑΡΙ	10.638.765	15.906.345
4	ΜΟΥΣΟΥΝΙΤΣΑ	7.519.291	5.773.040
5	ΠΑΝΟΥΡΓΙΑ	8.062.291	8.466.671
6	ΠΥΡΑ	4.294.487	5.599.639
7	ΣΤΡΟΜΗ	4.841.640	5.550.701
	ΣΥΝΟΛΟ	55.425.789	60.583.198

Πίνακας 4: Τακτικά έσοδα Δ/Δ Δήμου Καλλιέων
Πηγή: Δ.Ο.Υ. ΑΜΦΙΣΣΑΣ / Δ.Ο.Υ. ΛΙΔΩΡΙΚΙΟΥ

A5. Υποδομές Δήμου

Διοικητήριο Δήμου : Στην παρούσα κατάσταση η Δημοτική Αρχή στεγάζεται στο κτίριο του Δημοτικού Σχολείου Μαυρολιθαρίου. Στο κτίριο δεν έχει εσωτερική διαρρύθμιση , δεν έχει γίνει καμία παρέμβαση – διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου. Δεν υπάρχει επίσης κεντρική θέρμανση και εξοπλισμός.

Μηχανολογικός εξοπλισμός :

Υπάρχει ένα μικρό φορητό (παλαιό) και αναμένεται η παραλαβή ενός φορητού και ενός γκρέιντερ από το εθνικό πρόγραμμα υποστήριξης των νέων Δήμων.

Οδικό δίκτυο μεταξύ οικισμών και έδρας:

Το οδικό δίκτυο του Δήμου αποτελείται από 115 km ασφαλτοστρωμένου δρόμου διπλής κατεύθυνσης (μια λωρίδα ανά κατεύθυνση) και 13 km χωμάτινου επαρχιακού δικτύου . Λόγω κακής ποιότητας του οδοστρώματος και έλλειψης των τεχνικών έργων υποστήριξης, μεγάλο τμήμα του δικτύου έχει υποστεί διάβρωση υπεδάφους στα ρύθρα (που προχωράει γρήγορα ιδίως με τις τελευταίες έντονες βροχοπτώσεις). Έντονη διάβρωση έχει σημειωθεί επίσης σε πολλά σημεία και στο κυρίως οδόστρωμα , καθώς και καθιζήσεις. Υπάρχει έλλειψη σηματοδότησης και έλλειψη από μπάρες προστασίας σε εμφανώς επικίνδυνα σημεία.

Το ποιο πάνω δίκτυο ικανοποιεί τη σύνδεση των τεσσάρων οικισμών Πυρά , Στρώμη, Πανουργιά και Καστριώτισσα με την έδρα (Μαυρολιθάρι).

Οι οικισμοί Μουσουνίτσα και Αθανάσιος Διάκος συνδέονται με την έδρα με το χωμάτινο επαρχιακό δρόμο μήκους 13 km που την χειμερινή περίοδο είναι απροσπέλαστος και χρησιμοποιείται αντί αυτού, διαδρομή σε ασφαλτοστρωμένο δίκτυο μήκους 42 km.

Υδρευση :

- Μήκος δικτύου με σωλήνες από αμιαντοσιμέντο :12 χλμ.
- Μήκος δικτύου με σωλήνες από πλαστικό : 29,5 χλμ.
- Μήκος δικτύου με σωλήνες από χάλυβα : 2,3 χλμ.

Σε καμία κοινότητα δεν υπάρχουν υδρομετρητές.

Στο σύνολο του Δήμου , το δίκτυο λόγω παλαιότητας και σε συνδυασμό με την έλλειψη επάρκειας δικτύου ιδίως τους καλοκαιρινούς μήνες δημιουργεί έντονα προβλήματα .

Αποχέτευση :

Στο μεγαλύτερο ποσοστό των Δ. Διαμερισμάτων το κάθε σπίτι έχει απορροφητικό βόθρο (Μαυρολιθάρι 15 %, Αθ. Διάκος 100 %, Καστριώτισσα 20 %, Μουσουνίτσα 100 %, Πανουργιάς 100 % , Πυρά 95 %, Στρόμη 100 %). Σε δυο από τους επτά οικισμούς , υπάρχει σε τμήμα τους δίκτυο αποχέτευσης , χωρίς όμως επεξεργασία λυμάτων .

Απορρίματα :

Μέχρι σήμερα ο κάθε οικισμός αντιμετώπιζε το θέμα αυτό κατά περίπτωση και εποχή. Δεν υπάρχει απορριματοφόρο στο νέο Δήμο , ούτε χώρος διάθεσης απορριμάτων.

Πολεοδομικός σχεδιασμός :

Σε κανέναν από τους επτά οικισμούς δεν υπάρχει πολεοδομικός σχεδιασμός με αποτέλεσμα την ελεύθερη δόμηση που δημιουργεί έντονα προβλήματα στην εσωτερική οδοποιία . Τα εσωτερικά δίκτυα παρουσιάζουν έντονες ελλείψεις και σε πολλές περιπτώσεις είναι πολύ δύσκολη προσέγγιση οικιών είτε από τους κατοίκους είτε για αποκομιδή απορριμάτων και παροχή άλλων υπηρεσιών.

Υγεία :

Υπάρχουν δυο αγροτικά ιατρεία στο Μαυρολιθάρι και στον Αθανάσιο Διάκο

Αθλητισμός :

Υπάρχουν δυο γήπεδα ποδοσφαίρου στον Αθανάσιο Διάκο και στη Πυρά. Γήπεδα μπάσκετ στο Μαυρολιθάρι, Στρόμη, Πανουργιά, Πυρά και γήπεδο τένις στη Πυρά.

Πολιτισμός :

Υπάρχει μια βιβλιοθήκη στον Αθανάσιο Διάκο ,ένα λαογραφικό μουσείο στη Καστριώτισσα και ένα μουσείο Παλαιοντολογίας στον Πανουργιά.

Β. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ - ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Σαν αρχικό στόχο μπορούμε να αναφέρουμε την ανάπτυξη των υποδομών με σκοπό τη δημιουργία ενός σύγχρονου Δήμου με υψηλό επίπεδο παραχής υπηρεσιών προς τους Δημότες του και βασικές υποδομές με ευελιξία και αποτελεσματικότητα στην αντιμετώπιση των ακραίων καιρικών συνθηκών. Οι ακραίες καιρικές συνθήκες που παρουσιάζονται κατά τη χειμερινή περίοδο σε συνδυασμό με την έλλειψη ή και ανύπαρκτη υποδομή σε όλους σχεδόν τους τομείς είναι το κυριότερο πρόβλημα σε οποιαδήποτε προσπάθεια ανάπτυξης. Εφόσον, υποστηριχθούν οι υπάρχουσες δραστηριότητες και δημιουργηθούν ευνοϊκές συνθήκες για την ανάπτυξη και εκμετάλλευση των δυνατοτήτων που προσφέρει η περιοχή θα προκύψει η ανάπτυξη της οικονομίας του Δήμου. Αποτέλεσμα των πιο πάνω, σε ενίσχυση της εθνικής αλλά και ευρωπαϊκής προσπάθειας για από-κέντρωση και ανάπτυξη της περιφέρειας, θα είναι όχι μόνο να διατηρηθεί η αυξητική τάση του πληθυσμού που έχει εκδηλωθεί από το 1981 έως το 1991 αλλά και να ενισχυθεί σε μεγάλο βαθμό. Στην εκτίμηση αυτή συμβάλλει κυρίως το εκδηλούμενο ως σήμερα ενδιαφέρον πολλών ατόμων καταγωγμένων από το Δήμο.

ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ

Στη συνέχεια αναφέρονται οικονομικές δραστηριότητες (στόχοι) που πρέπει να αναπτυχθούν.

B1. ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ

Κτηνοτροφία :

Οι μεγάλες εκτάσεις βοσκοτόπων που διαθέτει ο Δήμος, επιτρέπουν την περαιτέρω ανάπτυξη της κτηνοτροφίας.

Ιχθυοκαλλιέργειες :

Βασικό στοιχείο για ιχθυοκαλλιέργειες ψαριών γλυκού νερού (πέστροφα κ.ά.) είναι το τρεχούμενο γλυκό νερό που στη περιοχή του Δήμου υπάρχει σε πλεόνασμα.

Αγροτικές καλλιέργειες :

Διατήρηση των υφισταμένων καλλιεργειών και επέκταση σε νέους πιο ευέλικτους τομείς , όπως η καλλιέργεια βοτάνων και αρωματικών φυτών για τα οποία υπάρχει συνεχώς αυξανόμενο ενδιαφέρον στην ευρωπαϊκή αγορά και από τις φαρμακοβιομηχανίες.

Εκμετάλλευση του Δάσους:

Υλοτομία υφισταμένου δάσους. Αναδάσωση με ανταποδοτικά δέντρα και εκμετάλλευση αυτών (καρποφόρα, έλατα Χριστουγέννων, ύλοτομία)

B2. ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ

Ήπιες μορφές ενέργειας :

Οι συνεχείς δυνατές ανεμοπτώσεις στα λιβάδια και τα οροπέδια του Δήμου καθώς και το άφθονο υδάτινο δυναμικό προσφέρονται για παραγωγή ενέργειας όχι μόνο για τις ανάγκες του Δήμου αλλά και για πώληση στο κεντρικό δίκτυο.

Γ. ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΙΝΟΥΝ ΓΙΑ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΠΙΟ ΠΑΝΩ ΣΤΟΧΩΝ

Γ1. ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Α) Οδικό δίκτυο

Πρωταρχικό ρόλο έχει η επισκευή και συντήρηση του κεντρικού οδικού δικτύου του Δήμου (σύνδεσης οικισμών με την έδρα) και η σύνδεση του Δήμου με το κεντρικό οδικό δίκτυο της περιφέρειας και κατ' επέκταση της χώρας. Στην κατεύθυνση αυτή θα συμβάλλουν σημαντικά οι ακόλουθες παρεμβάσεις :

α. Βελτίωση και ασφαλτόστρωση του δρόμου που συνδέει τον Αθανάσιο Διάκο – Καστριώτισσα με την έδρα του Δήμου (Μαυρολιθάρι) μήκους 13 km.

β. Η αναβάθμιση της διαδρομής που συντομεύει την απόσταση μεταξύ Θερμοπυλών Αντιρίου και διέρχεται από Θερμοπύλες – Μπράλος – Παύλιανη- Στρώμη- Λιδορίκι – Ερατεινή – Αντίριο

γ. Η αναβάθμιση του οδικού δικτύου Λαμία – Σπερχειάδα – Πύργος – Αθανάσιος Διάκος – Λιδορίκι – Ερατεινή

Οι ενέργειες β. και γ. είναι ζωτικού ενδιαφέροντος όχι μόνο για το Δήμο Καλλιέων αλλά και για ένα μεγάλο αριθμό Δήμων του ορεινού όγκου των Νομών Φωκίδας και Φθιώτιδας και για τη συντόμευση πολλών διαδρομών που συνδέουν τις κεντρικές περιοχές της περιφέρειας μεταξύ τους.

Β) Ύδρευση

Επισκευή και επέκταση των δικτύων των επτά οικισμών

Γ) Αποχέτευση – Διάθεση ακαθάρτων

Από αρχής μελέτη για τους τρόπους με τους οποίους μπορεί να αντιμετωπιστεί το θέμα αυτό.

Δ) Συγκέντρωση – Διάθεση απορριμάτων

Για το στόχο αυτό πρέπει να προμηθευτεί ο Δήμος με απορριματοφόρο όχημα (αρχικά θα αντιμετωπισθεί με τη χρήση φορτηγού) και μελέτη εύρεσης χώρου και κατασκευής Χ.Υ.Τ.Α.

Ε. Πολεοδομικός σχεδιασμός

Εκπόνηση Πολεοδομικών σχεδίων για τους επτά οικισμούς για να προχωρήσουμε στη συνέχεια στην αποκατάσταση της εσωτερικής οδοποιίας κάθε οικισμού και για την περαιτέρω εύρυθμη ανάπτυξη .

ΣΤ. Υγεία :

Κατασκευή Κέντρου Υγείας με αυξημένες δυνατότητες στην παροχή πρώτων βοηθειών σε θέματα που αφορούν τον τουρισμό ορεινού όγκου.

Γ2. ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Ι. ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ

Α) Κτηνοτροφία :

Βασική ανάγκη είναι η διάνοιξη κτηνοτροφικών δρόμων μήκους περίπου 35 km που θα αποδώσουν μεγάλες εκτάσεις βοσκοτόπων στους κτηνοτρόφους και η κατασκευή στεγάστρων (κτηνοτρόφων και ζώων) και ποτιστρών .

Β) Ιχθυοκαλλιέργειες :

Η σύσταση Δημοτικής επιχείρησης ή συνεταιρισμού και η διερεύνηση ιδιωτικού ενδιαφέροντος στον τομέα αυτό. Σαν κίνητρο προσέλκυσης ιδιωτών ο Δήμος μελετά την διάθεση φτηνής γης ή την παραχώρηση εκμετάλλευσης.

Γ) Αγροτικές καλλιέργειες :

Αρδευτικά έργα για την υποστήριξη της υπάρχουσας δραστηριότητας. Έπαφή με Πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα για δημιουργία στη περιοχή παραρτημάτων τους για την μελέτη της χλωρίδας της περιοχής και κυρίως των βοτάνων και αρωματικών φυτών. Μέσα από αυτή τη δράση θα αξιολογηθεί και η δυνατότητα για την καλλιέργεια τέτοιων φυτών.

Δ) Εκμετάλλευση Δάσους :

Σύσταση συνεταιρισμού ή Αναπτυξιακής εταιρείας ή συνεργασία με ιδιώτες για την υλοτόμηση του δάσους του χώρου ευθύνης του Δασαρχείου σε συνεργασία με το Δασαρχείο και του δάσους ιδιοκτησίας του Δήμου.

Αναδάσωση εκτάσεων (χρήση προγραμμάτων του Υπουργείου Γεωργίας) με ανταποδοτικά δέντρα (καρποφόρα, έλατα Χριστουγέννων, υλοτομία) και εκμετάλλευσή τους.

II. ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ

A) Ήπιες μορφές ενέργειας

Χρήση Ευρωπαϊκών προγραμμάτων για την εκπόνηση μελετών για τη δυνατότητα εκμετάλλευσης της αιολικής ενέργειας και του υδάτινου δυναμικού της περιοχής και για την εκμετάλλευση των δυνατοτήτων αυτών.

B) Εμφιάλωση νερού

Εκπόνηση ολοκληρωμένων μελετών , επίσημη έγκριση καταλληλότητας νερών και σύσταση Δημοτικής ή Μικτής επιχείρησης , ή προσέλκυση ιδιωτών με τη διάθεση φτηνής γης ή παραχώρηση εκμετάλλευσης .

III. ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ (Τουρισμός) :

A). Κατασκευή χιονοδρομικού κέντρου σε περιοχή των ορεινών όγκων του Δήμου. Υπάρχει θετική γνωμάτευση για την καταλληλότητα της περιοχής από Γάλλους πραγματογνώμονες μετά από επίσκεψη που οργάνωσε η ΕΕΤΑΑ

B) Δημιουργία της αναγκαίας υποδομής για τη λειτουργία των ακόλουθων δραστηριοτήτων

- Σκι βουνού
- Ορειβασία (Υπάρχουν ήδη δυο ορειβατικά καταφύγια κατασκευασμένα από τον Ορειβατικό Σύλλογο Άμφισσας και τον

Ε.Ο.Σ Αχαρνών , συνολικής δυναμικότητας 100 κλινών και εστιατόριο)

- Αναρρίχηση σε βράχους
- Ποδήλατο βουνού
- Πεζοπορία
- Χώροι θέας
- Ανεμοπτερισμός – αεροπτερισμός
- Κατασκηνώσεις
- κ.λ.π.

Γ) Ανάπτυξη κυνηγετικής περιοχής

Ολοκλήρωση των εργασιών της υπάρχουσας μελέτης του Δασαρχείου και δημιουργία κλειστής ελεγχόμενης περιοχής.

Δ) Κατασκευή τεχνητής λίμνης αναψυχής (κωπηλασία, ιστιοσανίδα κ.λ.π.) με αρχιτεκτονικές παρεμβάσεις για την ανάδειξη του χώρου σαν αξιοθέατο του Δήμου.

Ε) Ανάπτυξη ελεγχόμενου ψαρέματος με δημιουργία των βασικών υποδομών εκτροφής και παρακολούθησης του πληθυσμού των ψαριών

ΣΤ) Κατασκευή αθλητικού κέντρου

Σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη του τουρισμού μπορεί να παίξει και η δημιουργία Κέντρου Ερευνών της χλωρίδας της περιοχής .

Για την ενίσχυση όλων των πιο πάνω προσπαθειών , σημαντική είναι η ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς :

Σπίτια ηρώων '21

Σπηλιά αντίστασης

Ανάπλαση τυροκομείων

Ανασκαφές Πυρά Ηρακλέως

Ανασκαφές στο Ναό του οικισμού Πυρά

Αρχαίότητες περιοχής Στρώμης

Αρχαίο Κάστρο Καστριώτισσας.

Γ3. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Βασική προϋπόθεση για την υλοποίηση όλων των προαναφερομένων είναι η εκπαίδευση και εξειδίκευση προσωπικού στον καθένα από τους πιο πάνω επιμέρους στόχους.

Δ. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΙΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΠΡΟΣ ΕΝΤΑΞΗ ΣΤΟ Γ.Κ.Π.Σ.

ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

- Βελτίωση και ασφαλτόστρωση δρόμου Αθανάσιος Διάκος – Καστριώτισσα – Μαυρολιθάρι
- Αναβάθμιση οδικού άξονα Θερμοπύλες – Μπράλος – Παύλιανη – Στρώμη – Λιδορίκι – Ερατεινή – Αντίριο
- Αναβάθμιση οδικού άξονα Λαμία – Σπερχειάδα – Πύργος – Αθανάσιος Διάκος – Λιδορίκι – Ερατεινή

ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΖΩΗΣ – ΥΓΕΙΑ

- Αποχέτευση
- Χ.Υ.Τ.Α.
- Πολεοδομικός σχεδιασμός
- Κέντρα Υγείας (υποστήριξη τουρισμού ορεινού όγκου)

ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ – ΓΕΩΡΓΙΑ

- Διάνοιξη κτηνοτροφικών δρόμων
- Καλλιέργεια βοτάνων και αρωματικών φυτών

ΕΝΕΡΓΕΙΑ

- Εκμετάλλευση αιολικής ενέργειας και υδάτινου δυναμικού

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

- Κατασκευή χιονοδρομικού κέντρου
- Ανάπτυξη τουρισμού ορεινού όγκου
- Ελεγχόμενη κυνηγετική περιοχή
- Κατασκευή τεχνητής λίμνης

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

- Κατασκευή αθλητικού κέντρου

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

- Ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς

ΕΡΕΥΝΑ

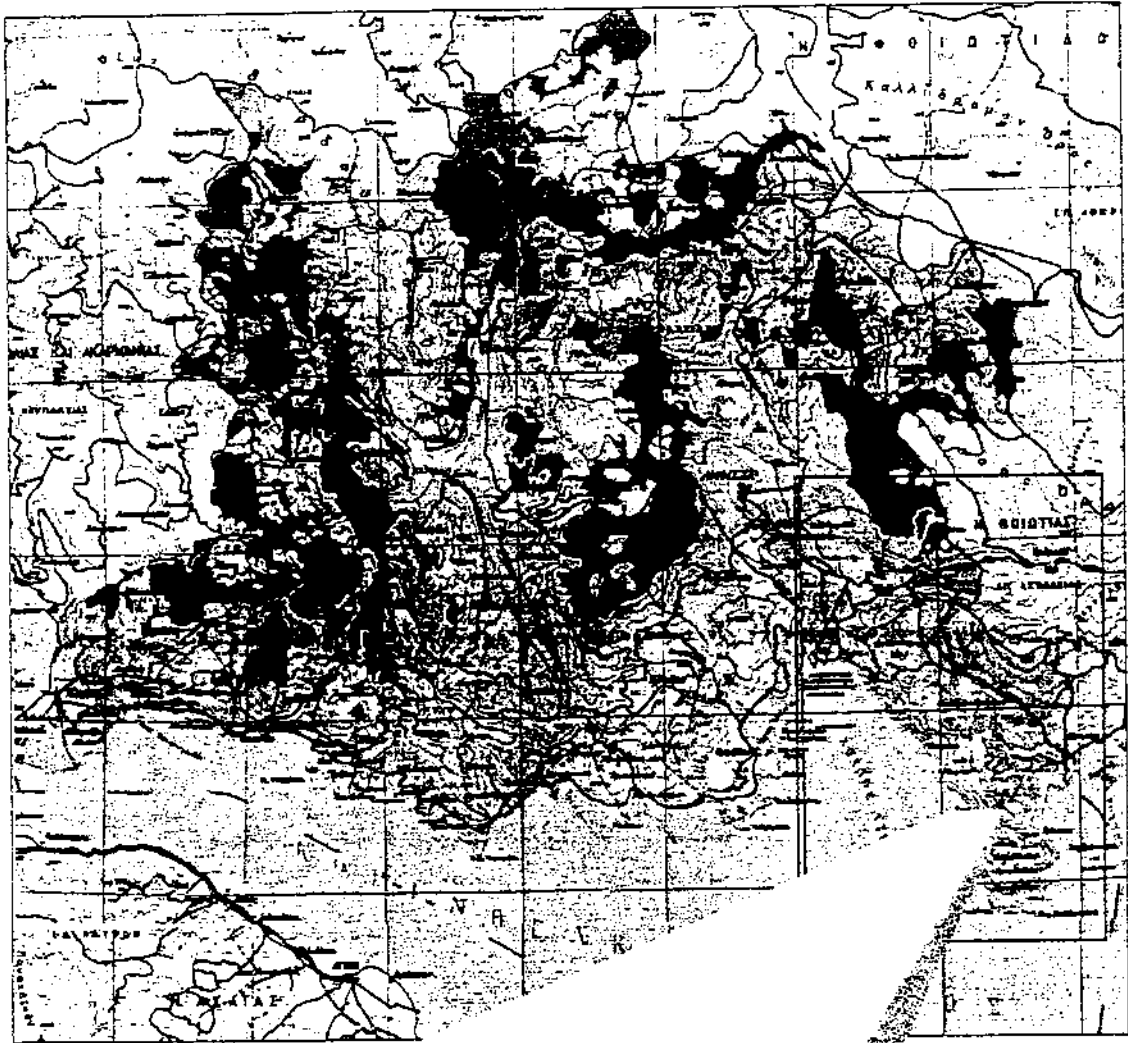
- Δημιουργία Κέντρου Ερευνών χλωρίδας (με προοπτική την ανταποδοτικότητα της καλλιέργειας βοτάνων και αρωματικών φυτών)

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

- Εκσυγχρονισμός κτηνοτροφίας
- Ιχθυοκαλλιέργειες
- Γενικών τουριστικών επαγγελμάτων
- Υποστήριξης των υποδομών και λειτουργίας :
  - Χιονοδρομικού κέντρου
  - Δραστηριοτήτων τουρισμού ορεινού όγκου
  - Ελεγχόμενης κυνηγετικής περιοχής

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	σελίδα
Α. ΠΑΡΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	1
Α1. Γεωγραφικά στοιχεία	1
Α2. Φυσικό περιβάλλον	1
Α3. Δημογραφικά – πληθυσμιακά στοιχεία	2
Α4. Οικονομία – Δραστηριότητες – Οικονομικά στοιχεία Δήμου	3
Α5. Υποδομές Δήμου	5
Β. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ – ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	7
Β1. Πρωτογενής τομέας	8
Β2. Δευτερογενής τομέας	8
Β3. Τριτογενής Τομέας	9
Γ. ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΙΝΟΥΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΠΙΟ ΠΑΝΩ ΣΤΟΧΩΝ	10
Γ1. Βασικές υποδομές	10
Γ2. Επιμέρους υποδομές	11
I. Πρωτογενής τομέας	11
II. Δευτερογενής τομέας	12
III. Τριτογενής Τομέας	12
Γ3. Εκπαίδευση	14
Δ. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΙΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΠΡΟΣ ΕΝΤΑΞΗ ΣΤΟ Γ' Κ.Π.Σ.	14

ΔΗΜΟΣ ΔΕΣΦΙΝΑΣ

**ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟ
3^ο ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΛΑΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ**

2000-2006

Λ. Οδοποιία 780/94

ΔΗΜΑΡΧΟΣ

ΔΕΣΦΙΝΑ 3 Μαρτίου 1999

Προς : την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδος - Λαμία
 Υπ' όψη: 1) κου Πολυχρόνη Πολυχρονίου Γ.Γ.Π.
 2) κου Σαρηδημητρόγλου Γ. Δ/ντή Π.
 Κοιν: Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Φωκίδας
 κον Α. Καραγάλιου - Νομάρχη Φωκίδας

ΘΕΜΑ: "Υποβολή της αναπτυξιακής πρότασης του Δήμου Δεσφίνας εν όψη της κατάρτισης του Σ.Π.Α του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης".

Α. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Ο Νομός Φωκίδας είναι διοικητική διαίρεση της νοτιοδυτικής Στερεάς Ελλάδας, που περιλαμβάνει τμήμα της αρχαίας Φωκίδας και συνορεύει προς Β. με το νομό Φθιώτιδας προς Α. με τους νομούς Φθιώτιδας και Βοιωτίας προς Δ. με το νομό Αιτωλοακαρνανίας και προς Ν. βρέχεται από τον Κορινθιακό Κόλπο. Διοικητικώς χωρίζεται σε δύο επαρχίες, την επαρχία Δαρφίδας στο δυτικό τμήμα του νομού και την επαρχία Παρνασσίδος στο ανατολικό τμήμα του νομού.

Ο νομός Φωκίδας είναι από τους ορεινότερους της χώρας. Ψηλοί ορεινοί όγκοι, νότιες απολήξεις της Πίνδου, καλύπτουν ολόκληρο το έδαφος του με κατεύθυνση Β-Ν, σχεδόν ως την ακτή του Κορινθιακού, αφήνοντας μεταξύ τους στενές και επιμήκεις λεκάνες.

Ο Δήμος Δεσφίνας βρίσκεται στο ανατολικό τμήμα του νομού στο υψίπεδο που σχηματίζεται ανάμεσα στους κόλπους της Ιτέας και της Αντίκυρας και που το χωρίζει από τον Παρνασσό η βαθιά χαράδρα των Δελφών. Ο Δήμος Δεσφίνας καταλαμβάνει μια έκταση 148.992 στρ. και εκτείνεται μεταξύ του όμορου νομού της Βοιωτίας του Κορινθιακού κόλπου και των νεοσύστατων δήμων Ιτέας και Δελφών. Ο Δήμος Δεσφίνας συμπεριλαμβάνει στα όριά του ένα δημοτικό διαμέρισμα και τους δέκα οικισμούς του. Ο οικισμός της Δεσφίνας βρίσκεται χτισμένος στις πλαγιές του λόφου Προφήτης Ηλίας σε

υψόμετρο 680μ. ενώ από τους υπόλοιπους δέκα οικισμούς, η πλειοψηφία τους είναι παραθαλάσσιοι κατά μήκος των ακτών του Κορινθιακού Κόλπου.

ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ -ΧΑΩΡΙΔΑ-ΠΑΝΙΔΑ

Στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου Δεσφίνας συναντάμε την Ευμεσογειακή ζώνη βλαστήσεως με κυριότερα είδη το Σχίνο, το Χαμορείκι, το Πουρνάρι, την Μυρτιά, το Δασοαγιόκλημα, την Πουρναροτριανταφυλιά, τον Αρκουδόβατο, τον Στύρακα, το Ρείκι, την ήμερη Κουμαριά, την Αγριελιά, τον μικρό Ασπάλαθο, το Σπάρτο, κ.λπ. Καθώς αυξάνεται το υψόμετρο συναντάμε την Παραμεσογειακή ζώνη βλάστησης με κυρίαρχα είδη την Πλατύφυλλη Δρυ και σε ανάμιξη με το προηγούμενο είδος άλλα είδη Δρυός όπως η Γρανιτροβελανιδιά η Τουρκοβελανιδιά το Τσέρο κ.α. Η παραπάνω ζώνη πολλές φορές απαντάται και σε επιμειξία με την προηγούμενη ζώνη της ευμεσογειακής βλάστησης. Σε ότι αφορά τις γεωργικές καλλιέργειες στα χαμηλότερα και μέσα υψόμετρα της συγκεκριμένης ζώνης συναντάται η κυρίως η καλλιέργεια της Ελιάς και των Αμπελιών ενώ σποραδικά συναντώνται κυρίως σαν εμβόλιμα στα καλλιεργούμενα εδάφη καρυδιές αμυγδαλιές και λοιπά καρποφόρα δέντρα.

Όσον αφορά την πανίδα ξεκινώντας από τα θηλαστικά στην περιοχή βρίσκουμε είδη όπως ο Λαγός, ο Σκίουρος, η Αλεπού, η Νυφίτσα, το Πετροκούναβο, ο Ασβός και σπανιότατα ο Λύκος και ο Αγριόχοιρος. Από τα πουλιά συχνά απαντώμενα είναι η Ορεινή πέρδικα, η Μπεκάτσα, η φάσα, ο Κόρακας, η Κάργια, η Κουρούνα, η Κίτσα, η Καρακάξα, ο Μπούφος, ο Γκιώνης, η Κουκουβάγια, ο Κότσυφας, η Τσίχλα, το Τριγόνι και σπάνια ο Φασιανός ο οποίος όμως κυρίως προέρχεται από απελευθέρωση φασιανών από εκτροφεία κ.λπ. Αξιοσημείωτο είναι τέλος το θαλάσσιο δυναμικό σε ιχθύς και οστρακοειδή της παραλιακής ζώνης όπου συναντούνται είδη όπως η Ζαργάνα, ο Σπάρος, η Γόπα, η Μαρίδα, η Σκορπίνα κ.λπ.

ΟΙΚΙΣΤΙΚΑ - ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Από αρχιτεκτονικής απόψεως στην περιοχή δεν συναντάμε κτίρια με ιδιαίτερο χαρακτήρα χωρίς όμως αυτό να σημαίνει ότι η περιοχή δεν έχει ιδιαίτερο χαρακτήρα. Τα κτίρια στην πλειοψηφία τους είναι λιθόκτιστα ή πλινθόκτιστα με ξύλινη κεραμοσκεπές στέγη που είναι συνήθως διώροφα και διαθέτουν υπόγεια ή αποθήκες για τη φύλαξη των

προϊόντων οικιακής κατανάλωσης. Τα τελευταία χρόνια μετά το σεισμό της 15-6-1995 στην περιοχή του Αιγίου παρατηρείται έντονη ανοικοδόμηση. Για τη διατήρηση του χαρακτήρα της περιοχής με τις διατάξεις του από 24-4-1985 Π.Δ.(Φ.Ε.Κ.181Δ/3-5-1985) επιτρέπεται η κατασκευή νέων οικοδομών με υποχρεωτική κατασκευή κεραμοσκεπούς στέγης, μέγιστης κλίσης 35% σε ποσοστό 80% τουλάχιστον της κάλυψης του κτιρίου έστω και αν προβλέπεται ή υπολείπεται καθ ύψος προσθήκη. Οι εξώστες θα απέχουν 1μ. τουλάχιστον μεταξύ τους, το μέγιστο μήκος καθενός μπορεί να είναι 5μ., το συνολικό δε ποσοστό μήκος ανά όψη κτιρίου το 70% αυτής. Δεν επιτρέπονται συνεχόμενοι γωνιακοί εξώστες. Τα κουφώματα θα πρέπει να είναι ξύλινα καρφωτά, περσιδωτά ή ταμπλαδωτά.

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η Δεσφίνα απέχει 180 χιλιόμετρα από την Αθήνα, 98 χιλιόμετρα από την Πάτρα, 32 χιλιόμετρα από το Γαλαξίδι, 30 χιλιόμετρα από την μονή Οσίου Λουκά, 30 χιλιόμετρα από την Αράχοβα, 22 χιλιόμετρα από τους Δελφούς, 16 χιλιόμετρα από την Αντίκυρα και από το Δίστομο της Βοιωτίας και 18 χιλιόμετρα από την Ιτέα Φωκίδας. Αν και παρουσιάζει αρκετά αξιόλογα μνημεία του αρχαίου Ελληνικού πολιτισμού και των Βυζαντινών χρόνων δεν παρουσιάζει τουριστική ανάπτυξη αφού ούτε τις απαραίτητες υποδομές για την υποδοχή και παραμονή των επισκεπτών υπάρχουν αλλά πολύ περισσότερο δεν είναι γνωστή η ύπαρξη των μνημείων αυτών στο κοινό. Βέβαια η μικρή απόσταση της περιοχής από τους Δελφούς, την Αράχοβα, την Ιτέα και το Γαλαξίδι όπως και το μεγάλο μήκος των ακρογιαλιών της θα μπορούσαν να οδηγήσουν το νεοσύστατο Δήμο στους δρόμους της τουριστικής ανάπτυξης. Σκόπιμη θα ήταν η εκμετάλλευση των προγραμμάτων για την τουριστική ανάπτυξη των ορεινών όγκων ώστε και ο Δήμος αυτός να αναπτυχθεί τουριστικά.

ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ: Ο Δήμος συνδέεται με τον Δήμο Ιτέας και τις υπόλοιπες περιοχές του νομού Φωκίδας με το ΚΤΕΛ του νομού όπως και με τους Δήμους της Βοιωτίας με το ΚΤΕΛ του νομού αυτού. Με τη βοήθεια των παραπάνω ΚΤΕΛ γίνεται και η σύνδεσή του και με την Αθήνα και την Πάτρα.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΚΤΥΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

α. ΟΔΟΠΟΙΑ: Συνολικό μήκος κυρίου οδικού δικτύου του Ο.Τ.Α. : 77 χιλιόμετρα.

Συνολικό επαρχιακό οδικό δίκτυο του Ο.Τ.Α.: 60 χιλιόμετρα ασφαλτοστρωμένο.

Συνολικό κοινοτικό οδικό δίκτυο του Ο.Τ.Α. : 17 χιλιόμετρα εκ των οποίων τα 10 χιλιόμετρα είναι ασφαλτοστρωμένο και τα υπόλοιπα 7 χιλιόμετρα τσιμεντοστρωμένο.

Συνολικό επαρχιακό-αγροτικό δίκτυο 90 χιλιόμετρα χωματόδρομος.

Το οδικό δίκτυο παρουσιάζει πολλές καταστροφές λόγω της παλαιότητας του ασφαλτοτάπητα με άμεσο κίνδυνο στην ασφάλεια των μέσων μεταφοράς. Διαπιστώνεται η ελλιπής σήμανση και απουσία προστατευτικών κιγκλιδωμάτων προς τους γκρεμούς όπως επίσης και η έλλειψη προστατευτικών συρματοπλεγμάτων για την κατακράτηση των τμημάτων που κατά καιρούς και κυρίως κατά τις περιόδους έντονης βροχόπτωσης κατολισθαίνουν βάζοντας σε κίνδυνο την ζωή των διερχομένων οδηγών. Πρέπει λοιπόν για όλους αυτούς λόγους και κυρίως επειδή το επαρχιακό οδικό δίκτυο εξυπηρετεί μεγάλο αριθμό διερχομένων οχημάτων καθημερινά η αποκατάσταση όλων των παραπάνω προβλημάτων να είναι άμεση.

β. ΥΔΡΕΥΣΗ: Για το σκοπό αυτό είχε συσταθεί κατά το παρελθόν ο Σύνδεσμος "Κασταλία" με μέλη τις πρώην κοινότητες Δεσφίνας-Χρυσού και τον Δήμο Δελφών ενώ προβλεπόταν ότι το νερό πριν οδηγηθεί στο εσωτερικό δίκτυο των Ο.Τ.Α. θα διωλιζονταν. Παρόλο που η υλικοτεχνική υποδομή (δίκτυο και δωλιστήριο) δημιουργήθηκε ο σύνδεσμος αυτός παρέμεινε ανενεργός δεδομένου ότι η Ε.Υ.Δ.Α.Π. δεν παραχωρεί την απαιτούμενη ποσότητα νερού. Έτσι σήμερα η ύδρευση του Δήμου Δεσφίνας γίνεται από μια δημοτική γεώτρηση που κατασκευάστηκε το έτος 1993 και βρίσκεται στην περιοχή του δήμου Δελφών. Το Εξωτερικό Δίκτυο περιλαμβάνει μήκους 18 χιλιομέτρων αγωγή και 3 αντλιοστάσια που οδηγούν το νερό σε υψόμετρο 765 μέτρα. Η μελέτη για την εγκατάσταση του δικτύου έχει πραγματοποιηθεί το 1969. Το μήκος του δικτύου με σωλήνες από πλαστικό είναι 12 χιλιόμετρα ενώ το μήκος του δικτύου από σωλήνες χάλυβα είναι 6 χιλιόμετρα. Όπως μαρτυράει ο χρόνος μελέτης το δίκτυο είναι πεπαλαιωμένο και η χρόνια χρήση έχει επιφέρει τη φθορά του. Απαιτείται επομένως η ανακατασκευή και η βελτίωση του με συμπληρωματικά έργα στα αντλιοστάσια και η δημιουργία μιας νέας κεντρικής δεξαμενής. Για το Εσωτερικό Δίκτυο έχει ήδη ξεκινήσει τους τελευταίους μήνες η τμηματική ανακατασκευή του η οποία και ολοκληρώνεται. Το υπάρχον δίκτυο είναι ικανό να εξυπηρετήσει όλα τα νοικοκυριά του Δήμου στα οποία έχουν τοποθετηθεί υδρομετρητές για τον έλεγχο της κατανάλωσης νερού.

γ. ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ: Ο Δήμος Δεσφίνας δεν στερείται χωριστικού αποχετευτικού δικτύου εδώ και 34 χρόνια. Το μήκος του Κ.Α.Α. είναι 10 χιλιόμετρα και αντιστοιχεί σε ποσοστό κάλυψης των αναγκών 85%. Το μήκος του δικτύου αποχέτευσης των όμβριων είναι 2 χιλιόμετρα και καλύπτει το 20% των αναγκών. Τα λύματα του Κ.Α.Α. απολήγουν στον βιολογικό καθαρισμό του Δήμου που λειτουργεί κανονικά κατά την τελευταία πενταετία. Όσον αφορά το δίκτυο των όμβριων απολήγει με τιμενταυλακες είτε σε χωράφια της περιοχής είτε σε ρέματα. Υπάρχει όμως και ένα ποσοστό νοικοκυριών της τάξης του 15% που διαθέτουν τα λύματά τους σε βόθρους.

δ. ΑΡΔΕΥΣΗ: Σχεδόν αμελητέα η ύπαρξη δικτύων άρδευσης αν και υπάρχει η προοπτική της χρησιμοποίησης των προϊόντων του βιολογικού καθαρισμού για την άρδευση των υπάρχοντων καλλιεργειών της περιοχής (αμπελώνες, ελιές κ.λ.π.)

ε. ΥΓΕΙΑ: Υπάρχει ένα Αγροτικό ιατρείο στο οποίο υπάρχουν δύο θέσεις αγροτικών ιατρών. Λειτουργεί επίσης ένα ιδιωτικό οδοντιατρείο καθώς και ένα φαρμακείο επίσης ιδιωτικό. Ιδιαίτερη μνεία πρέπει να γίνει στον τομέα αυτό αναφορικά με την πρόθεση του Δήμου Δεσφίνας να κατασκευαστεί άμεσα ένα ίδρυμα χρόνιων παθήσεων ή ένα γηροκομείο. Για τον σκοπό αυτό θα χρησιμοποιηθεί ένα κληροδότημα ύψους περίπου 400.000.000 δραχμών που δόθηκε για τον σκοπό αυτό και που αποσκοπεί στο γενικότερο κοινωνικό καλό αλλά και στη ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής.

στ. ΠΡΟΝΟΙΑ: Υπάρχει ένας μονοθέσιος Κρατικός Παιδικός Σταθμός και ένα διθέσιο Νηπιαγωγείο όπου απασχολούνται 19 προνήπια και 9 νήπια.

ζ. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ: Υπάρχει Αθλητικό και Πνευματικό Κέντρο, Δημοτική Βιβλιοθήκη, Πολιτιστικός Σύλλογος και δημιουργείται Λαογραφικό Μουσείο στο ανακαινιζόμενο σπίτι του Επισκόπου Σαλώνων Ησαΐα.

η. ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ: Υπάρχει ένα γήπεδο ποδοσφαίρου και γήπεδο μπάσκετ (καλαθοσφαίρισης)

θ. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ: Δεν υπάρχει χώρος υγειονομικής ταφής απορριμμάτων (Χ.Υ.Τ.Α.). Τα απορρίμματα αποθηκεύονται προσωρινά σε σακούλες και με τη βοήθεια του απορριμματοφόρου που διαθέτει ο Δήμος μεταφέρονται σε χώρο ημιελεγχόμενης διάθεσης απορριμμάτων (μικρός σκουπιδότοπος γενικά αποδεκτός). Η αποκομιδή των απορριμμάτων γίνεται τρεις φορές την εβδομάδα. Αυτό όμως δεν είναι αρκετό αφού συχνά παρατηρείται η ανεξέλεγκτη ρύψη σκουπιδιών σε χαράδρες,

χαντάκια κ.α.. Στα σημεία αυτά δημιουργούνται εστίες μόλυνσης και ρύπανσης του περιβάλλοντος. Δημιουργείται άμεσος κίνδυνος για τη δημόσια υγεία και τη διατήρηση των ζώντων οργανισμών.

1. ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΑΡΧΟΥΣΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ: Αστυνομικός Σταθμός, κατάστημα ΕΛ.ΤΑ, Συμβολαιογραφείο-Υποθηκοφυλακείο, Μετεωρολογικός σταθμός.

1α. ΣΥΛΛΟΓΟΙ-ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ: Σύλλογος Ποδοσφαιρικός-Αθλητικός "Ήσαίας", Σύλλογος Ποδοσφαιρικός-Αθλητικός "Δόξα", Σύλλογοι γονέων και κηδεμόνων, Πολιτιστικός σύλλογος, Κτηνοτροφικός σύλλογος, Κυνηγητικός σύλλογος, Γεωργικός συνεταιρισμός (με 600 μέλη).

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

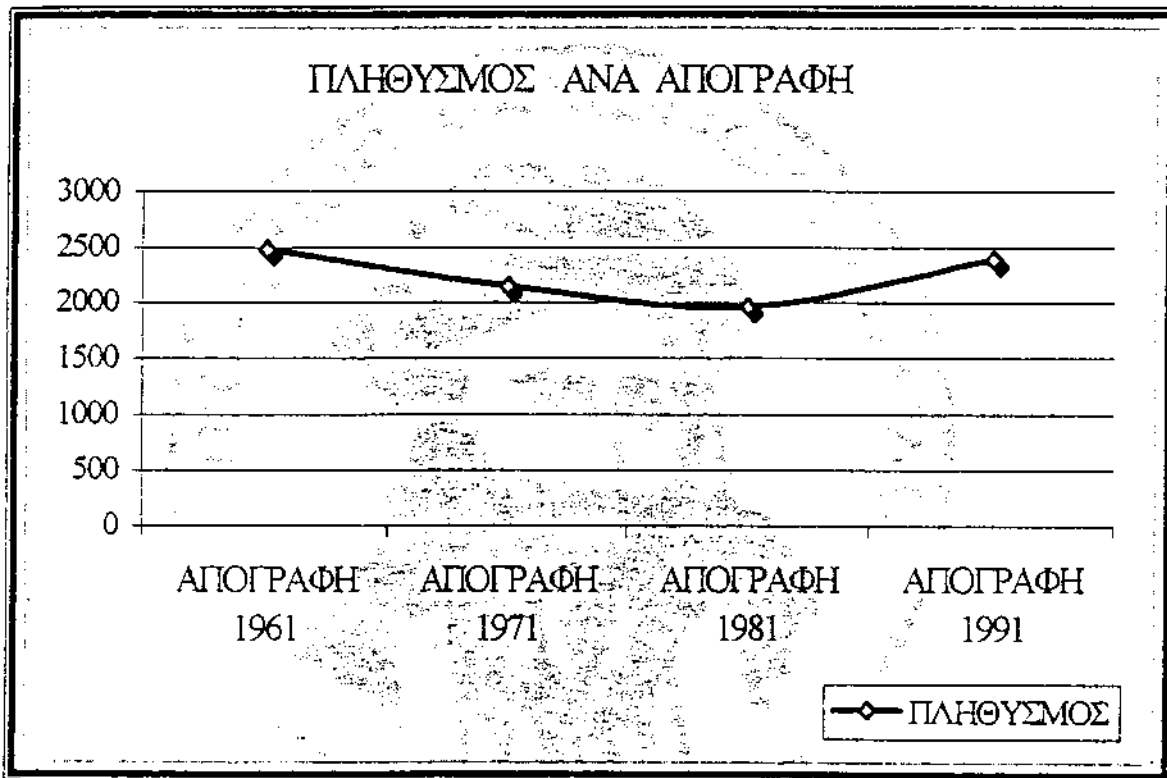
ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΔΗΜΟΥ ΔΕΣΦΙΝΑΣ		
ΑΠΟΓΡΑΦΕΣ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	% ΜΕΤΑΒΟΛΗ
ΑΠΟΓΡΑΦΗ 1961	2481	-
ΑΠΟΓΡΑΦΗ 1971	2147	- 13,6%
ΑΠΟΓΡΑΦΗ 1981	1963	- 8,6%
ΑΠΟΓΡΑΦΗ 1991	2389	+ 21,7%

ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε.

α/α	ΟΙΚΙΣΜΟΣ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΑΝΑ ΟΙΚΙΣΜΟ		% ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ
		ΑΠΟΓΡΑΦΗ 81	ΑΠΟΓΡΑΦΗ 91	
1	Δεσφίνα	1952	2080	+6,56 %
2	Άγιος Ανδρέας	2	34	+1600 %
3	Άγιος Νικόλαος	-	12	-
4	Βάλτος	-	62	-
5	Γεννημάκια	-	80	-
6	Μακριά Μαλλιά	-	7	-
7	Μ. Τιμίου Προδρόμου	2	28	+1300 %
8	Ποταμοί	-	17	-
9	Πρόσακος	1	54	+5300 %
10	Στενός	6	5	-16,66 %
11	Συκιά	-	10	-
ΣΥΝΟΛΟ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ		1963	2389	+21,7 %

ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε.

Όπως φαίνεται και από τον παραπάνω πίνακα ο πληθυσμός της περιοχής του δήμου Δεσφίνας αφού μετέβηκε το "σκόπελο" της αστυφιλίας και της φυγής των κατοίκων της υπαίθρου για τα αστικά κέντρα (που συνέβη κατά την χρονική περίοδο των δεκαετιών του '70 και του '80) επανακάμπτει στην περιοχή και μάλιστα με σχετικά γοργούς ρυθμούς αύξησης (21,7%).

Θα ήταν παράλειψη βέβαια να μην επισημάνουμε ότι η περιοχή του Δήμου Δεσφίνας χαρακτηρίζεται από την Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδος ως ημιαστική περιοχή. Αυτό είναι το αποτέλεσμα της ενασχόλησης του ενεργού πληθυσμού της περιοχής κατά το μεγαλύτερο μέρος του με τον δευτερογενή και τον τριτογενή τομέα και λιγότερο με τον πρωτογενή κυρίως λόγω της ύπαρξης της "Αλουμίνας" (Γαλλικής PESINE) στην κοντινή περιοχή της Αντίκυρας (Βοιωτία) και της επίσης μεταλλευτικής "ΔΕΛΦΟΙ-ΔΙΣΤΟΜΟ" (Φωκίδα). Ακόμη όπως θα αναφερθεί και παρακάτω δεν είναι ευκαταφρόνητος και ο αριθμός των λουιτών επιχειρήσεων, βιοτεχνιών και των ελευθέρων επαγγελματιών που ζουν και εργάζονται στην περιοχή

του δήμου Δεσφίνας.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΣ ΕΝΕΡΓΟΣ ΚΑΙ ΜΗ ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΚΑΤΑ ΟΜΑΔΕΣ ΦΥΛΟΥ					
ΦΥΛΛΟ		ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ	
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΣ ΕΝΕΡΓΟΙ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ		585	165	750
	ΑΝΕΡΓΟΙ	ΝΕΟΙ	30	14	44
		ΣΥΝΟΛΟ	48	17	65
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ		633	182	815
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΣ ΜΗ ΕΝΕΡΓΟΙ		440	821	1261	

ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε. (Απογραφή 1991)

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΣ ΕΝΕΡΓΟΣ ΚΑΙ ΜΗ ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΚΑΤΑ ΟΜΑΔΕΣ ΗΛΙΚΙΩΝ					
Ηλικίας	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΣ ΕΝΕΡΓΟΙ				ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΣ ΜΗ ΕΝΕΡΓΟΙ
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	ΑΝΕΡΓΟΙ		
			ΣΥΝΟΛΟ	ΝΕΟΙ	
10-14	3	3	0	0	146
15-19	34	24	10	9	101
20-24	98	72	26	25	74
25-29	94	81	13	8	46
30-34	99	96	3	1	45
35-39	129	121	8	1	55
40-44	70	70	0	0	50
45-49	63	62	1	0	41
50-54	89	87	2	0	56
55-59	72	71	1	0	102
60-64	43	43	0	0	147
65-69	17	16	1	0	117
70-74	2	2	0	0	96
75 +	2	2	0	0	185
ΣΥΝΟΛΟ	815	750	65	44	1261

ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε. (Απογραφή 1991)

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΕΝΕΡΓΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΚΑΤΑ ΕΙΔΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ			
α/α	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ-ΚΥΡΙΑ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ
1	ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΟΙ	282	37,6 %
5	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ - ΕΜΠΟΡΟΙ	145	19,3 %
4	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΕΡΓΑΤΕΣ	118	15,8 %
2	ΟΙΚΟΔΟΜΟΙ	116	15,5 %
3	ΔΗΜΟΣΙΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ	50	6,6 %
6	ΑΓΡΟΤΕΣ	29	3,9 %
7	ΑΛΛΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ	10	1,3 %
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ		750	100 %

ΠΗΓΗ: ΔΗΜΟΣ ΔΕΣΦΙΝΑΣ (Ληξιαρχος)

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Στην περιοχή του δήμου Δεσφίνας βρίσκονται και λειτουργούν παραπάνω από 85 μικρομεσαίες επιχειρήσεις και επαγγελματίες. Αυτό προκύπτει από τα στοιχεία του εμποροβιομηχανικού επιμελητηρίου και την αρμοδία Δ.Ο.Υ της περιοχής (Δ.Ο.Υ. Αμφισσας) όπου και υπαγονται οι εμποροβιοτέχνες και οι λοιποί επαγγελματίες της περιοχής του δήμου Δεσφίνας. Όπως βλέπουμε και παραπάνω παρότι ο πρωτογενής τομέας καλύπτει ένα σημαντικό ποσοστό της τάξης του 41,5% με εξέχουσα θέση την κτηνοτροφία παρόλα αυτά τα ποσοστά του δευτερογενή και του τριτογενή τομέα δικαιολογούν τον χαρακτήρα του ημιαστικού δήμου της Δεσφίνας.

Αξίζει να αναφερθούν ορισμένες πιλοτικές για την περιοχή επιχειρήσεις όπως τα δυο ιχθυοτροφεία στις θέσεις Ποταμοί και Τράχηλος, το συσκευαστήριο ελαίων και το ερηδόστασιο μεταλλικών κατασκευών στην θέση Κάτω Κάμπος, καθώς και το παράρτημα μιας βιοτεχνίας κατασκευής εξοπλισμού πόλεων μέσα στον οικισμό της Δεσφίνας. Είναι αξιόλογο ακόμη το ότι στην περιοχή βρίσκονται τρεις τον αριθμό βιοτεχνίες κατασκευής ενδυμάτων και μια βιοτεχνία κατασκευής ζυμαρικών, ενώ ο συνεταιρισμός της περιοχής διαθέτει ιδιόκτητο ελαιοτριβείο. Τέλος θα πρέπει να αναφέρουμε το οξύμωρο σχήμα ότι ενώ υπάρχει η συνήθης υποδομή για εξυπηρέτηση εκδρομέων (Καφενεία, Καφετέριες, Καντίνες, Ταβέρνες, Εστιατόρια και

Καταστήματα με ντόπια υψηλής βιολογικής και οικολογικής αξίας προϊόντα) εντούτοις δεν υπάρχει η προσδοκούμενη προσέλευση εκδρομέων.

Β. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΓΕΝΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2000-2006

Μετά από την παραπάνω συνοπτική περιγραφή του δήμου της Δεσφίνας είναι νομίζουμε προφανείς οι στόχοι και ο σχεδιασμός που θα πρέπει να διέπουν τις επόμενες δράσεις μας. Δυο είναι οι παραγωγικοί τομείς (πρωτογενής και τριτογενής) όπου θα θέλαμε να εστιάσουμε τις προσπάθειές μας πιστεύοντας ότι ο τρίτος (δευτερογενής τομέας) θα αναπτυχθεί αναπόφευκτα από μόνος του.

Ξεκινώντας την περιγραφή των στόχων μας και την στρατηγική που θα οδηγήσει για τα επόμενα χρόνια τα βήματα μας εύκολα διαφαίνεται ο τρόπος της σκέψης μας και το ορθό των συλλογισμών μας.

Ο δήμος της Δεσφίνας παρέχει ανεξάντλητες και ανεκμετάλλευτες δυνατότητες τουριστικής ανάπτυξης τόσο για την περιοχή του δήμου όσο και για την ευρύτερη περιοχή του νομού. Είναι ένας δήμος με ορεινό αλλά και παραλιακό πλούτο εντελώς ανεκμετάλλευτο. Η φύση και η θέση του δήμου Δεσφίνας μπορεί να συνδυάζει μαζί τόσο τον χειμερινό όσο και τον θερινό τουρισμό εκμεταλλευόμενη τις φυσικές καλλονές της περιοχής και το πλήθος των ενδιαφερόντων που μπορεί να προσφέρει. Μέχρι σήμερα δυστυχώς όμως δεν έχουν γίνει τα απαραίτητα έργα που θα αξιοποιούσαν την ευρύτερη περιοχή του δήμου που γειτνιάζει με περιοχές οι οποίες έχουν αποδεδειγμένα έντονη τουριστική κίνηση (Δελφοί, Ιτέα, Αράχοβα, Γαλαξίδι, Όσιος Λουκάς).

Αυτό είναι ένα γεγονός και ο δήμος Δεσφίνας σκοπεύει και επιζητά την επόμενη χρονολογική περίοδο (2000-2006) να εκμεταλλευτεί την πραγματικότητα αυτή. Ο σκοπός και η θέληση αυτή, μαζί με το γεγονός της αληθινά τεράστιας δημοτικής ακίνητης περιουσίας (με την απόφαση του Αρείου Πάγου της 25-4-1989) που προσεγγίζει τα 140 χιλιάδες στρέμματα μπορούν να πείσουν ακόμη και τον πιο δύσπιστο ότι οι στόχοι μας είναι εφικτοί και πραγματοποιήσιμοι.

Τα βασικά συγκριτικά πλεονεκτήματα λοιπόν για την ανάπτυξη του τριτογενή τομέα που έχει ο δήμος της Δεσφίνας αναφορικά με τους άλλους δήμους της ευρύτερης

περιοχής είναι:

1. η μη υπαγωγή του στη Ζ.Ο.Ε. του Δελφικού τοπίου,
2. η τεραστία ακίνητη περιουσία του,
3. η φύση του εδαφίου του που συνδυάζει τις φυσικές ομορφιές των ορεινών όγκων με τις δαντελένιες παρθένες παράλιες του Κορινθιακού κόλπου,
4. η άμεση γειτνίαση με εξαιρετικά τουριστικές περιοχές (Δελφοί - Αράχοβα),
5. το υψηλό κόστος της διαμονής και των προσφερομένων υπηρεσιών στις προαναφερόμενες αναπτυγμένες τουριστικά περιοχές
6. το ότι δεν προϋπάρχει στην περιοχή καμιά τουριστική υποδομή που του επιτρέπει να αποφύγει λάθη που έγιναν σε άλλες τουριστικές περιοχές, (άναρχη και ακαλαίσθητη δόμηση, λανθασμένες υποδομές κ.ά)
7. τις ήδη υπάρχουσες υποδομές της περιοχής του δήμου
8. τις αποφάσεις του δημοτικού συμβουλίου του δήμου για εκτοίηση - ενοικίαση - παραχώρηση δημοτικών εκτάσεων,
9. το ήδη εκφρασμένο ενδιαφέρον οικοδομικών συνεταιρισμών και εταιριών για απόκτηση γης.
10. το επίσης εκφρασμένο ενδιαφέρον επενδυτών για δημιουργία τουριστών υποδομών (π.χ. κυνηγετική ρεζέρβα)

Από τα παραπάνω φαίνονται καθαρά ότι απαιτείται η κατασκευή ενός οδικού άξονα που να συνδέει τον δήμο Δεσφίνας με τους οικισμούς της Αράχοβας ή των Δελφών που θα μπορέσει να προωθήσει και να οδηγήσει εκδρομείς προς τον δήμο Δεσφίνας καθώς και σειρά έργων υποδομής τους οικισμούς του δήμου Δεσφίνας.

Αναπτύσσοντας τον τριτογενή τομέα στην περιοχή του δήμου Δεσφίνας είναι αναμενόμενο ότι και ο πρωτογενής τομέας θα πρέπει να αναπτυχθεί αναπόφευκτα, έτσι ώστε να παρέχεται υψηλής ποιότητας διαβίωση μέσω προϊόντων οικολογικών και παραδοσιακών (και ξέρουμε όλοι, στις μέρες μας, πόσο αυτό έχει αρχίσει να μετράει στις επιλογές του κοινωνικού συνόλου).

Αλλά ανάπτυξη πρωτογενή τομέα χωρίς την απλόχερη χρήση του νερού δεν νοείται, όπως δεν νοείται και η έλλειψη αγροτικής και δημοτικής οδοποιίας.

Η χρήση της άρδευσης στις παραδοσιακές καλλιέργειες της περιοχής (Ελιά) θα επιφέρει την πρόωπη της παραγωγής πριν από τα πρώτα κρύα και τις παγωνιές της περιόδου Νοεμβρίου - Ιανουαρίου, αλλά και την δυνατότητα της αναδιοργάνωσης των καλλιεργειών της περιοχής. Όπως έχουμε ήδη όμως δει και στο σχετικό εδάφιο της ύδρευσης - άρδευσης δεν υπάρχει ικανοποιητική επάρκεια νερού για χρήση του στον πρωτογενή τομέα. Μια λύση που είναι εφικτή και θα υποβοηθούσε και την ποιότητα ζωής στην περιοχή είναι η επέκταση του βιολογικού καθαρισμού με τρίτο στάδιο επεξεργασίας και η διάθεση των προϊόντων του για άρδευση των αγροτικών περιοχών.

Τέλος ο δευτερογενής τομέας αναμφίβολα θα αναπτυχθεί και αυτός συμπαρασυρόμενος από την ανάπτυξη του τριτογενή αλλά και του πρωτογενή τομέα μεταποιώντας τοπικά παραδοσιακά προϊόντα (οινοποίηση, συσκευασία λαδιού - ελιών, τυριού, παραδοσιακών ζυμαρικών όπως οι χυλοπίτες και ο τραχανάς κ.ά.), ή υποστηρίζοντας τους δυο προς ανάπτυξη τομείς.

Γ. ΣΥΝΔΕΣΗ ΣΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΜΕ ΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΤΗΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ

Οι στόχοι του δήμου Δεσφίνας τόσο στην ανάπτυξη του πρωτογενή τομέα όσο και στον τριτογενή θέλουμε να πιστευουμε ότι είναι και στόχοι της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Φωκίδας, αλλά και της Περιφέρειας Στέρας Ελλάδος, ενώ πιστεύουμε ότι είναι λογικοί και επιτεύξιμοι.

Δ. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΣΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

Όπως ήδη αναφέρθηκε από τους στόχους του δήμου Δεσφίνας για την ανάπτυξη τόσο του πρωτογενή τομέα όσο και του τριτογενή τομέα στη περιοχή θα πρέπει να δημιουργηθούν τόσο οι κατάλληλες υποδομές όπως και να γίνει συνείδηση η επιλογή της αληθινά οραματικής και αναπτυξιακής πρότασης της Δημοτικής Αρχής.

Απαιτείται σαφώς πολύ δουλειά όπως και θέληση τόσο από εμάς - που είναι βέβαιο ότι υπάρχει - όσο και από πλευρά της πολιτείας. Πιστεύοντας ότι μια απλή απαρίθμηση των έργων που θα έπρεπε να γίνουν κατά τα επόμενα χρόνια στην περιοχή του δήμου Δεσφίνας θα στερούσε από τον αναγνώστη την αίσθηση του τι πραγματικά

προσδοκούμε να επιτύχουμε θα αποφύγουμε την απλή αναφορά των έργων και των κατ' εκτίμηση προϋπολογισμό τους. Η διαδικασία που θα ακολουθήσουμε είναι η διαλεκτική, όπου περιγράφοντας το νέο προφίλ που επιδιώκουμε να αποκτήσει ο δήμος Δεσφίνας θα διαφαιίνεται και η αντίστοιχη ανάγκη της περιοχής μας σε κάποιο Έργο. Παράλληλα θα δώσουμε και ένα υποτυπώδες χρονοδιάγραμμα πορείας υλοποίησης του κάθε έργου. Από τα παραπάνω θα είναι πρόδηλη και η στενή αλληλοσυμπληρωματικότητα του κάθε έργου με όλα τα έργα που προτείνονται αλλά και τους σκοπούς για τους οποίους αυτό προτείνεται.

Βασικός σκοπός του δήμου Δεσφίνας είναι η ανάπτυξη του τριτογενή τομέα και η προσέλκυση εκδρομέων και αλλοδαπών τουριστών τόσο κατά την χειμερινή όσο και κατά την θερινή περίοδο. Η Δεσφίνα σαν περιοχή - είναι η αλήθεια - δεν είναι ευρέως γνωστή στον πολύ κόσμο όποτε αβίαστα οδηγούμαστε στο συμπέρασμα ότι θα πρέπει να προσελκύσουμε επισκέπτες οι οποίοι να μην επισκέπτονται την ευρύτερη περιοχή αλλά δεν θέλουν ή δεν μπορούν να εξυπηρετηθούν από την ήδη υπάρχουσα υποδομή των δυο κατεξοχήν τουριστικών περιοχών που γειτνιάζουν με εμάς (Δελφοί - Αράχοβα). Για να μας προσεγγίσουν όμως οι παραπάνω επισκέπτες θα πρέπει η πρόσβαση τους να είναι άμεση προς την περιοχή του δήμου Δεσφίνας και όχι μέσω του οδικού άξονα Δελφών - Αμφισσας - Ιτέας ή Αράχοβας - Δίστομου. Απαιτείται λοιπόν η διαδημοτική οδοποιία μεταξύ των παραπάνω περιοχών και του δήμου Δεσφίνας με την κατασκευή του δρόμου Δεσφίνας - Δελφών ή Δεσφίνας Αράχοβας. Με την κατασκευή του παραπάνω έργου θεωρείται βέβαια η προσέλκυση εκδρομέων και επισκεπτών στην περιοχή, η γνωριμία τους με την περιοχή του δήμου Δεσφίνας η διάχυση της πληροφορίας για έναν νέο τόπο με τουριστική υποδομή κοντά στους Δελφούς - Αράχοβα - Χιονοδρομικά κέντρα Παρνασσού και η τουριστική ανάπτυξη του δήμου Δεσφίνας.

Είναι αυτονόητο ότι η παρούσα κατάσταση του δήμου Δεσφίνας δεν θα πρέπει να μείνει ως τα τότε η ίδια. Απαιτούνται άμεσα λοιπόν και μέχρι την ολοκλήρωση του παραπάνω έργου να γίνουν και άλλα έργα που θα συμπληρώσουν τους επιδιωκόμενους σκοπούς.

Είναι αλήθεια ότι μια εικόνα αξίζει όσο χίλιες λέξεις και η εικόνα της Δεσφίνας αλλά και των άλλων δέκα μικρότερων οικισμών χρειάζεται βελτίωση έτσι ώστε να

αποκομίζει ο επισκέπτης την καλύτερη δυνατή εντύπωση από την περιοχή και από τους οικισμούς της περιοχής. Στενά συνυφασμένο με τις διακοπές και την αναψυχή είναι και το φυσικό περιβάλλον ή ο περιβάλλοντας χώρος μιας περιοχής και για να έχουμε το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα θα πρέπει να γίνουν παρεμβάσεις για ευπρεπισμό ή εξωραϊσμό ή ανάδειξη ορισμένων περιοχών και οικισμών δηλαδή χρειάζονται αναπλάσεις κοινόχρηστων χώρων.

Όμως ο επισκέπτης θα πρέπει και να έχει την ευχέρεια πρόσβασης στους χώρους αυτούς αλλά και της καλύτερης και πιο άνετης παραμονής του εκεί. Σκοπός θα πρέπει να είναι, η αρχικά ωραία εικόνα που θα σχηματιστεί σ' αυτόν να παραμείνει και να μην συνοδευτεί από τον εκνευρισμό της αδυναμίας πρόσβασης στους χώρους που επιθυμεί να επισκεφτεί ή να διαμένει εξανειμίζοντας το πρωταρχικό ευχάριστο οπτικό ερέθισμα και καταστρέφοντας τα οποία προς στιγμή θετικά στοιχεία αυτός αποκόμισε από την επαφή του με την περιοχή του δήμου Δεσφίνας. Είναι προφανές ότι είναι απαραίτητη η δημιουργία δημοτικών χώρων στάθμευσης όπου ο επισκέπτης και σταθμεύσει αλλά και θα μεταβεί μέσω συγκεκριμένης διαδρομής - προσεγμένης αισθητικά και εμπορικά αξιοποιημένης - προς το κέντρο του κάθε οικισμού.

Εξυπακούεται βέβαια ότι θα έχουν στο μεσοδιάστημα αυτό διορθωθεί και οποία προβλήματα υπάρχουν στο παρόν οδικό δίκτυο τόσο εντός των οικισμών όσο και αυτό που ενώνει τους οικισμούς μεταξύ τους. Εφόσον ο επισκέπτης μένει ικανοποιημένος από το περιβάλλον στο οποίο ευρίσκεται είναι απόλυτα φυσιολογικό να θελήσει να "εξερευνήσει" και την ευρύτερη περιοχή για ακόμη μεγαλύτερη ευχαρίστηση του εκδρομικού του συναισθήματος. Όπως προείπαμε ο δήμος Δεσφίνας διαθέτει πανέμορφες παράλιες και αρκετά αξιοθέατα που θα παρακινήσουν τον επισκέπτη να τα επισκεφτεί. Επιδιώκοντας αυτός να αποκομίσει τις καλύτερες δυνατές εντυπώσεις οφείλουμε να προσφέρουμε άνετη και απρόσκοπτη πρόσβαση στα αξιοθέατα της περιοχής. Απαιτείται λοιπόν η βελτίωση των δρόμων της περιοχής η διάνοιξη νέων οδών πρόσβασης με αλλά λόγια η δημοτική οδοποιία είναι έργο απαραίτητο για τους επιδιωκόμενους σκοπούς μας αφού θα επιτρέψει την πρόσβαση στις πανέμορφες παραλίες του δήμου Δεσφίνας (Βάλτος - Πρόσακος - Άγιος Ανδρέας - Άγιος Μηνάς) οι οποίες και θα αποτελέσουν σημείο αναφοράς αλλά και προσέλκυσης τουριστών αλλά και επενδυτών.

Μετά την γνωριμία του κάθε επισκέπτη με την περιοχή του δήμου Δεσφίνας και την αποκόμιση των καλύτερων δυνατών εντυπώσεων από την περιοχή θεωρούμε αυτονόητο ότι η τουριστική κίνηση θα αυξηθεί και αρκετά μεγάλος αριθμός εκδρομέων θα επισκέπτεται την περιοχή με φυσικά επακόλουθα την αύξηση των αναγκών των οικισμών σε υποδομές. Δυο είναι τα σημεία που θα σταθούμε, γιατί αποτελούν "αγκάθια" στις προσπάθειες μας.

Το πρώτο είναι η ύδρευση γιατί υπάρχουν χρονίζοντα προβλήματα στο θέμα αυτό και γιατί η αυξανόμενη πληθυσμιακά περιοχή μας πιστεύουμε ότι δεν θα πρέπει να υφίσταται τα προβλήματα αυτά λόγω του πεπαλαιωμένου εξωτερικού δικτύου ύδρευσης. Απαιτείται άμεσα αφού είναι και πρόβλημα του υπάρχοντος πληθυσμού αλλά και των αυξημένων αναγκών λόγω της προσέλκυσης επισκευών η βελτίωση του εξωτερικού δικτύου ύδρευσης και παράλληλα η κατασκευή κεντρικής δεξαμενής ύδρευσης ο σκοπός της οποίας θα είναι διττός, αφενός μεν της ύδρευση του δήμου αφετέρου και της πυροπροστασίας του παρακείμενου πανέμορφου αλσυλλίου του προφήτη Ηλία αφού είναι γνωστά τα κατά την καλοκαιρινή περίοδο περιστατικά των καταστροφικών πυρκαγιών.

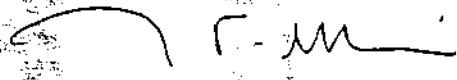
Το δεύτερο σημείο που θα σταθούμε και αφορά ορισμένους από τους οικισμούς της περιοχής είναι ο εξηλεκτρισμός των οικισμών αυτών του δήμου Δεσφίνας οι οποίοι στερούνται των αυτονόητων ανέσεων και αναγκών και εμποδίζεται κατά την ένια αυτή η ανάπτυξη τους αλλά και αποστρέφει τους εκδρομείς από τους χώρους αυτούς.

Τέλος η ανάπτυξη πρωτογενή τομέα που θα υποβοηθήσει και τον τριτογενή χωρίς την απλόχερη χρήση του νερού δεν νοείται. Η χρήση της άρδευσης στις παραδοσιακές καλλιέργειες της περιοχής (Ελιά) θα επιφέρει την πρόωπη της παραγωγής, αλλά και την δυνατότητα της αναδιώργανωσης των καλλιεργειών της περιοχής δίνοντας μια νέα ώθηση στην περιοχή και αποτελώντας μια εναλλακτική επαγγελματική διέξοδο στους νέους της περιοχής αφού το φάσμα της ανεργίας πλανάται όλο και συχνότερα πάνω από την Ευρώπη. Μια λύση που είναι εφικτή και θα υποβοηθούσε και την ποιότητα ζωής στην περιοχή είναι η επέκταση του βιολογικού καθαρισμού με τρίτο στάδιο επεξεργασίας και η διάθεση των προϊόντων του για άρδευση των αγροτικών περιοχών. Η επιπλέον ποσότητα ύδατος που θα προκύψει σε

συνδυασμό με την κατασκευή της κεντρικής δεξαμενής ύδρευσης θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί και για πυροπροστασία όπως προαναφέρθηκε.

Από τα παραπάνω ακόμη και ο πιο επιφυλακτικός μπορεί να διαπιστώσει τις δυνατότητες που μπορεί να προσφέρει ο δήμος της Δεσφίνας όσον αφορά την τουριστική ανάπτυξη του αλλά και την θέληση μας για να επιτύχουμε τους σκοπούς αλλά και τους στόχους μας και γιατί πιστεύουμε ότι αυτοί είναι λογικοί και επιτεύξιμοι.

Με Τιμή

Ευστάθιος Γ. Ματζώρος
ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΔΕΣΦΙΝΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΦΩΚΙΔΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΒΑΡΔΟΥΣΙΩΝ
ΑΡΙΘ.ΠΡΩΤ, 385

Κροκύλειο 4 Μαρτίου 1999.

ΠΡΟΣ: Την Δ/ση προγραμματισμού
Νομαρχιακής αυτ/σης Φωκίδας
33100 Άμφισσα
(υπόψη Κου Τσάρα).

ΘΕΜΑ: " Προτάσεις έργων για Σ.Π.Α".

Ο Δήμος Βαρδουσιών που προέκυψε από τις συνενώσεις Δήμων και Κοινοτήτων βάσει του προγράμματος για την ανασυγκρότηση της Αθμίας Τοπικής αυτοδιοίκησης "Ι. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ" περιλαμβάνει τα ακόλουθα Δημοτικά Διαμερίσματα:

1) ΚΡΟΚΥΛΕΙΟΥ όπου και η έδρα του διευρυμένου Δήμου, 2) ΑΛΠΟΧΩΡΙΟΥ, 3) ΑΡΤΟΤΙΝΑΣ, 4) ΚΕΡΑΣΙΑΣ, 5) ΚΟΚΚΙΝΟΥ, 6) ΚΟΥΠΑΚΙΟΥ, 7) ΚΡΙΑΤΣΙΟΥ, 8) ΠΕΝΤΑΓΙΟΥ, 9) ΠΕΡΙΒΟΛΙΟΥ, 10) ΔΙΧΩΡΙΟΥ, 11) ΖΟΡΙΑΝΟΥ, 12) ΤΡΙΣΤΕΝΟΥ, 13) ΥΨΗΛΟΥ ΧΩΡΙΟΥ.

Το σύνολο του πληθυσμού των συνενωμένων, πλέον πρώην Κοινοτήτων σύμφωνα με την απογραφή του 1991 φθάνει τους 2.043 κατοίκους και ο νέος Δήμος καταλαμβάνει έκταση 253.8 στρεμμάτων εξ' ολοκλήρου ορεινής φύσεως εδάφους.

Η σημερινή εικόνα του Δήμου είναι αυτή της ερήμωσης και εγκατάλειψης. Η τάση των νέων για φυγή στα κοντινά αστικά κέντρα και η έλλειψη στρατηγικού σχεδιασμού για την περιοχή συνέβαλαν στην σημερινή εικόνα του. Σίγουρα, όμως υπάρχουν πολλές προοπτικές για ανάκαμψη και ανάπτυξη. Ανάπτυξη η οποία θα σταματήσει την αφαίμαξη του πληθυσμιακού στοιχείου και η οποία θα δημιουργήσει ξανά ένα χώρο όπου θα σφύξει από ζωή και δημιουργία.

Το πανέμορφο και ειδυλλιακό περιβάλλον, το υγιεινό κλίμα που προδιαθέτει σωματική και ψυχική υγεία και η απόσταση από τα γύρω αστικά κέντρα όπως Πάτρα, Ναύπακτο, Λαμία, Άμφισσα, Αθήνα μας οδηγούν στο συμπέρασμα ότι με κατάλληλες παρεμβάσεις ο Δήμος Βαρδουσιών πρέπει ξανά να ανθήσει από ζωή παίρνοντας δυναμική τροχιά ανάπτυξης.

Είναι πολλά αυτά τα οποία χρειάζονται και απαιτούνται να γίνουν. Χρειάζονται υποδομές οι οποίες θα στηρίξουν τον πρωτογενή (κυρίως κτηνοτροφία) και τριτογενή τομέα παραγωγής ο οποίος παρουσιάζεται ο πλέον τελέσφορος και καταλληλότερος για ανάπτυξη της περιοχής. Ο τουρισμός σε όλες του τις μορφές (αγροτουρισμός, συνεδριακός, περιηγητικός) μπορεί να αποτελέσει το μοχλό ριζικής ανάκαμψης του Δήμου.

Στην προσπάθεια αυτή λοιπόν, στην οποία καλείται η σημερινή Δημοτική αρχή να ξεκινήσει με γοργά και σταθερά βήματα και στα πλαίσια του σχεδίου περιφερειακής ανάπτυξης για το οποίο θα αντληθούν πόροι και από το Γ΄ Κοινοτικό πλαίσιο στήριξης προτείνουμε μια σειρά από έργα, τα οποία παραθέτουμε παρακάτω, καταλυτικής σημασίας για την πορεία του νέου Δήμου.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΥΜΕ ΛΟΙΠΟΝ ΤΑ ΚΑΤΩΘΙ ΕΡΓΑ

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ:

1) Ολοκλήρωση του διανομαρχιακού άξονα: Λαμίας-Γραμμένης Θξυάς-Αρτοτίνας-Πενταγιών-Κροκυλείου-Φράγμα-Λιδορίκι-Άμφισσα και Φράγμα -Ναυπάκτου.

Η κατασκευή αυτού του οδικού άξονα θα βγάλει την περιοχή από την αφάνεια στην οποία έχει περιέλθει, είναι μεγίστης σημασίας για όλον τον ορεινό όγκο της ΒΔ. Φωκίδας.

2) Κατασκευή του οδικού άξονα:

Ναυπάκτου-Φράγμα-Λιδορίκι-Άμφισσα. Η σύνδεση θα επιτευχθεί με την κατασκευή τριών (3) γεφυρών α) Στο ποτάμι Κόκκινο, β) Στο Στενό, γ) Στο Νεκροταφείο Λιδορικού. Τα γεφύρια αυτά προϋπήρχαν και βούλιαξαν στην λίμνη με την κατασκευή του φράγματος του Μόρνου με συνέπεια να απομονώσουν το Λιδορίκι και να αυξήσουν σχεδόν στο διπλάσιο την απόσταση από Φράγμα προς Λιδορίκι ενός κακού οδικού δικτύου.

Το έργο αυτό παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον και γίνεται πρώτης προτεραιότητας αφού συγχρόνως έχουμε: 1) Ανακατασκευή του δρόμου Άμφισσας-Λιδορικού, 2) Ανέγερση φυλακών υψίστης ασφαλείας στο Μαλανδρίνο. 3) Ζεύξη Ρίου-Αντιρρίου. Η υλοποίησή του λοιπόν θα βοηθήσει στην εύκολη και απρόσκοπτη πρόσβαση στην περιοχή του Δήμου μας με προοπτικές συγχρόνως για παράλληλη αξιοποίηση της λίμνης του Μόρνου αλλά και του ορεινού χώρου.

3) Κατασκευή σύνθετου συγκροτήματος Ορεινού Τουρισμού και άθλησης στην τοποθεσία ΠΡΑΤΤΑ-ΛΑΚΚΟΣ στα ΒΑΡΔΟΥΣΙΑ. Το συγκρότημα το οποίο θα περιλαμβάνει εγκαταστάσεις ξενοδοχείου, κέντρο προπονητικού-αθλητικού τουρισμού, Κολυμβητήριο, Ιπποδρόμιο, σταθμό ορειβατικών εξορμήσεων κ.α. θα βρίσκεται σε ένα χώρο όπου υπάρχει απέραντο, ελατόφυτο οροπέδιο που διασχίζεται από τον οδικό άξονα Λαμίας-Αρτοτίνας-Πενταγιού-Κροκυλείου-Φράγματος και Πραττά Λάκκος Άνω χώρα Ναυπακτίας και συνδέει τρεις (3) Νομούς, Φθιώτιδας, Αιτωλοακαρνανίας Φωκίδας, έχει κριθεί κατάλληλο από επιτροπή της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού. Επίσης οι εκτάσεις είναι του Δήμου Βαρδουσίων και υδροδοτείται από πηγές.

Η σημασία του τεράστια μιας και θα δώσει δυναμική προοπτική συνεχούς ανάπτυξης του Δήμου Βαρδουσίων αλλά και των γύρω περιοχών.

4. Αξιοποίηση λίμνης Μόρνου με α. εγκαταστάσεις κωπηλασίας β. κολυμβητική πλάζ
γ. μονοπάτια σύνδεσης Λίμνης - Ορεινού όγκου.

Το έργο θα συμβάλλει στην Τουριστική ανάπτυξη.

4. Αξιοποίηση πηγών Εύηνου με εγκατάσταση Υδροηλεκτρικού Σταθμού παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος αλλά και υποδομές για Καγιάκ-Ράφτιγκ, διαδρομές ορεινών μονοπατιών προς Βαρδούσια.

6. Αξιοποίηση Ιαματικών πηγών Αρτοπίνας, Κριατσίου, Κερασιάς.

7. Κατασκευή πλήρους Συνεδριακού κέντρου στο Κροκύλειο, ιστορική έδρα του Δήμου, χωρητικότητας 150 ατόμων, όπου θα περιλαμβάνονται αίθουσες συνεδριάσεων, δωμάτια διαμονής κ.α.

8. Εκμετάλλευση του δασικού πλούτου, στρογγυλής ελάτης και οξιάς, και αξιοποίησή του με τη δημιουργία βιοτεχνιών επεξεργασίας του.

Ευλογία συνέπεια η δημιουργία θέσεων εργασίας με αποτέλεσμα τη συγκράτηση νέου παραγωγικού πληθυσμού.

9. Δημιουργία παραδοσιακού χωριού στο Ψηλό Χωριό. Ένα χωριό που θα δίνει τη δυνατότητα στον επισκέπτη να δει και να θαυμάσει αυτό που λείπει από τις συμερινές απράσσωπες πόλεις που ζεί.

10. Αξιοποίηση ορεινών μονοπατιών, με τη σήμανσή τους, την κατασκευή ξυλοσικιών, τη δημιουργία παρατηρητηρίων όπου θα μπορεί ο περιηγητής να θαυμάσει το υπέροχο οικοσύστημα που περικλείει ο επιβλητικός όγκος των Βαρδουσιών. Τέτοια μονοπάτια:

α. ΑΡΤΟΤΙΝΑ - ΔΙΧΩΡΙ (24)

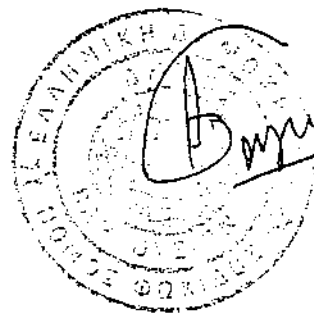
β. ΔΙΧΩΡΙ - ΚΟΚΚΙΝΟΣ ΠΟΤΑΜΟΣ - ΠΕΡΙΒΟΛΙ - ΦΡΑΓΜΑ ΜΟΡΝΟΥ (6 ώρες)

γ. ΚΕΡΑΣΙΑ - ΤΡΙΣΤΕΝΟ - ΚΟΚΚΙΝΟΣ ΠΟΤΑΜΟΣ (1 ώρα)

δ. ΑΛΠΟΧΩΡΙ - ΖΟΡΙΑΝΟ - ΚΡΟΚΥΛΕΙΟ - ΠΕΡΙΒΟΛΙ (3 ώρες) κ.α.

Η χρηματοδότηση και η υλοποίηση των παραπάνω έργων αποτελούν παρακαταθήκη για τον σίγουρο, εξασφαλισμένη, επιτυχή πορεία προς ανάπτυξη και προοπτική του Δήμου αλλά και γενικότερη αναβάθμιση του Νομού Φωκίδας που τόσο έχουμε ανάγκη.

Ο Δήμαρχος

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΡΗΓΟΡΑΚΗΣ
ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΒΑΡΔΟΥΣΙΩΝ

Ε.Π.Τ.Α.

Διοικητήριο 200.000.000
 Προεκτιμώμενη αμοιβή 15.000.000 με πίστωση 500.000

Αθλητικές εγκαταστάσεις 300.000.000
 Προεκτιμώμενη αμοιβή 20.000.000 με πίστωση 500.000

Υδρευση - Βελτίωση 450.000.000
 Προεκτιμώμενη αμοιβή 28.000.000 με πίστωση 1.000.000

Διαδημοτική οδοποιία 600.000.000
 Προεκτιμώμενη αμοιβή 35.000.000 με πίστωση 1.000.000

ΣΑΝΤΕΡ

Αναπλάσεις χώρων 550.000.000
 Προεκτιμώμενη αμοιβή για την μελέτη 2.500.000 με πίστωση 1.000.000

Αποχέτευση παραλιακών Δημ. Διαμερισμάτων 1.400.000.000
 Προεκτιμώμενη αμοιβή για τη μελέτη 30.000.000 με πίστωση 1.000.000

Αγροτική οδοποιία 300.000.000
 Προεκτιμώμενη αμοιβή για μελέτη 10.000.000 με πίστωση 500.000

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Τείχιο - Ποτιδάνει

Δροσάτο - Κλήμα - Κάμπος

Φασουλά - Κάμπος

Γέφυρα Μόρνου - Μοναστηράκι

ΓΕΝΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

Αντιρρίου - Ιτέας - Θερμοπυλών